



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (1721) 1983 VASARIS-FEBRUARY 10 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Sienos turi ausis

Artėjant Vasario 16-jai, Tikinčiosios Lietuvos Dienai ir kitom svarbiom šventėm, mūsų dėmesys vis grįžta į sovietų okupuotą Lietuvą su didėjančiu rūpesčiu. Propagandinė sovietų spauda nuolat kala, kad Lietuvos gėrovė klesti, kad ten žmonės nepaprastai laimingi ir dėkoja Leninui, statydami jam paminklus. Tikrovinė informacija yra betgi visai kitokia. Prasiskverbusi pro cenzūros užtvartą, ji atskleidžia vis didėjančią okupuotos Lietuvos skausmą, religinį ir tautinį persekiojimą, saugumiečių siautėjimą, mokinių prievartavimą, nekaltų žmonių suminėjimą, lietuvių kareivių siuntimą į Afganistaną, plačiai užsimojusį rusinimą, lietuvių kalbos stūmimą iš viešojo gyvenimo, išeivių lankytojų varžymą, draudimą lankyti savo tėviškes, jų grubų kratymą muitinėse, laiškų cenzūravimą, nuolatinį garbinimą kompartijos bei jos vadų, vienintelės kunigų seminarijos varžymą, kunigų baudimą už vaikų mokymą, draudimą lankyti ligonines ir t.t. Susidaro ilga priespaudos litanija, kuri ne trumpėja, o ilgėja. Kai visa tai peržvelgi ir palygini su kitom priespaudom, matai sovietinį nežmonišumą, trunkantį septintą dešimtmetį. Per tą laiką visiems paaiškėjo, kad Hitlerio nacionalsocializmas ir Musolinio fašizmas anti-humanizmo srityje nublunka.

KAD SOVIETINĖ priespauda ne tik Lietuvoje, bet ir Rusijoje pasaulio akyse neatrodytų tokia baisi, iškėlė vadinamąją geležinę uždangą, kad pro ją pasaulis nematytų ir negirdėtų kas dedasi sovietinėje sistemoje. Pradžioje įnaini savo paskirtį atliko visai neblogai — tik retais atvejais prasiverždavo tikrovinė informacija. Vėliau betgi ir toje uždangoje atsirado ausys. Pasaulis ėmė vis daugiau girdėti ir orientuotis. Šiandien jis yra daug geriau informuotas apie tikrąją padėtį nei prieš 10 ar 15 metų. Esminį prolažų atliko pogrindžio spauda — rusų, ukrainiečių, latvių, estų, ypač lietuvių. Jos dėka pasaulis pamatė, koks iš tikrųjų yra sovietinis gyvenimas. Savo uždarmumoje jis norėjo sunaikinti betkokią opoziciją, betkokią laisvės pasireikimą, išgąbenti visus sistemon netelpančius žmones į Sibirą ir ten juos tyliai likviduoti. Bet sovietiniai valdovai užmiršo vieną paprastą dalyką, būtent, kad sienos turi ausis. Nepaisant cenzūros bei didžiausių suvaržymų, laisvajai pasauli pasiekė SOS šauksmai. Atsirado gausūs atsiminimai buvusių kalinių, liudininkų parodymai, kaikurie dokumentai. Viešumoje pasirodė knygos apie sovietinius kalėjimus, lagerius, tremties vietas su adresais, kalinių pavardėmis, viršininkų, tardytojų, teisėjų ir kitų pareigūnų pavardėmis. Tai dokumentacija, kuri priverčia nusilenkti propagandą.

TAI MATYDAMAS Kremlius ima keisti taktiką, nes neįmanoma paslėpti nusikaltamų savo darbų. Jis pradeda skelbti kaikiuriuos atvejus per oficialią savo spaudos agentūrą "TASS", bet tokiu būdu, kad nekaltieji taptų kaltais. Pvz. seneniai pasaulinės spaudos agentūros perdavė sovietinio "TASSO" pranešimą apie pradėtą kelti kriminalinę bylą kunigui Alfonsui Svarinskui, Viduklės klebonui. Ešą jis yra nusikaltęs sovietinei konstitucijai, organizuoja priešvalstybinę veiklą, gamina šmeižikišką raštiją, rengia neteisėtus susirinkimus, vadovauja antisovietiniams pasipriešinimui, kursto tikinčiųsiuos prieš sovietinę valdžią. Tokia kalba prabilo Kremlius, nes nebegalėjo paslėpti savojo nusikaltimo, kuris jau plačiai žinomas laisvajame pasaulyje. Tuo būdu jis yra priverstas gintis pasaulio opinijos akivaizdoje. Kelti kriminalinę bylą savame teisme reiškia žmogų suniekinoti, padaryti kaltu, o save išteisinti, padaryti nekaltu avinėliu. Taip, kun. A. Svarinskas, retos drąsos, pasiaukojimo ir pricipingumo žmogus, sovietiniame teisme gali pralaimėti, bet jis negali pralaimėti laisvojo pasaulio opinijoje, kuri stovi žmogaus teisų bei jo laisvų pusėje. Pasaulio teisme kun. A. Svarinskas išeis laimėtoju, o Kremlius — pralaimėtoju, nes toje byloje atsiskleis tikrasis sovietinės priespaudos veidas. Kremlius, pasmerkdamas kun. A. Svarinską, pasmerks save pasaulio akyse.

KANADOS ĮVYKIAI

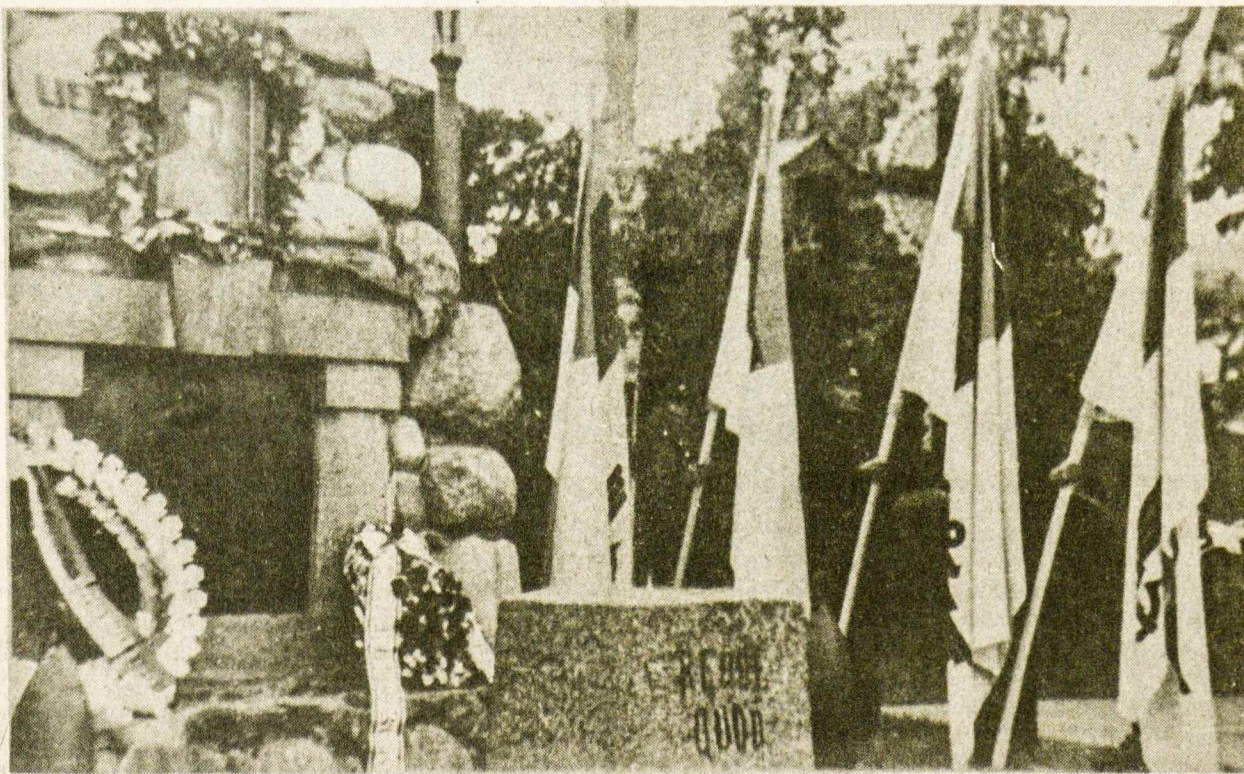
Jieško kandidatų į vadus

Spaudoje vis dar daug vietos užima Winnipege paskelbtas konservatorių vado J. Clarko atsistatydinimas, vedantis į naujo vado rinkimus, kuriuose jis vėl bus kandidatu į vadus. Atrodo, tai buvo labai skubus ir neapgalvotas nutarimas, atnešęs problemų pačiam J. Clarkui. Paskelbęs savo kandidatūrą, jis įsipareigojo pasitraukti iš opozicijos vado pareigų, o jo nutarimą atsistatydinti iš partijos vado pareigų ir paskelbti naujus rinkimus turi patvirtinti vykdomasis konservatorių komitetas. J. Clarkas staiga buvo pradėjęs šnekėti, kad savo atsistatydinimą atidėš kol nebus paaiškėję kiti kandidatai, kurie esą slapta siekė jo nuvertimo. Vėliau ir pats J. Clarkas, ir jo patarėjai, matyt, pastebėjo, kad toks delsimas, susie-

tas su asmenine ambicija, kenkia politiniam jo prestižui. Nėdelsiant buvo žengtas pirmas žingsnis — J. Clarkas pasitraukė iš opozicijos vado pareigų. Šiom laikinėm pareigom konservatorių parlamentarai be jokio balsavimo patvirtino konservatorių pirmininką parlamentu E. Nielseną, atstovą iš Jukono, pirmą kartą parlamentarant išrinktą 1957 m. Jis yra J. Clarko rėmėjas, kurį parlamento pirmininku pernai pasirinko pats J. Clarkas, pakeisdamas Otavoje išrinktą konservatorių atstovą W. Bakerį.

Šis sprendimas gerokai sumažino metines J. Clarko pajamas. Būdamas opozicijos vadu, jis gavo \$105.600 algą, o dabar gaus tik parlamento nario

(Nukelta į 8-tą psl.)



Senajame Lietuvos karo muzėjaus sodelyje Kaune prie Nežinomo Kareivio antkapinio paminklo, pastatyto iš akmenų, atgabentų iš laisvės kovų laukų. Ant priekinės kolonos lotyniškas įrašas: "Redde quod debes" (atiduoki, ką privalai). Šis paminklas sovietų buvo nugriautas

Nuotr. J. Millenio

Pranešimas iš V. Vokietijos

Pirmas žingsnis ilgame kelyje

Baltijos valstybių rezoliucijos parengėjo straipsnis "Deutsche Tagespost" ir kiti laikraščiai

Europos parlamentas Štrasburge š. m. sausio 13-ją priėmė labai reikšmingą rezoliuciją Pabaltijo valstybių laisvės klausimu. Visų pirma ji patvirtina Bendrosios Rinkos šalių nusistatymą nepripažinti dabartinio Baltijos valstybių pavergimo. Rezoliucijos priėmimu Europos parlamente labai daug rūpinosi jos autorius, Vakarų Vokietijos parlamentaras, krikščionis demokrat Otto von Habsburgas. V. Vokietijos katalikų laikraštyje "Deutsche Tagespost" jis paskelbė straipsnį, kurio santraukas čia pateikiame.

Kolonijų panaikinimas

Nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos kolonijų panaikinimas turėjo didžiulį vaidmenį tarptautinėje politikoje. Jau kolonijinių laikų pradžioje buvo žmonių, kurie aiškiai matė šios politikos pavojus. Apie tai, pavyzdžiui, Prancūzijos karaliui aiškino žymus tų laikų prancūzų ūkio politikas Tugot. Daugiau negu prieš du šimtmečius jis pramatė kolonijų panaikinimo padarinius ir nesėkmingai ragino karalių neišsiplėsti už savo krašto ribų.

Habsburgų nuomone, kolonijų panaikinimas buvo labai blogai apgalvotas, skubotai ir beveik visuomet sunkios krizės metu įvykdytas. Todėl valdžia pereinavo ne į atsakingų politikų, bet į teroristų ir revoliucionierių rankas. Gal tik vienas generolas De Gaulle sugebėjo apgalvotai veikti, teigia Habsburgas. Net ir nepatogiomis sąlygomis De Gaulle savo iniciatyva užmezgė draugiškus santykius su buvusiomis kolonijomis, todėl šiandien prancūziškai kalbančioji juodojo žemyno dalis ūkiškai ir politiškai yra daug pastovesnė ir labiau klesti.

Sov. Sąjungai pavyko "kolonizmo" šūkį panaudoti savo propagandai. Jos paveiktai Jungtinių Tautų organizacijai beveik visos sritis supolitino ir viską dvejojai sveria bei matuoja. Taip susiklostė pažiūra, kad Europos valstybių kolonizmas blogas dalykas, o sovietinis — teisėta pretenzija. Ir tai paaiškina, teigia Habsburgas, kodėl didžiausi kolonijų panaikinimo šalininkai Vakaruose visiškai nemato kolonijų Europoje. Jiems nerūpi, kad Sov. Sąjunga šiandien yra paskutinė kolonijinė galybė, engianti ne tik Azi-

jos ir Islamo tautas, bet ir šimtą milijonų europiečių.

Kritikuoja kairiuosius

V. Vokietijos krikščionių demokratų atstovas Habsburgas kritikuoja kairiuosius politikus, kurie labai noriai kalba apie dekolonizavimą pasaulyje, bet kai tik šitas klausimas paliečia Sov. Sąjungą, tuojau šaukia, kad tai esanti reakcionieriška šaltojo karo politika.

Tas pats vyksta ir Jungtinių Tautų dekolonizavimo komisijoje, pažymi Habsburgas. Kalbama apie viską, tik ne apie sovietines kolonijas. To dar negana. Sov. Sąjunga čia visuomet kitus kaltina. Ir čia, pasak Habsburgą, iškyla Vakarų vyriausybės uždavinys: Europa šiandien yra paskutinis kolonizuotas žemynas. Vakarų pareiga apie tai pasauli informuoti ir viską daryti, kad kolonijų panaikinimu galėtų pasinaudoti ir Europos tautos.

Baltijos valstybės

Pirmas žingsnis ta linkme — Baltijos valstybių rezoliucija, kurią dabar Europos parlamentas sausio 13-ją jau priėmė. Jos svarbiausias punktas ragina Europos Bendruomenę sudarančių dešimties valstybių vyriausybės išskelti Baltijos valstybių laisvės klausimą Jungtinių Tautų dekolonizavimo komisijoje.

Autorius pabrėžia, kad visiems turi būti žinomas kolonijinis Baltijos valstybių engimas ir išnaudojimas. Maskvos vykdoma rusinimo politika yra kultūrinė tautžudystė. Baltiečiai yra senos, civilizotos tautos, priklausančios Vakarų krikščionybei, vartojančios lotyniškąjį raidyną, susijusios su europine demokratija. Sovietinė sistema ne tik begediškiausiu būdu išnaudoja Baltijos valstybių ūkį, bet ir siunčia jų jaunimą į Afganistaną, nepasitiekdama savo mahometonų kariais. Jau seniai Baltijos valstybių klausimas turėjo būti perduotas Jungtinių Tautų organizacijai svarstyti, tačiau galima suprasti, kodėl tai iki šiol nepadaryta, rašo Habsburgas.

Aišku, sako jis, kad Europos parlamento rezoliucija tai tik pirmas žingsnis ilgame kelyje, bet todėl nemažiau svarbus. Jį trukdo Maskvos agentai ir beviltiški atolydžio iliuzijų skleidėjai. Girdi, jei šiuo me-

tu jokių rezultatų negalima pasiekti, tai nereikia nieko daryti. Netiesa, sako Habsburgas. Jei Gandhi nuo pradžių būtų laikęsis tokios neva realistinės taktikos, tai gal ir šiandien britai tebevaldytų Indiją. Kiti pataria Maskvos "neprovokuoti", nors ji niekada nesiliovė smerkti Vakarų ir kritikuoti jų vyriausybę. Nereikia nuvertinti minčių ir idėjų reikšmės politikoje. Tuo požiūriu Baltijos valstybių rezoliucija Europos parlamente gali būti istorinio vyksmo pradžia. Lmb.

Kiti laikraščiai

Prie šio pranešimo galima pridurti, kad apie Baltijos valstybių rezoliuciją Europos parlamente rašė ir kiti V. Vokietijos laikraščiai. "TZ" redakcija pasiekė "Frankfurter Allgemeine Zeitung" iškarpa (data nepažymėta). Joje plačiai rašoma apie Baltijos rezoliuciją jos priėmimo išvakarėse. Ešą 1982 m. rudenį komunistai ir socialistai buvo nutarę balsuoti prieš tą rezoliuciją, bet, priartėjus balsavimui, socialistai pakeitė savo nusistatymą.

Laikraštis pabrėžia, kad Baltijos valstybių klausimas Europos parlamento visuomenėje iškilo pirmą kartą, nors Europos taryboje jau anksčiau buvo keliamas.

Parlamentui pateiktose rezoliucijose esą buvo remtasi 45 baltiečių memorandumu, skirtu Jungtinėm Tautom. Jame reikalaujama pripažinti Baltijos valstybių teisę į laisvą apsisprendimą bei nepriklausomybę ir tuo klausimu pravesiti balsavimus. Be to, memorandume primenama, kad Sov. Sąjunga 1920 m. pasirašytose sutartyse su Baltijos valstybėmis pažadėjo amžiną taiką bei nepriklausomybę, bet 1940 m. tas valstybes okupavo ir iki šiol nepasitraukė.

"Frankfurter Allgemeine Zeitung" primena, kad socialistus palenkė balsuoti už Baltijos valstybių rezoliuciją ypač latvių organizacijos Britanijoje. Jos kreipėsi tiesiai į darbiečių atstovus Europos parlamente, prašydamos paremti Baltijos valstybių rezoliuciją, ir gavo daug palankių atsakymų. Net ir Rytų Europos Socialistų Unija pasirodė palanki ir kvietė savo atstovus Europos parlamente balsuoti už Baltijos valstybių rezoliuciją. M.

Pasaulio įvykiai

PASAUJ NUSTEBINO MASINIS NELEGALIŲ ATEIVIŲ IŠ-TREMIMAS iš kadaise turtingos Nigerijos, kurią dabar užgruvo ekonominė krizė dėl sumažėjusių naftos kainų, jos pertekliaus pasaulinėje rinkoje. Nelegalių darbininkų išsikraustymas buvo įsakytas sausio 17 d., duodant tik dvi savaites laiką. Tikslus tokių darbininkų skaičius nėra žinomas, bet spėjama, kad Nigerijoje jų buvo apie du milijonus, kurių didžiąją dalį sudarė ateiviai iš Ganos, mažesne — iš Benino, Togo bei kitų kaimyninių šalių. Kol Nigerija turėjo pakankamai užsienio valiutos už parduodamą naftą, tie ateiviai buvo toleruojami kaip pigi darbo jėga. Dabar juos staiga ištrėmė prez. Š. Sagario vyriausybė, artėjant naujiems prezidento rinkimams šių metų vasarą ar rudenį. Ateiviams darbininkams buvo suversta kaltė dėl kriminalinių nusikaltimų padidėjimo, nors iš tikrųjų pagrindinė kaltininkė yra pati Nigerija, susilaukusi \$5 milijonų skolos užsienyje, neįstengianti padengti net jos palūkanų. Tarptautinis Pinigų Fondas, norėdamas pertvarkyti paskolos grąžinimą, pareikalavo žymaus Nigerijos valiutos nuvertinimo, kuris yra nepriimtinas naujų rinkimų siekiančiam prez. Š. Sagariui. Prasidėjo masinis darbininkų išvykimas laivais, traukiniais, autobusuais ir net pėsčiomis į Beniną, Togą ir ypač Ganą, pareikalavęs gyvybės aukų eismo nelaimėse, kilusiam chaoso. Gana jau užregistravo beveik milijoną grįžusių savo piliečių, kuriuos bus sunku priimti ir įgyvendinti, kai nėra pakankamai darbo ir netgi maisto 12 milijonų reguliarių gyventojų. Maisto gaminių siūcija JAV, Europos Bendros Rinkos šalyse, įvairios labdaros organizacijos. Negalima užmiršti, kad ši tragedija palietė tik Afrikos negrus ir kad jona yra įveltos tik negrų valstybės, kaltės negalincios suversti jas kadaise išnaudojusiems baltiesiems kolonistams.

Prezidento laiškas

Europoje atominių ginklų klausimais lankėsi JAV viceprez. G. Bushas. Viešėdamas V. Berlyne, jis perskaitė prez. R. Reagano V. Europos gyventojams skirtą laišką, siūlantį susitikimą su sovietų kompartijos vadu J. Andropovu. Pasak R. Reagano, toks susitikimas galėtų įvykti betkada ir betkur, jeigu J. Andropovas sutiktų pasirašyti sutartį, visiškai panaikinančią naujasias vidutinio nuotolio JAV ir Sovietų Sąjungos raketų su atominiais užtaisais, išdėstytas žemėje. Anksčiau R. Reaganas buvo pasiūlęs tokių raketų neįvesti į V. Europą, jeigu Sovietų Sąjunga savasias raketas atitrauktų iš europinės dalies. Naujasis pasiūlymas liečia jų visišką išjungimą iš JAV ir Sovietų Sąjungos atominio arsenalo. J. Andropovas, atmetęs ankstesnį pasiūlymą, atmetė ir naująjį. Ešą sutartis tegalėtų būti pasirašyta, sutarus tokių raketų skaičiaus sumažinimą, bet atmetus visišką jų panaikini-

Parlamento rinkimai

Netikėtus parlamento rinkimus kovo 5 d. paskelbė Australijos premjeras M. Fraseris, juos galėjęs atidėti iki vėlyvo rudens. Ešą opozicinė darbiečių partija su darbo unijomis trukdo jo koalicinės liberalų ir tautininkų vyriausybės planus ekonomijai atgaivinti. Konkrečiai tai liečia M. Fraserio pastangas sustabdyti atlyginimų didinimą, pasinaudojant jų užšaldymu, kol Australija turi 762.200 bedarbių ir kol ją slegia 11% infliacija. Prieš pat rinkimų paskelbimą atsitatydino darbiečių vadas B. Haydenas, kurį dabar pakeis unijas remiantis B. Hawkins.

Šiame numeryje:

- Sienos turi ausis
- Sovietinės sistemos pastangos tyliai sunaikinti kovotojus
- Pirmas žingsnis ilgame kelyje
- Europos parlamento rezoliucija Baltijos valstybių klausimu
- Išeivių veikla svarstybių kaitroje I
- Žvelgiant į kunigo J. Šarausko tvirtinimus ir klaidžiojimus
- Vatikano ir Kremliaus įtampoje
- Lietuvio kardinolo klausimas spaudoje, neišskiriant komunistinės
- Laiškas Amerikos vyskupams
- Lietuvių Kunigų Vienybės pasisakymas dėl branduolinių ginklų
- Laiškuose iš Lietuvos
- Kaikurie būdingi faktai tenyškųjų gyventojų laiškuose
- Neleido pamaldų už vyskupą
- Lomžos kurija neleido lietuviška melstis Seinų bazilikoje
- Lietuvių Dienos — daugelio renginių pynė
- Australijos lietuvių šakotos veiklos ir kultūros savaitė
- Prano Naujokačio "Saulėleidis"
- Anatolijos Kairys žvelgia į ką tik pasirodžiusį eilėraščių rinkinį
- I "Aušros" šimtmetį žvelgiant
- Sintezinis požiūris į praities ir dabarties lietuvių rūpesčius

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Naujas K. Bendrijos teisy-
nas, galiosiantis lotynų apeigų
tikintiesiems, buvo iškilmingai
pasirašytas Jono-Pauliaus II
1983 m. sausio 25 d. Tą dieną
suejo lygiai 24 metai nuo Jono
XXIII oficialaus pareiškimo,
kad bus ruošiamas naujasis tei-
synas ir kad bus šaukiama II
Vatikano santaryba. Naujasis
teisynas pradės galioti pirmą-
jį šių metų Advento sekmadienį,
lapkričio 27 d., ir pakeis
iki šiol galiojusį lotynų apeigų
katalikams teisyną, kuris buvo
išleistas 1917 m. Naujojo teisy-
no pasirašymo iškilnėse daly-
vavo eilė augstų Vatikano parei-
gūnų, jų tarpe ir teisyno paruo-
šimo komisijos pro-preziden-
tas venecuelietis arkiv. Rosa-
lio Jose Castillo Lara.

Spaudos konferencijoje arkiv.
Castillo Lara pareiškė, kad nau-
jasis teisynas gerokai praple-
čias pasauliečių vaidmenį K.
Bendrijoje. Pavyzdžiui, esant
kunigų trūkumui, teisynas nu-
mato galimybes pasauliečiams
administruoti parapijas. Tokie
asmenys būtų oficialiai vysku-
pų įgalioti atstovauti K. Bend-
rijai Santuokos sakramento tei-
kime, iškilmingai krikštyti, va-
dovauti laidotuvių apeigoms ir
ruošti asmenis sakramentų pri-
ėmimui. Nors teisynas nelei-
džia moterų šventinti kunigė-
mis, diakonėmis, Šv. Rašto skai-
tovėmis ir Mišių patarnauto-
joms, tačiau moterys ir toliau
galėsiančios Mišių metu skai-
tyti Šv. Rašto ištraukas, nors ir
be šventinimų. Kitose srity-
se jokio skirtumo vyrų ir moterų
atžvilgiu nesą ir pagal nau-
jajį teisyną moterys galės būti
vyskupijų kanclerėmis, tri-
bunolų teisėjomis ir vyskupijų
sinodų naremis.

Katalikiškosios teologijos
destytojai, pagal naująjį tei-
syną, paliekami tiesioginėje vie-
tos vyskupų priklausomybėje.
Vietos vyskupas nusprendžia ku-
riam asmeniui duoti teisę sa-
vo teritorijoje teologiją destyti
ir kuriam tą teisę atšaukti.
Katalikams leidžiama būti ma-
sonų ložių nariais tose vietovė-
se, kurių vyskupai nusprendžia,
kad ten masonai nėra antikata-
likiški.

**I Santuoką naujajame tei-
sne** žvelgiama daugiau kaip į san-
dorą, o ne sutartį, ir dėlto nau-
jai pertvarkyta santuokinių by-
lų eiga. Santuokinės anuliacijos
(negaliojimo pareiškimo) prie-
žastčių tarpan įtrauktos įvairios
psichologinio nepajėgumo sri-
tys. Kunigams, vienuoliams bei
vienuolėms ir toliau draudžia-
maintis vadovaujantių vietų
politikoje bei darbininkų uni-
jose, nebent leidimą duotų vie-
tos vyskupas. Mirties atveju
leidžiama mirusiojo lavoną de-
ginti, jei tam yra rimtų priežas-
čių, kurios neprieštarauja kata-
likų tikėjimui.

Senajame teisnyje buvo 37 at-
vejai, dėl kurių tikintieji gale-
davo užsitraukti automatišką eks-
komuniką (išskyrimą iš sakra-
mentinio gyvenimo). Dabar bau-
džiamuose įstatuose numatyti
tik 6 atvejai: 1. aborto įvykdy-
mas; 2. išpažinties paslapties
pažeidimas; 3. nuodėmės atlei-
dimas nusikaltimo bendrinin-
kui; 4. švenčiausiojo sakramen-
to išniekinimas; 5. vyskupo kon-
sekravimas be popiežiaus leidi-
mo; 6. pasikėsinimas į popie-
žiaus asmenį. Teisyne yra ir vie-
nas skyrius pašvęstas asmens
teisėms, pareigoms ir atsakomy-
bei.

Bendra teisyne kryptis: decent-
ralizuoti valdymą bei atsakomy-
bę vyskupams, vyskupų konfe-
rencijoms ir pasaulio vyskupų
sirūdūi, suteikiant teises, ku-
rios iki šiol būdavo popiežiaus
rankose. Pasak Jono-Pauliaus II,
naujasis teisynas bus įrankis,
užtikrinantis darbą bei tvarką
asmeniniame, bendruomeniniame
tikinčiųjų gyvenime ir vi-
sos K. Bendrijos veikloje. Tei-
synas yra suskirstytas į 7 kny-

gas: 1. Bendrosios taisyklės;
2. Bendrija — Dievo tauta; 3.
Bendrija — mokytoja; 4. Bend-
rija — pašventėja; 5. Bendrijos
medžiaginiai reikalai; 6. Bau-
džiamieji įstatai; 7. Teisinės
eigos ir asmens teisų įstatai.
Senajame teisnyje buvo 2,414
įstatai, o naujajame — 1,776.

"Messenger of St. Anthony",
žurnalas, 1982 m. lapkričio mė-
nesį skyrė "God's Friends"
išspausdino žurnalistės Janice
Broun straipsnį "The Life and
Death of a Lithuanian Priest".
Jame plačiai rašoma apie did-
vyrišką Lietuvos kunigą Virgi-
lijų Jaugelį, baigusį slaptąją
kunigų seminariją, trumpai
apaštalavusį ir mirusį. Taip pat
aprašytos jo kančios kalėjime,
drąsų jo veikla pogrindžio spau-
doje, kova už tikėjimo laisvę ir
žmogaus teises. Prie straipsnio
 pridėtos dvi kun. V. Jaugelio
nuotraukos. Šis straipsnis pa-
siekė 8 milijonus skaitytojų.

**"Religion in Communist Domi-
nated Areas",** mėnesinis žurna-
las 1982 m. 1-3 nr. išspausdino
kun. K. Pugevičiaus ir jo bendra-
darbių paruoštą vertimą iš
"LKB Kronikos" 1982 m. 51 nr.
apie šio pogrindžio leidinio de-
šimtmetį drauge su nuotrau-
koms kovotojų už tikėjimo laisvę
Lietuvoje. Žurnalo red. B.
Hruby pridėjo savo komentarą,
sakydamas: "Nėra kito sovietų
valdomo krašto, kur katalikų
kovotojai būtų tokie drąsūs, at-
kaklūs ir šaunūs..." Redaktori-
us cituoja "LKB Kronikos"
ištrauką, kurioje sakoma, kad
"LKB Kronika" padėjo paleng-
vinti tikinčiųjų padėtį: "Da-
bar Lietuvos tikintieji yra bud-
resni, geriau kunigai vieningesni,
o kolaborantai nebepaikiš-
čia augštai iškeltomis galvo-
mis, kaip tai buvo per pirmuo-
sius pokario dešimtmečius".

"Opus Dei" sąjūdis, prieš tre-
jetą mėnesių Jono-Pauliaus II
pakeltas į asmeninę prelatūrą,
susilaukė pirmojo prelatūros
vadovo. Juo popiežius paskyrė
68 m. amžiaus prelatą Alvaro
del Portillo. Prel. del Portillo
yra ispanas, kuris po "Opus Dei"
steigėjo prel. Jose Maria Escri-
va de Balaguer mirties 1975 m.
tapo vyriausiuoju sąjūdžio pir-
mininku. Dabar jis, kaip ir visi
vyskupijas valdantieji vyskupai,
bus atsakingas už savo prelatū-
rą tiesiogiai popiežiui ir kas 5
metai turės jam duoti praneši-
mą apie valdomosios prelatū-
ros dvasinę būklę. Nors terito-
rinų prelatūrų visais amžiais
buvo K. Bendrijos istorijoje ir
dabar jų yra, tačiau asmeninė
prelatūra yra pirmoji K. Bend-
rijos istorijoje, įsteigta laikinai
II Vatikano santarybos gairių.

Jėzuitai Vengrijoje gali išnyk-
ti, jei nebus imtasi priemonių
juos gelbėti. Tai pareiškė kun.
Giuseppe Pittau, SJ, jėzuitų vie-
nuoliojus vadovo pavaduotojas
po savo apsilankymo Vengrijoje
ir Lenkijoje. Pasak jo, Lenki-
joje jėzuitai klesti ir turi daug
paaukimumų, bet Vengrijoje esan-
ti tikrai apgailėtina padėtis:
dabar ten esą 94 jėzuitai, kurių
52 — virš 70 m. amžiaus, o 16 —
senelių bei paliečių namuose.
Tik 8 turi teisę dirbti kaip
kunigai. Kiti dirba įvairius sun-
knius fizinius darbus. Jėzuitai
oficialiai buvo komunistų val-
džios panaikinti 1950 m. Visos
jų seminarijos bei mokyklos bu-
vo uždarytos ir todėl dabar jie
prieaugliai neturi. Iš viso Ven-
grijoje liko tik trys vyrų vienuo-
lijos (benediktinai, pranciško-
nai ir pijorai) ir viena moterų
vienuolija (Notre Dame seselės).
Jos turi valdžios leidimą veikti
labai suvaržytomis sąlygomis.
1950 m. Vengrijoje buvo apie
11,000 vienuolių, o dabar — tik
apie pusę to skaičiaus. K. Bend-
rijos ateitis Vengrijoje, pasak
kun. Pittau, dabar yra grynai
pasauliečių kunigų rankose. Jie
turi savo seminarijas ir į jas
stojančių kandidatų.

Kun. J. Stš.



Stepono Kairio muzikinio vieneto kanklininkės, dalyvavusios Klaipėdos krašto atvadavimo 60-ųjų metinių iškil-
mės meninėje programoje Toronto Lietuvių Namuose, tarp dviejų muzikų. Iš kairės: muz. J. Govedas, D. Tunaity-
tė, pranešėja K. Dambaraitė, A. Sendžikaitė, V. Verikaitis; priekyje — R. Zavytė, G. Šaltmairaitė. Nuotr. B. Tarvydo

Kritinės bei diskusinės pastabos

Išėivijos veikla svarstybų kaitroje I

Atsiliepiant į kaikurias kun. Jurgio Šarauskio mintis, paskelbtas spaudoje

A. J. KASULAITIS

Nebuvo lengva klausytis
kun. Šarauskio minčių religi-
niais klausimais ateitininkų
kongrese Klevelande 1977 m.
ir vėliau skaityti jas pakarto-
tas "Ateityje" (1978 m. nr. 4 ir
5). Nebuvo lengva skaityti
spaudoje jo mintis, pasaky-
tas 1981 m. Vasario 16 šventėje
Toronte. Nepalengvėjo ir da-
bar skaitant "Tėviškės Žibu-
riuose" (1982.X.21) ir "Dirvo-
je" (1982.X.14) J. Varciaus re-
portažus apie jo paskaitą vėl
Toronte 1982.IX.19 Lietuvių
Namų ir Kanados Lietuvių Jau-
nimo Sąjungos ruoštoje popie-
tėje.

Nebuvo lengva ne dėlto, kad
kun. Šarauskas savo kalbose
vartoja vienokį ar kitokį sti-
lių, ne dėlto, kad jis kritiškai
žvelgia į išėivijos gyvenimo ir
veiklos reiškinius, ne dėlto,
kad jis nevengia konkrečių pa-
siūlymų tam gyvenimui ir veik-
lai koreguoti. Ne. Tai kiekvie-
no laisvo žmogaus teisė ir net
pareiga — pasisakyti aktualia-
siais visuomeniniais klausimais,
pasitūpinti savo "receptų",
bandyti praveisti savo "li-
niją". Akį ir ausį režia bei
širdį skaudina kun. Šarauskio
ignorancija lietuviškos proble-
matikos srityje ir išsidūš, bet
nepagrįsti jo tvirtinimai bei
siūlymai.

I

Gal tiksliausia pakedenti
kun. Šarauskio teiginius tokia
eile, kokia J. Varciaus juos pa-
teikė "Tėviškės Žiburiuose".
Nevisus, nes tik kaikurie verti
dėmesio. Pagal patį kun. Ša-
rauską, kuris Lietuvis nepri-
klausomybės šventės kalbų pa-
triotišką retoriką vadina "tuš-
čia", daugelis ir jo minčių ne
ka "pilnesnės".

Štai, kad ir pats pirmas kun.
Šarauskio teiginys. Kalbėda-
mas apie savo 1981 m. Vasa-
rio 16 kalbą Toronte, kuri su-
kėlė kontroversiją, jis tokį
reikšingą vertino pozityviai,
"nes jo tikslas buvo viešai iš-
kelti kaikurias nuomones ir
idėjas, kurios dažnai disku-
tuojamos, ypač jaunimo tarpe-
je".

Kun. Šarauskas, kaip mokslo
vyras, turėtų tiesą branginti
virš visko. (Iš tikrųjų mes vi-
si turėtume tiesą branginti
ir jai tarnauti). Turint tai
galvoje ir širdyje, argi ne kei-
stas jo teigimas kad jo keltos
idėjos yra dažnai jaunimo dis-
kutuojamos?

Iš tikrųjų, jei kun. Šaraus-
kas būtų atviras ir tiesus sau
bei kitiems, žinotų, kad vos
tik vienas kitas lietuvis jau-
nuolis reguliariai skaito lie-
tuvišką periodinę spaudą, kad
beveik be išimties visi litua-
nistinių mokyklų mokiniai per-
traukų metu tarp savęs kalba
nelietuviškai, kad kažin ar
vienas iš 20 domisi lietuviš-
kais klausimais ir tik gal vie-
nas iš 100 — lietuviškais po-
litiniais reikalais. (Žinoma,
čia nekalbama apie 40 ar 50
metų jaunuolius, kaip jau ne-
vieną kartą yra atsitikę).

Argi tad kalbėjimas, kad
esą jaunimas "dažnai" disku-

tuoja lietuviškus reikalus
nėra kaip tik ta "tuščia" kal-
ba, kurią pats kun. Šarauskas
peikia?

1982 m. spalio mėnesį šių
eilučių autorius kalbėjo jau-
nimui ruoštame susirinkime
Čikagoje VLIKO klausimais.
Taigi panašiais klausimais,
kuriuos, pagal kun. Šarauską,
jaunimas "dažnai" diskutuoja.
Skaudu prisipažinti, kad ne-
skaitytą mano iš Klevelando
ta proga atvežtų vaikų, jau-
niausias beveik pilnoj Jauni-
mo Centro kavinė buvo vaka-
ro vedėjas ir mano partijos
pirmininkas Vladas Šoliūnas.
Tiesa, susirinkimui įpusėjus
dar vienas kitas jaunas žmo-
gus atsisirado. Kur gi buvo tie
tūkstantčiai Čikagos lietuvių
jaunimo?

Tik truputį vėliau Čikagos
ateitininkai suruošė prasmingą
dviejų dienų renginį, taip
pat skirtą daugiau jaunimui
svarstyti pavergtosios Lietu-
vos problematiką. Abi dienas
net kelias paskaitas skaitė ir
joms koreferavo visas būrelis
savo sričių specialistų, kūry-
bingų žmonių. Tarp jų, rodos,
ir kun. Šarauskas. Tačiau ir
čia kažkas atsitiko. "Draugo"
reportaže (ar Jono Pabedinsko
interview, tiksliai neprisime-
nu) buvo nusiųksta tik vienu
dalyku — jaunimą buvo galima
suskaiciuoti ant pirštų net
būtų nenusiavus. Kažin kiek
tikro jaunimo (amžiaus pras-
me) buvo paties kun. Šarauskio
paskaitoje?

Štai skirtumas tarp atvi-
ro pasisakymo ir kun. Šarauskio
"tuščios" kalbos.

II

Juo toliau į mišką, juo dau-
giau medžių. Kalbėdamas apie
laisvinimo veiksnius, kun. Ša-
rauskas mato juose labai mažai
gero. ALTos veikla reiškiasi
"tik vaišių organizavimu kon-
gresmanams bei kitiems politi-
kams Vasario 16-sios proga ir
rūpesčiu, kad šiai šventei pa-
minėti būtų priimtos atitin-
kamos rezoliucijos kongrese".
"VLIKas daugiausiai užsiima
lėšų telkimu ir propaganda,
kuri tarnauja tiems pa-
ties tikslams, kuriems ji tar-
navo prieš 20 metų. VLIKas
kaip organizacija miršta, nes
nepritraukia naujų narių, o
dabartiniai nariai, kaip ir pa-
čios VLIKO programos, sens-
ta". Svarbieji veiksmas vyks-
ta ne VLIKe ar ALToje, bet
Bendruomenėje.

(Bus daugiau)

A+A

TERESEI VILTRAKIENEI

mirus,

jos sesutes ZUZANĄ KUČINIENĘ, ADĄ JUCIENĘ,
ELEONORĄ SENKEVIČIENĘ, žentą ALBERTĄ
AUGUSTINAVIČIŲ bei visus artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame ir drauge liūdime —

E. Gotceitienė
E. J. Matulaičiai

A. S. Gotceitai
P. Naudživienė

Dr. E. I. Ehlers



Miega vėjas kleve
Ir žvaigždėlės languos.
Kas, motule, tave
Šią naktelę paguos?

A+A

brangios mamos,
uošvės ir senelės
Magdalenos
Fedaravičienės

(1896. VII. 18 — 1982. II. 22) mirties metines
prisimena —

Winnipeg, Man.

Sūnus, marti ir anūkai

Mielam tėveliui

STASIUI PACEVIČIUI

amžinybėn iškeliavus,

dukra BIRUTĘ STANULIENĘ su šeima ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiu —

P. Gulbinskas

Florida

A+A

PETRONELEI POLGRIMIENEI

mirus,

jos vyrą PETRĄ POLGRIMĄ, gyvenantį St. Catha-
rines, Ontario, nuoširdžiai užjaučiu —

Jonas Maniuška

PETRUTEI POLGRIMIENEI

mirus,

jos vyrą PETRĄ POLGRIMĄ — vilniečių skyriaus
narį ir jo gimines giliai užjaučiame ir sykiu liūdime —

VKLS-gos St. Catharines skyrius

A+A

PETREI POLGRIMIENEI

į Anapilio klonius iškeliavus,

jo s vyrą PETRĄ, seserį ADELE, sesers vyrą
JURGĮ ir artimuosius liūdesio valandoje nuošir-
džiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Juozas ir Johanna Diliai

Canadian Art Memorials Ltd.

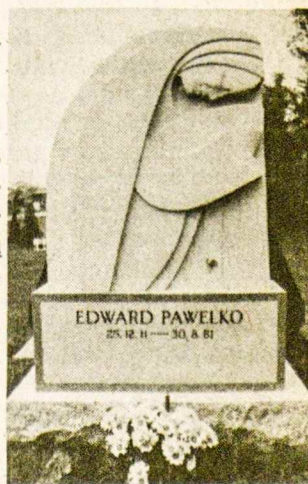
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens
ir skulptūros darbus — greitai ir meni-
škai. Užsakymus atliekame pagal projek-
tus ir taip pat turime didelį pasirinkimą
pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume
neskubėdami atlikti visą meniską darbą
pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529



Mobawk Furniture Ltd. **PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

- | | |
|-------------------------|--|
| * Elektros reikmenys | * Saldytuvai |
| * Televizijos aparatai | * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt. |
| * Skalbiamosios mašinos | * Siuvamos mašinos |
| * Vaikų baldai | * Rašomos mašinėlės |
| * Įvairūs kilimai | |

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SNIEČKAUS GIMTADIENIS

Politinio švėtimo namuose Vilniuje sausio 10 d. buvo paminėtos aštuoniadesimtosios A. Sniečkaus gimimo metinės. Minėjimam buvo sukviešti Maskvos garbintojai, sovietiniai partizanai, pogrindininkai, buvęsiej A. Sniečkaus bendradarbiai. Velionies garbinama pradžioje kompartijos Vilniaus komiteto I sekr. V. Sakalauskas, o pagrindinį pranešimą apie A. Sniečkaus veiklą padarė vilniškės kompartijos centro komiteto partinės istorijos instituto direktorius R. Šarmaitis, primindamas 1940 m. liepos 21 d. liaudies "seimo" pirmą posėdį, kuriame buvo paskelbtas okupuotos Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą. Esą A. Sniečkus tada pareiškė: "Mūsų šalies prisidėjimas prie Tarybų Sąjungos užtikrins greitą, spartų socializmo kūrimą. Tarybinių penkmečių išugdytoji stambi socialistinė pramonė pakels mūsų krašto ūkį į tokias augstbutes, apie kurias tebuvo galima tik svajoti". Pasak R. Šarmaitio, tie A. Sniečkaus žodžiai "su kaupu išsipildė". Kalbėtojų gretas minėjime papildė Kėdainių rajono A. Sniečkaus kolchozo pirm. V. Jakštys ir Kauno politechnikos instituto studentė B. Akamickaitė. Ta Lietuva, inžinierių kalbė dabar yra vadinama A. Sniečkaus politechnikos institutu. Minėjimo dalyviams buvo parodytas dokumentinis filmas "Antanas Sniečkus. Gyvenimo ir veiklos bruožai". Sukakties proga "Minties" leidykla išleido kompartijos istorijos instituto paruoštą knygą "Atsiminimai apie Antaną Sniečką".

STRIBŲ SUSITIKIMAS

Jūros Baužytės rašinį "Jaudinantys pasakojimas apie praities kovas" paskelbė "Tiesa" 1982 m. gruodžio 24 d. laidoje. Jame kalbama apie sribais vadinamų komunistų ir komjaunolių kovas prieš laisvės Lietuvai siekusių pokario partizanų. Susitikimą su buvusiais aštuoniolikos sribais surengė "Svyturio" žurnalo redakcija savo svetainėje. Pasikalbėjime dalyvavo — milicijos gen. mjr. Stasys Laisauskas, Šiaulių televizorių gamyklos skryliaus viršininko pavaduotojas Liudvikas Banevičius, buvęs sribų būrio vadas Jonas Renkauskas, dabar dirbantis komunalinių įmonių kombinato reikalų valdybos baro viršininku, buldozerininkas Aleksandras Kuzulis iš Varėnos, Kauno medicinos instituto prof. dr. Adolfas Urbonas, Kuršėnų sovchozo direktorius Povilas Maskoliūnas, Panevėžio autokompresorių gamyklos direktoriaus pavaduotojas Steponas Vilaniškis ir socialinio darbo didvyrių tituluojamas žemės ūkio darbuotojas Kazys Rakauskas.

IŠTIKIMI PARTIJAI

Esą 1945 m. rudenį sribų būriuose buvo apie 200 komunistų ir 1.600 komjaunolių. Apie juos J. Baužytė rašo: "Visų biografijos pradžia buvo panaši. Jauni vaikinai, kuriems neseniai tik ūsai buvo pradėję žel-

ti, ėjo ten, kur siuntė partija, komjaunimas — į priešakines kovos pozicijas..." Dabartinis milicijos gen. mjr. S. Laisauskas, tada tik šešiolikmetis jaunuolis, net mokslo turėjo atsisakyti: "Kai komjaunimo apskrities komitete užsiminiau, kad ketinu mokytis..., man pasakė: 'Mokysies vėliau...', reikia baigti su banditizmu". Reikia... Esą tas žodis "reikia" komjaunoliams buvo nediskutuotinas. Tėko paimti šautuvą į rankas dekjems metams. Tiems sribams tada teko patirliuoti miestelių gatvėse, ginti kompartijos aktyvistus kaimuose, skatinti ūkininkus, kad jie įvykdytų paruoštas, užkrautas sovietinės valdžios (t.y. kovoti už sovietinių okupantų interesus, naikinti savo tautiečius). Pokalbio dalyvių nuotaiškas papildė J. Baužytė: "Nevalia buvo pasiduoti jausmams, kurie būtų trukdę vykdyti savo pareigą. Vėliau, kaip užgrūdinti žmonės, į vadovaujančią partiją bei tarybinių darbų buvo pasiūti 1.385, į miliciją, vidaus reikalų organus — 3.587 kovotojai..." Maskvai tarnavusius sribus kompartija dabar vadina "liaudies gynėjais". Jų patirtį gyvybės aukų J. Baužytė neatkleidžia.

TRAUKINIO TUŠTINTOJAI

Kapsuke (Marijampolėje) gyvenantys Z. Kiveris, J. Damidavičius ir P. Damidavičius nutarė praturtinti iš nakčia važiuojančio traukinio išmestais putliaisais vėrpalais. Jiems pre Kazlų Rūdos pavyko išmesti 20 dežių tų vėrpalų bendros 26.294,65 rb. vertės. Kadangi traukinys Kazlų Rūdoje nestojo, važiuoti teko iki Kauno. Vėliau šis trijulė atskubėjo pas Z. Kiverio tetą E. Rudzionienę, kuri juos nuvežė į Kazlų Rūdą. Jieškodami išmestų dežių, jie pateko į geležinkelio milicininkų rankas. Mat tas išmestas dėžes pastebėjo vėliau važiuojusio kito traukinio mašinistas ir radijo bangomis painformavo Kazlų Rūdos stotį. Augščiausiasis teismas nutiesė Z. Kiverį į J. Danilevičių kalėti 10 metų, įsakydamas ir jų turto atėmimą. J. Damidavičiaus broliui Petriui pavyko pabėgti ir pasislėpti. Jo milicininkams nepavyko surasti iki teismo dienos.

ILGAI TRUKĘS DARBAS

Daug metų buvo ruošiamas paminklas sovietiniams partizanams ir pogrindininkams Vilniuje. Juo norima pagerbti Maskvai tarnavusius lietuvius vokiečių okupacijos metais. To paminklo autoriai — skulptoriai J. Kalinauskas ir A. Zokaitis, architektai G. Baravykas, K. Pempė ir G. Ramunis. Jiems teko kurti ir tobulinti paminklo eskizus, kol pagaliau buvo pagamintas kompartijos ir Maskvos propagandai tinkamas modelis, kurį sudaro daugiagūgė šešių metrų augščio kompozicija. Pagal tą modelį paminklą išlės iš bronzos eksperimentinė monumentalių skulptūrų gamykla Minske. Vietą tam paminklui numatyta Komjaunimo gatvėje, priešais "Kronikos" kino teatrą atnaujintoje aikštėje.

V.Kst.

Tradicinė ŽYGAVENIŲ VAKARIENĖ blynų baliu

ruošia KLK Moterų Draugijos Hamiltono skyrius.
Labai maloniai kviečiame visus dalyvauti š.m. vasario 15, antradienį, 18.30 v., Jaunimo Centro salėje

Hamiltoniečiai aukojo Tautos Fondui

Tautos Fondo atstovybės Hamiltone aukos, gautos 1982 metais

KLK Hamiltono apylinkės valdybos Vasario 16 minėjimo likutis \$218.09 ir \$50 auka. DLK Algirdo šaulių kuopos valdybos — \$200.

\$175: Stasys ir Sofija Rakščiai; \$170: Alf. ir Augustė Patamsiai; \$125: J. G. Skaisčiai; \$110: Bronius ir Ema Milašiai.

\$100: Credit Union "Talka", Medžiojų Žūklatų Giedraičių Klubas, Andrius ir Stasė Petkevičiai (viena pavarde neskelbiama).

\$60: Anicetas ir Francis Povilauskai, Pranas ir Zita Sakalai.

\$50: J. A. Asmenavičiai, J. E. Bajoraičiai, J. Baran, S. Geidukytė, V. A. Januškas, A. Obarskis, P. St. Ročiai, S. N. Senkai, P. G. Breichmanai, J. E. Steibliai.

\$40: Al. Ald. Erštikačiai, M. D. Jonikai, dr. V. Kvedaras, dr. Br. Vidugiris, Ont. Zel. Stasiuliai; \$35: Br. Grajauskas, Zig. ir Al. Pulianauskai; \$30: A. M. Garkūnai, P. S. Kanopos, Pr. Kazemėkas, J. Lekutis, J. Liaugminas, M. I. Repčekis, J. Raguckas, F. A. Rimkai, B. B. Venslovai, J. Svila; \$29: F. Urbaitis.

\$25: V. Agurkis, J. E. Bušniai, J. St. Domeikis, iš Brantfordo, K. E. Gudinskai, Al. B. Juozapavičiai, Ant. Lukas, V. Markūnas, K. Milelis, B. Pakalniškis, K. Skrabutėnas, Br. O. Vengriai.

\$20: Pr. O. Budvydžiai, J. Develkis, Pr. Ir. Girmiai, Ad. O. Godeliai, Gr. E. Jasevičiai, M. Juodis, P. Kareckas, H. Kairienė, L. E. Klevai, P. Latauskas, A. Mingėla, P. Masys, J. E. Mažulaičiai, K. H. Norikai, J. E. Pleiniai, G. Paukštys, J. S. Pyragiai, P. Pleinys, A. G. Repščiai, Al. V. Stanevičiai, K. E. Simaičiai, J. B. Stankus, J. A. Steponavičiai, A. B. Šilgaliai, B. M. Tarvydai, P. Vitienė, Z. Vainauskienė.

\$15: V. Beniūšis, Vl. Bagdonas, L. M. Borusai, K. Giedraitienė, P. Gužas, A. D. Jankūnai, V. Narkevičius, J. Stonkus, A. S. Šukačiai.

\$10: J. Astar, O. Burdinavičienė, R. Bagdonas, P. E. Brasai, L. Bacevičius, Al. Dekšienė, J. A. Dekšiai, K. Kl. Dekšiai, Pr. Enskaitis, S. Elvikienė, F. Grimas, V. Grikielis, A. J. Gedrimai, J. Januškevičius, A. Jonikas, Kl. Jurgelis, S. Kačinskas, St. Kalvaitienė, O. V. Kudžimai, J. Klypas, Al. Lukas, J. Lesčius, St. Labuckienė, E. Lengnikas, G. Melnykas, J. A. Mačiukai, Kostas Lucy Meškauskai, A. Muliuolis, L. Pauliukonienė, P. Pilipavičius, F. Pajarskas, J. Ramikaitis, H. Rimkevičius, R. Sakalas, Z. Čekauskas, V. Subatnickaitė, V. Saulis, V. Sakas, Vl. Stabingis, J. L. Stugevičiai, A. Švedas, O. Šarūnas, V. Venskevičius, P. Vaitonis, A. G. Vinerskiai, P. Zabarauskas.

\$5: J. Butkevičius, V. Blauzdys, P. D. Babinai, L. Bučinskas, C. Choromanskis, T. Falkauskas, E. Kairienė, J. Kazemėkas, V. Kėžinaitis, F. Krivinskas, M. Kvedarienė, V. Kezys, D. Kriaučiūnas, J. Kažukauskas, V. Lukoševičienė, E. Lesevičienė, J. Mačiulaitis, J. Mačionienė, K. Mikšys, O. Mikšytė, P. Navickas, M. Naujokienė, A. Sarpalius, J. Sakalauskas, A. Švobaitienė, J. Telyčėnas, B. Šopys, J. Vaičiūnis, Pr. Vizbaras, P. Žulys, J. Žukauskas, St. Žvirblys, C. Tiškevičius; \$3: A. Juraitis.

Tautos Fondo atstovybė reiškia padėką padėjusiems rinkti aukas — Liudui Borusui, Marcijonui Juodžiui ir Vladui Stabingui.

Dėkojame nuoširdžiausiai visiems aukotojams už aukas mūsų kovai, tikėdamiesi, kad ir 1983 m. mes visi vėl būsimės duosnūs savo tėvynės reikalams.

Hamiltono apylinkės Tautos Fondo atstovybė

MIRUS a.a. EUGENJAI GUGIENEI, jos prisiminimui aukojo Tautos Fondui: \$40 — J. Bėrsėnas ir seima; \$20 — St. ir Sof. Rakščiai, Marija Kvedarienė, Ema ir Bruno Milašiai; \$10 — J. B. Sadauskai, M. V. Šniuoliai; \$5 — A. St. Petkevičiai. — Amžinybės išskilavus a. a. JONUI VISOCKIUI, jo atminimui aukojo Tautos Fondui: \$30 — Bronius Gelažius iš Čikagos; \$27 — Mrs. Elena Maskva, Hamiltono Tautos Fondo atstovybė nuoširdžiai dėkoja už aukas ir reiskia gilią užuojautą mirusių artimiesiems.

A. Patamsis,

Hamiltono TF atstovybės pirmininkas

PARAMA VASARIO 16 GIMNAZIJAI. "TŽ" 4 nr. išspausdintame pranešime apie Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio aukotojus yra praleista Kazio Mikšio pavarde, kuris yra apsimokėjęs už visus 1983 metus \$12. Už klaidą atsiprašome ir esame dėkingi K. Mikšiui, kuris nuo pat būrelio įsteigimo dienos yra pastovus rėmėjas jau 18 metų. — Surinkus pinigų iš rėmėjų už pirmą pusmetį ir pasiuntus juos gimnazijai, į būrelį įsijungė Valentinas Jasulionis, sumokėdamas \$25.

A. Patamsis,

Hamiltono TF atstovybės pirmininkas

PARAMA VASARIO 16 GIMNAZIJAI. "TŽ" 4 nr. išspausdintame pranešime apie Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio aukotojus yra praleista Kazio Mikšio pavarde, kuris yra apsimokėjęs už visus 1983 metus \$12. Už klaidą atsiprašome ir esame dėkingi K. Mikšiui, kuris nuo pat būrelio įsteigimo dienos yra pastovus rėmėjas jau 18 metų. — Surinkus pinigų iš rėmėjų už pirmą pusmetį ir pasiuntus juos gimnazijai, į būrelį įsijungė Valentinas Jasulionis, sumokėdamas \$25.

St. J. Dalius, būrelio vadovas

Sudbury, Ontario

JONAS IR MARYTĖ ČEBATORIAI su seima išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Windsorą, Ont. Ten nusipirko gerus namus ir tiki si gražiai įsikurti. Sudburio lietuviai, kaip gerai ir veikliai seimai, surengė gražias išleistuves. Sėkmės naujoje vietoje. J. Kr.

PADEKA

Reikiame nuoširdžią padėką giminėms ir draugams už staigmeną — mūsų išleistuves į Windsorą, Ont. Ypatinga padėką rengėjoms: — sesutei Onutei Stepsienėi, Elytei Tolvaišienei ir Magdutei Remeikienei. Dėkojame visiems dalyviams — V. O. Stepsiams, J. S. Petrenams, K. O. Poderiams, S. Poderienei, J. V. Marozėvičiams, E. S. Tolvaišioms, P. Tolvaišiai, G. M. Remeikių seimai, J. A. Krūčiams ir A. Stepsytei.

Dėkojame už gražias, jaudinančias ir pilnas humoru kalbas — KLB Sudburio apylinkės pirm. Elytei Tolvaišienei, Jonui Petrėnui, Juozui Krūčiui ir Stasiui Tolvaišiai, už sveikinimus iš tolimos vakarų Kanados — Vytautui Stepsiui.

Dėkojame visiems, prisidėjusiems prie gražios ir vertingos dovanos. Padėką krikšto dukrai Aldutei Stepsytei už labai gražias gėles. Jūsų visų apsilankymas ir nuoširdumas pasiliks neužmirštas. O kai atsilankysite į Windsorą, tai mūsų namai — bus jūsų namai. Ačiū ir lauksime.

Marytė, Jonas,

Rūtėlė ir Jonukas Čebatoriai

West Lorne-Rodney, Ont.

PAMALDOS BUS vasario 20, sekmadienį, 2 v.p.p., St. Mary's šventovėje. Po Mišių įvyks Vasario 16-tosios minėjimas lietuvių klubo, Rodney, su paskaita ir menine programa.

Rochester, N.Y.

PATIKSLINIMAS. Nauju Metu sutikima ruošė Lietuvių Bendruomenės choro valdyba, o ne LB valdyba, kaip per klaidą išspausdinta "TŽ" 4 nr. B.K.

* Ar tavo draugai skaito "Tėviškės Žiburius"? Atsiųskite jų adresus — gaus nemokamai kelėtą numerį susipažinti

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v. iki 7 v.p.p., šeštadieniais nuo 9 v. iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienines palūkanas 7%
už santapus 9 1/2%
term. depoz. 1 m. 10%
reg. pensijų fondo 9%
90 dienų depozitus 9 1/4%
IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 12%
asmenines paskolas 17%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Žurnalistas Vl. Ramojus savo skiltyje "Dviejuose horizontuose" "Draugo" sausio 15 d. laidoje kritiškai atsiliepia į Lietuvos Žurnalistų Sąjungos Toronto skyriaus nutarimą tapti centru, organizuoti savo skyrius kitose Kanados vietovėse. Vl. Ramojus nepritaria Kanados Lietuvių Žurnalistų Sąjungos įsteigimui. Jis taigpi atmeta ir Pasaulio Lietuvių Žurnalistų Sąjungos steigimą. Pasak Vl. Ramojus, tai būtų bereikalingas Lietuvos Žurnalistų Sąjungos skal-dymas. Jis skeptiškai žiūri į Toronto skyriaus nutarimą, nes tas skyrius turi tik apie 30 narių, "kurį nemaža dalis per metus gal teparąš tik vieną kitą straipsnį ar korespondenciją". Nerealaus jam atrodė ir torontiškių siūlomas rūpestis paruošti jaunosios kartos žurnalistus. Tam tikslui Lietuvių Žurnalistų Sąjunga jau 1972 m. įsteigė velionies dr. P. Daužvardžio fondą, iš kurio skiriamos premijos jauniems lietuvių spaudos ir radijo bendradarbiams. Premijas gaudavo ir jaunieji Kanados lietuviai. Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba spaudos darbuotojams yra išleidusi vadovą "Žurnalistika", organizavusi kursų jauniems žurnalistams. Vl. Ramojus daro išvadą: "Atrodytų, kad Kanados lietuvių laikraštinių užmojų steigti Kanados Lietuvių Žurnalistų Sąjungą gal paskatino Québeco separatistai, norintieji atskirti provinciją nuo didžiosios Kanados. Ateityje pamatę, kokius didelius darbus atskyrė Kanados lietuviai laikraštiniškai bus nuveikę, gal ir kitaip juos vertinsim..."

Vasario 20, sekmadienį, 10 v.r., pamaldos už žuvusius laisvės kovotojus, Sibiro tremtinus, tautos kankinius ir žuvusius partizanuos. Per pamaldas giedos sol. V. ir A. Paulioniai. Po pamaldų — vainiko padėjimas prie paminklo.

Vasario 16, tečiadienį, 12 v., prie City Hall — Lietuvos vėliavos pakėlimas, dalyvaujant miesto burmistri Roy Adams, valdžios pareigūnams ir tautinių grupių atstovams. Valdyba prašo visus Niagaros pusiasalio lietuvius gausiai dalyvauti vėliavos pakėlime ir minėjime.

Vasario 16-ji yra viena svarbiausių mūsų švenčių. Šiais metais sueina 65-ri metai nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo.

Apylinkės valdyba

DVI LIETUVIŠKOS VĖLIAVOS

buvo Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo 65 metų sukakties minėjimo sausio 23 d. prie miesto rotušės, kur susirinko apie 700 žmonių, daugiausia ukrainiečių. Prie Lietuvos vėliavos stovėjo Vincas Satkus, o prie Vėterų S-gos — Juozas Vyšniauskas. Demonstracijoje buvo net 15 įvairių tautybių vėliavų. Dabar Pavergtų Tautų Org-jos remiamuose renginiuose dalyvauja visų pavergtų tautų žmonės.

Sausio 24 d. minėjimas buvo tęsiamas toliau Juodosios jūros salėse, vėl dalyvaujant daugybei žmonių. Paskaita ukrainietiški ir angliškai skaitė Antiboševikinio Tautų Bloko pirm. Orest Steciū. Tai jaunas, ugingas kalbėtojas, sujungęs flegmatiškus ukrainiečius. Jis dėl visų pavergtų tautų nelaimių apkaltingai Vakarų demokratijas, iki šiol dar nežinančias kas iš tikrųjų bolševizmas yra. Užtikrino klausytojus, kad kazakai vėl atstotų Ukrainos laisvę ir garbę. Salė jam plojo sutustoji. Jo kalbą pagyrė atskiru žodžiu ir miesto burmistras Roy Adams.

Lietuviams atstovavo KLB St. Catharines apylinkės pirm. A. Šetikas, pavergtos tautos — S. Šetkus, nes dabartinę pirmininkę Halina Buczko dalyvauti negalėjo.

A.a. PETRONELE POLGRIMIENE po ilgesnės ligos mirė sausio 23 d. Buvo žymi mūsų veikėja, kaip ir jos vyras Petras. Uoliai veikė šaulių s-je. Maldose prie karsto dalyvavo ir iš Hamiltono uniformuoti šauliai bei šaulės. Palaidota lietuvių kapinėse Mississaugoje. Liūdi visa bendruomenė, užjaučia vyrą, seserį Anelę Ališauskienę, jos vyrą bei kitus artimuosius. Tai jau antra mirtis mūsų bendruomenėje šiais metais. Neseniai mirė Jonas Kriščiūnas, irgi palaidotas lietuvių kapinėse.

IŠRINKTA NAUJA RAMOVĖ-Ų VALDYBA: Petras Balsas, Juozas Gabrėnas, Juozas Vyšniauskas, Pranas Meškauskas, Silvestras Slavickas ir Jonas Skeivalas. Susirinkimas, įvykęs š. m. sausio 23 d., tarp kitų nutarimų, paskyrė Tautos Fondui \$100, KLB St. Catharines apylinkės valdybai taip pat \$100 Vasario 16 minėjimui.

PAVERGTŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS susirinkimas įvyko sausio 27 d. Š. m. valdybos pirmininkė yra Halina Buczko, sekretorius — Adam Kossowski, abu lenkų atstovai. Susirinkime, šalia tautybių atstovų, dalyvavo ir kanadiečiai Joe Hueglin iš Niagara Falls, buvęs Kanados federacinio parlamento narys. Domisi šios organizacijos veikla.

Ukrainiečių atstovas E. Hawrylišyn padėjo visoms tautybėms už dalyvavimą Ukrainos nepriklausomybės šventėje. Toje šventėje PT organizacijos pirmininkė iš dalies pavadavo lietuvių atstovus, kuriuo jau šeši metai yra S. Šetkus. Kor.

tų, kad lietuvių kultūrinės ir tautinės veiklos tvarkymas būtų pavestas DLB Sąjungos tarybai, o centro valdybai būtų palikti tik ekonominiai reikalai. Valdys nariai, gindami savo veiklą, buvo priešingos nuomonės. Londono Lietuvių Namų bendrovės pirm. J. Alkis konstatavo, kad jų atnaujinimui netolimoje ateityje reikės apie 10.000 svarų. Geresni yra spaustuvės reikalai, kuriais dabar rūpinasi patirti spaudos darbe turintis centro valdybos narys V. Dargis. "Europos Lietuvis" trūkumas iškėlė DBLS Ročdalės skyriaus pirm. D. Banaitis. Z. Juras ir J. Alkis jam priminė redaktorių problemas. Esą jie laikosi savo nuomonės ir netgi kartais pateikia ultimatumus. Buvo bandyta ir bus bandoma surasti pajėgų redaktorių šiam vieninteliui Europos lietuvių laikraščiui. Sąjungos tarybos pirm. A. Bučys pranešė, kad jai patiktas nesutarimų pašalinimas tarp DBLS laikraščių narių ir centro valdybos tebera neišspręstas. Patenkintam sprendimui reikia abiejų pusių kompromiso. Jis reikė vilti, kad kairieji priekiaštai ateityje galbūt savaime pranyks.

Manchesterio lietuvių klubas 1982 m. veiklą aptarė š. m. sausio 16 d. įvykusiame narių susirinkime. Pelnas buvo mažesnis, nes atlikta daug remonto darbų, kurių reikės ir šiemet. Naujon 1983 m. valdybą išrinkti: pirm. H. Silius, vicepirm. T. Butėnas, sekr. J. Verbieckas, išd. D. Jelskas, nariai — V. Palauskas, A. Podvoiskienė, A. Miliūnas, P. Lašaitis, M. Miliauskienė ir V. Stanionis.

Ispanija

A. a. kun. Kazimieras Patalavičius, salezietis, mirė š. m. sausio 17 d. Madride, atsiradus kraujo krešuliui kojoje ir nepavykus jo pašalinti. Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1912 m. gruodžio 14 d., kunigu įšventintas 1945 m. birželio 24 d. Studijavo Italijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje. Madride buvo kurį laiką mergaičių gimnazijos kapelionu ir mokytoju. Nuo 1955 m. sausio 1 d. ketetų metų vadovavo lietuviškai radijo programai Madrido stotyje, bendradarbiavo ispanų spaudoje ir "T. Žiburiuose".

Italija

Vysk. Vincentas Sladkevičius, apaštalinis Kashiadorių vyskupijos administratorius, Kalėdų pirmą dieną Lietuvoje šventė sidabrinę vyskupystės sukaktį. Sveikinimo laišką jam pasiuntė po piežius Jonas-Paulius II, primindamas vysk. Teofilų Matulionį, sukaktuvininkui suteikusių vyskupų šventimus, džiaugsmingą 1982 m. rugpjūčio 8 d., kai jį po ilgos tremties vėl sutiko Kashiadorių vyskypijos tikintieji, paskirtą apaštalinio tų vyskypijos administratoriumi. Jonas-Paulius II ragino vysk. V. Sladkevičių dėkoti Dievui už gausias malones, uoliai tėti vyskypiską savo tarnybą Dievo garbei ir tikinčiųjų gerovei. Jonas-Paulius II sukaktuvininkui vysk. V. Sladkevičiui suteikė apaštališką palaiminimą, pavesdamas jį Dievo Motinos Marijos globai. Vysk. V. Sladkevičius sukaktį Kalėdų pirmą dieną paminėjo ir įvairiomis kalbomis leidžiamas Vatikano dienraštis.

Kalėdų proga Šv. Petro bazilikoje buvo įrengta prakartė. Bernelių Mišias laikė popiežius Jonas-Paulius II. Simbolines dovanas jam atnešė jaunimo atstovai iš viso pasaulio. Lietuvių jaunimui atstovavo Rita Žemaitytė ir Henrikas Petrulaitis, studijuojantys Romoje. Jiedu įteikė Kūdikielio Jėzaus statulėlę, kuri po Mišių paties popiežiaus buvo padėta kalėdinėje prakartėlėje.

Lenkija

Stepono Dariaus ir Stasio Gireno skrydžio per Atlantą ir jų žuvimo penkiasdešimtmetį Lenkijos lietuviai paminės š. m. liepos 17 d. prie lakūnams skirtą paminklo buvusiam Soldino miške. Šiam tikslui yra sudarytas dyviklos asmenų komitetas, vadovaujamas Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos centro valdybos sekr. Algirdo Nevulio. Komitetan įjungti LVK Draugijos centro valdybos bei skyrį veikėjai — J. Blūdžius, J. Maksimavičius, J. Paranevičius, J. Senvaitis, A. Suraučius, J. Vaina, M. Valinčiūtė, A. Žukauskas, J. Žaliapienis, J. Zemaitis, "Aušros" red. E. Petruškevičius ir Gožovo vaivadijos kultūros bei meno skyriaus vadovas Edward Korban.

Simon's Travel
kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!
siūlome jaunimui rugpjūčio 6 – rugpjūčio 20

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

1. Gegužės 12	5. Liepos 3	8. Rugsėjo 1
2. Gegužės 19	6. Liepos 14	9. Rugsėjo 8
3. Gegužės 26	7. Liepos 21	10. Spalio 6
4. Birželio 23		11. Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Kelionės yra vienos ar dviejų savaitių maršrutu — Vilnius arba Vilnius ir kiti Europos miestai. Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSIKASYTI!
Kovo mėnesį bus nupirktos vėlyvinės dovanos giminėms Lietuvoje (automobilai ir kiti daiktai).

* Nuperkame kooperatinius butus giminėms Lietuvoje
* Sutvarkome dokumentus iškvietimams
* Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrai ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių telaukites adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Teleks 06-98676 TOR

Istaigos savininkai Vytas ir Audronė Siminkevičiai
(Kelionių istaigos registracijos numeris — 1835961)



Prisimenant Vasario 16 iškilmę Anapilyje. Ir š.m. vasario 20 d. panaši iškilmė bus Anapilio saleje Nuotr. V. Maco

JAVIMŲ ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Jaunimas Lietuvoje ir Vokietijoje

Lietuvių jaunimo suvažiavimas Vasario 16 gimnazijoje, kuriame dalyvavo moksleiviai ir nemoksleiviai

1982 m. lapkričio 26-28 d.d. Vasario 16 gimnazija pakvietė Vokietijos lietuvių jaunimą pasvarstyti savo problemų ir palyginti jas su Lietuvos rūpesčiais. Suvažiavimas pradėtas vakarone pily. Dalyvavo vyr. klasių mokiniai ir keletas iš toliau atvykusių jaunuolių. Alkiui numalšinti buvo skrudinamos dešrelės. Netrukus ir lengvų gerimėlių. Į vakarone atsilankė ir sekančias dvi dienas visose svarstybose dalyvavo tarptautinės katalikų organizacijos Rytų ir Vidurio Europai jaunimo švietimo referentas Walter Kloetzl iš Muencheno.

Lietuvoje ir Vokietijoje

Lapkričio 27 d. rytą apie 40 jaunuolių, pasiskirsčiusių į 5 būrelius, lygino savo bendramižių gyvenimą bei mokslą Lietuvoje ir V. Vokietijoje, laisvės ribas, karinę tarnybą ir kt. Paskui, suėję krūvon, pasipasakojo savo išvadas ir bandė surasti bendras. Tarp seminaro dalyvių buvo nemažai tokių, kurie Lietuvoje yra lankę sovietines mokyklas ir universitetus, tad tenykščias sąlygas labai gerai pažįsta iš savo pačių patirties.

Visi sutiko, kad jaunimas Lietuvoje ir V. Vokietijoje turi panašių savybių: mėgsta linksminis, madas, nelinkęs pripažinti mokytojų ir apskritai vyresniųjų autoritetu. Netruksta ir skirtumų. Vakaruose jaunimas turi daugiau laisvės, nors daugumas nesugeba ja tinkamai pasinaudoti. Lietuvoje jaunimas demonstruoja, protestuodamas prieš spaudą, o Vakaruose — daugiausia norėdamas atkreipti į save dėmesį arba tik pašėlti. Čia kiekvienas gali pasirinkti patinkamas organizacijas arba ir visiškai joms nepriklausyti, o Sovietuose tėra komunistinės organizacijos, ir joms priklausymas privalomas. Neįsirašiusiam į komjaunolius beveik neįmanoma patekti į augstąją mokyklą. Iš kitos pusės pripažinta, kad ir Vakarų demokratijos nepajėgia išspręsti visų jaunimo problemų.

Apie ideologinį auklėjimą kalbėjo gimnazijos mokykl. Bronė Lipšienė. Ji labai gerai pažįsta sovietinį auklėjimą, nes pati yra jį patyrusi — po karo Lietuvoje baigusį pradžios, vidurinį bei augstąjį mokslą ir mokytojavusi. Kai Vakaruose vaikų auklėjimą apsprendžia tėvai, tai Sovietuose — valstybė, kurios vardu veikia komunistų partija. Sovietinis žmogus partijos auklėjamas nuo lopšio iki karsto.

Ateistinį auklėjimą paskaitininkė paskirstė į pasyvų — niekų nekaltė apie Dievą ir aktyvų — tikinčiuosius stengtis paversti bedieviais. Naujojo žitkinėjimo ir prievartavimo priemonės — pajauka, grasinimai, baudos. Kaip tai daroma, išryškėjo iš jos papasakotų asmeninių patirčių. Universitete dėsto-

mas vadinamas mokslinis ateizmas, bet kas jis yra, nežino nė patys dėstytojai. Pedagoginiame institute ateistinis indoktrinavimas dar stipresnis.

Vokiečio žodis

Po pranešimo vyko pasikeitimai nuomonėmis ir patirtimi. Visi pranešimai ir diskusijos vyko lietuvių kalba. Išimti padarė jaunimo referentas Walter Kloetzl. Kalbėdamas vokieškai, jis nušvietė socialinę, politinę ir religinę jaunimo padėtį bei jo orientavimą V. Vokietijoje. Per pastarąjį dešimtmetį bendra padėtis, o su ja ir jaunimo čia pasikeitė. Paaiškėjo, kad turimų žaliavų nepakaks dabartiniam gyvenimo lygiui išlaikyti. Netikrumas dėl ateities apima vis platesnius gyventojų sluoksnius, ypač jaunimą. Išsimokslinimas ir stropus darbas nebelaudoja užtikrintos ateities. Jaunimas praranda pasitikėjimą vyresniąja karta, kuri po karo atstatė sugriautą kraštą. Pastebimas jaunimo susidomėjimas religiniais klausimais, priartėjimas prie Dievo. Tikinčiųjų Bendrija stengiasi prisitaikyti prie pasikeitusios padėties. Prelegentas perspėjo klausytojus netikrumo laikotarpyje nepamesti galvos, siūlė nevengti dialogo su vyresniaisiais.

Studijos Lietuvoje ir Vokietijoje

Jaunas Vasario 16 gimnazijos mokytojas Kostas Grodbergas, užaugęs pokarinėje Lietuvoje, baigęs fizikos bei matematikos studijas Vilniaus universitete, lygino studijavimo sąlygas Lietuvoje ir V. Vokietijoje. Geriausiai šį klausimą nušviečia, anot jo, dvi knygtės: Klemenso Simaškos lietuviška "Universitetas, studentas, studijos" ir Bocko vokieška "Studien- und Berufswahl", t. y. studijų ir profesijos pasirinkimas. Vokietijoje knygtėje tik universitetų adresai ir juose dėstomi dalykai bei kita dalykiška informacija. Sovietiniame leidinyje dėstoma ko iš studento laukia valstybė ir partija. Ir okup. Lietuvoje, ir Vokietijoje yra fakultetų, į kuriuos priimamas tik ribotas studentų skaičius. Lietuvoje priėmimą į tokius fakultetus lemia pirmiausia komjaunimo ir klasės auklėtojo charakteristika, toliau — pažįstamų ratelis, kurio narys galėtų kam reikia tarti žodelį arba net patepti, ir tik paskutinėje vietoje — stojamųjų egzaminų pažymiai. V. Vokietijoje viską lemia abiturus egzaminų pažymiai.

Studijas Lietuvoje labai apsunkina visa krūva privalomų paskaitų apie komunizmą, karinis paruošimas, komjaunimo ir pan. susirinkimų privalomas lankymas ir t.t. Pranešimas buvo toks išsamus, kad po jo ir klausimų nedaug tebuvo.

Jaunimas įvairiose šalyse

Gimnazijoj besimoką iš įvairių šalių atvykę mokiniai pranešė apie savų kraštų lietu-

vių jaunimo gyvenimą ir veiklą. Abiturientė Lidija Kairytė informavo apie Vokietijos lietuvių jaunimą. Kadangi nieko nebuvo iš D. Britanijos, o Lidija kasmet važinėja į Angliją, tai ji suteikė žinių ir apie tenykštį lietuvių jaunimą. Urugvajaus lietuvių gyvenimą plačiai nušvietė urugvajiečiai Diana Fornara ir Jurgis Dobelevičius. Apie Venecuėlą kalbėjo Šilvija Sidaravičiūtė, apie Australiją — Rima Kaladytė, o ją papildė mokykl. M. Šmitienė.

Gyviausias lietuviškas gyvenimas verda JAV-bėse. Apie jį informavo Algis Sodonis ir Laima Srugienytė, o apie Kanadą — Mirga Šaltmiraitė ir Marytė Balaišytė. Jos paabrėžė, kad Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimas draugauja daugiausia tarpusavy ir gerai kalba lietuviškai. Apie Italijos, Prancūzijos, Skotijos, Šveicarijos, Olandijos lietuvių jaunimą painformavo jaunimo veikėja mokykl. Marytė Šmitienė.

Šeštadienį surengtas smagus linksmavakaris. Gabiai suvaidinta humoreska, kaip sovietinis jaunuolis stoja į universitetą Vilniuje. Smagiai pasiškoka ir padainuota.

Pagalba Lietuvai

Sekmadienio (lapkr. 28) rytą apie 30 jaunuolių susirinko pasvarstyti temos — ko laukia jaunimas Lietuvoje iš išeivijos jaunimo ir kaip būtų galima jam padėti. Tenykštį jaunimą pažįsta teigė, kad jis labiausiai pageidauja netarpiškų ryšių su užsienio lietuvių jaunimu: asmeniškos draugystės, pasikeitimo nuomonėmis ir informacija. Abiturientas Gediminas Sidaras sakė, kad mokymdamasis ir studijuodamas Lietuvoje labiausiai norėjo gauti už užsienio muzikų plokštelių, džinsų, sporto aprangos, grožinės, mokslinės bei pasauliejiūrinės literatūros. Slapta skaitęs Solženiciną. Trūksta žinių apie politinius kalinius. Labai paplitę nešvankūs anekdotai, gi politiniai sąmojai pasakojami prislopintu balsu. Daugumas rezignavę: rūpinasi tik savi, stengdamiesi betkokia kaina susikurti gerą gyvenimą. Labai paplitęs girtavimas. Reizimas skatina nesugyvenimą, mokėdamas po 60 ir daugiau rublių už įskundimą. Įsigalėjęs kyšininkavimas ir vagystės. Tos ydos nesvetimos ir jaunimui. Pogrindžio spauda mažai paplitusi.

Visi sutiko, kad reikia padėti iš užsienio Lietuvos jaunimui ir už žmogaus teises kovojantiems tautiečiams, bet niekas negalėjo pasakyti kaip. Baigiamąjį žodį tarė vokiečių referentas jaunimo reikalams W. Kloetzl. Jis konstatavo, kad seminaras suteikė naujų žinių. Išryškėjo viltį, jog bus sustiprintas ryšys su Lietuvos jaunimu, dėkojo visiems seminaro dalyviams ir ypač referentams. VLB Inf.

Žiemos kursai studentams

Lietuvos praeitis ir dabartis, perduota gyvų liudininkų žodžiais ir vaizdais

Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba suruošė nepaprastai įdomius žiemos kursų Ateitininkų Namuose prie Lemonto, Illinois. Per tą keletą dienų buvo dalyviams perduota daug asmeniškų gyvenimo patirčių, istorinių faktų, išryškinta dabarties kova su neteisėybėmis.

Registracijai greitai praėjus, buvome kvieisti rinktis pirmą paskaitą, kur kalbėjo istorikė V. Srugienė, mirusio dramaturgo Balio Srugos žmona. Ji pasakojo savo prisiminimus ir istorinę jų aplinką. Ji labai jautriai pavaidavo, kas dėjosi Lietuvoje ir kitur Europoje prieš Lietuvos nepriklausomybės atgavimą. Atgaivindama mums užmirštą istoriją, V. Srugienė toliau pasakojo, kaip lietuviai pradėjo savo kovą už Lietuvos nepriklausomybę ir kaip jie tą nepriklausomybę išlaikė iki II D. karo. Čia buvo ne tik istorijos priminimas, bet ir tikrovė, kurią išgirdome iš žmogaus, pergyvenusio tą laikotarpį. Po to buvo diskusijos su V. Srugiene ir pietų pertrauka.

Pilypas Narutis kalbėjo apie Kauno sukilimą vokiečiams ir rusams užėmus Lietuvą II D. karo metu. Ši paskaita buvo lyg tęsinys V. Srugienės pasikalbėjimo.

Su Lietuvos žemėlapiu ir savo braižytu Kauno miesto žemėlapiu P. Narutis pradėjo mums aiškinti apie bendrus įvykius Vilniuje, Kaune ir kituose didmiesčiuose, kurie turėjo vesti į tautiečių ryžtą atgauti savo laisvę. Didžiulią slaptą sąjądį sudarė studentinio amžiaus jaunimas. Tas faktas mus visus tiek nustebino, kad pradėjome galvoti ir diskutuoti šių dienų jaunimo pajėgumą ir galimybes taip susiorganizuoti bei veikti.

Iš paskaitos buvo aiškiai matyti, kad nedaug laiko tebuvo lietuviams pasiruošti, be to, viską reikėjo slaptai daryti rusų priespaudoje. Tačiau priėjome prie to taško istorijoje, kuriame sukilimas įvykio pats būdamas dalyvis tame sukilime, P. Narutis labai vaizdžiai aptasakojo, kaip sukilimas buvo suplanuotas ir kaip Kauno miesto pagrindiniai centrai (radio stotis, elektros stotis, pašto-telefono rūmai ir t.t.) vienas po kito buvo užimti sukilimo daly-

vių. Deja, neilgai teko Kauno miestui džiaugtis laisve — atėjo vokiečių okupacija, o po jos — vėl sovietinių rusų.

Ši paskaita įgalino mus giliau suprasti savo tautos kovas bei kančias.

Sekantį rytą advokatas Povilas Žumbakis mus supažindino su naujaisiais įvykiais, liečiančiais lietuvių Amerikoje. Jis kalbėjo apie keletą bylų, kurias pradėjo kelti prieš keletą metų JAV-bėse įsteigtas specialus valdžios skyrius. Jo tikslas — kelti bylas už nusikaltimus, susijusius su žydų naikinimu II D. karo metu. Ši įstaiga vadinasi OSI — Office for Special Investigations. Ji turi teisę kelti bylas už nusikaltimus, įvykusius net prieš 40 metų. Šios teisės neturi kitos agentūros ir teismai. Per paskutinius dvejus metus ši įstaiga tardė keletą lietuvių. Kadangi bylos yra civilinės, o ne kriminalinės, šie asmenys, nors ir nekalti, yra priverčiami savais pinigais finansuoti gynybos išlaidas.

Naujų Metų dieną įvyko įdomus simpoziumas tema "Lietuva ne pro Inturistų malonę". Simpoziume dalyvavo dr. L. Sidrys, Ramutė Plioplytė ir Steve Young. Visi simpoziumo dalyviai turėjo progos lankyti Lietuvoje moksliniais reikalais ir ten išbūti tarp trijų ir devynių mėnesių. Gal įdomiausias įnašas buvo Steve Youngo. Šis jaunas amerikietis, Vilniuje studijavęs kirčiavimą senose lietuviškuose tekstuose, perdavė retus ne lietuvių išpūdžius ir puikiai kalbėjo lietuviškai. Simpoziumui vadovavo D. Kučėnienė.

Paskutinis vakaras buvo baigtas skaitymais ir skaidrėmis apie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", jos darbus ir veikėjas. Skaidrės buvo labai įspūdingos, rodančios kaip žmonės Lietuvoje yra ne tik fiziškai, bet ir moraliskai šmeižiami bei persekiojami už savo tikėjimą. Po to sekė trumpos diskusijos.

Tikrai verta dalyvauti tokiuose kursuose. Gailla, kad nedaug buvo dalyvių. Yra tikrai naudinga turėti progą tokių žinių pasisemti iš kitų. Manau, kad ir Toronte kada nors pasiseks suruošti panašią seminarą ar paskaitų ciklą, duoti jaunimui daugiau žinių apie savo tautą.

Dana Jokubaitytė

"Aušra" dabartinėje Lietuvoje

Pogrindžio spauda iš sovietų pavergtos Lietuvos pasiekia mus slaptais, nežinomais keliais. Ji užsienyje randa plačią auditoriją daugiausia per mūsų laikraščius, kurie pogrindžio "Aušros" mintis tuoju paskleidžia savo skaitytojų tarpe. Tuo būdu apie tikrąją padėtį Lietuvoje sužino visi — pati Lietuva ir užsienis.

Pogrindžio "Aušros" numeruose randame gausios istorinės medžiagos, kuri taip reikalinga pavergtos Lietuvos jaunimui, neturinčiam lengvo priėjimo prie tikrųjų Lietuvos istorijos šaltinių. "Aušroje" taip pat aprašomi sovietų darbai, ypač jų vykdomas mūsų kultūrinės-tautinės praeities naikinimas.



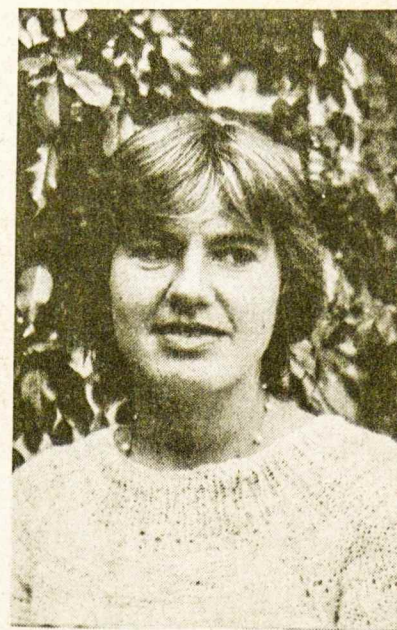
LENA A. SIMINKEVIČIŪTĖ, Danieliaus ir Aldonos dukra, 1982 m. spalio mėn. baigė Guelph universitetą humanitarinių mokslų fakulteto ketverių metų kursą ir gavo bakalaurės laipsnį. Mokesi Toronto Maironio mokykloje, dalyvavo taut. šokių grupėje "Atžalynas" ir skaučių organizacijose. Šiuo metu dirba Toronte ir žada toliau tęsti mokslą.

Šiemet minime Basanavičiaus "Aušros" 100 metų sukaktį. Tai suaktis, kuri iš tolimos praeities primena lietuvių pasiryžimą prasilaužti iš rusiškų vergijos lietuviškon laisvės. Basanavičiaus "Aušra" paruošė tautą didžios ateities įvykiams, kuriems reikėjo tautinės stiprybės. "Aušros" paveiktas Maironis dainavo: "Nebeužvenksi upės bėgimo". Pogrindžio "Aušra" rodo, kad ir dabar toji upė tebėra neužtventta, nežiūrint kalėjimų, spaudos cenzūros, tremimų į Sibirą, dvasinės priespaudos.

Iš pogrindžio "Aušros" matome, kad pagrindinis pavergtos tautos ginklas yra dvasinė didybė. Okupantai tai mato, tad ir stengiasi mūsų tautos dvasią palaužti — nureliginimu ir numoralinimu. Palinkėkime pogrindžio "Aušrai", kad ji ir toliau stiprintų dvasią tautos, nors ir vergijos rankomis suspaustos. Pogrindžio "Aušros" kova už lietuvių dvasios stiprybę yra geroji kova, skatinanti kelius į laisvą ateities Lietuvą.

Violeta Slivinskaitė, Augst. Lit. Kursų XIII klasė Toronte

NORIME, KAD "JAUNIMO ŽIBURIAI" būtų lietuvių jaunimo balsu, kad juose atsispindėtų jaunųjų tautiečių gyvenimas. Kviečiame visus, valdančius lietuvišką plunksną, rašyti "Jaunimo Žiburiams" aktualius straipsnius, siųsti veiklos aprašymus, nuotraukas, literatūrinius savo kūrinius šiuo adresu: "Jaunimo Žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., Canada. Nuo jaunųjų tautos priklausaus veidas šio puslapio, kuris turėtų pasirodyti maždaug kartą į mėnesį, išskyrus vasaros mėnesius.



RASA LUKOŠEVIČIŪTĖ, V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso organizatorė. Uždarymas bus Montrealyje 1983 m. liepos 22-24 dienomis



GABJIA JUOZAPAVIČIŪTĖ-PETRAUSKIENĖ, V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso studijų dienų programos komisijos pirmininkė. Studijų dienos įvyks Trento universitete, Peterborough, Ont., 1983 m. liepos 10-20 dienomis

Penktasis jaunimo kongresas

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMAS RUŠIASI KONGRESUI. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba, stengdamasi sukurti lėšas, kurios padengtų pasirošimo išlaidas bei palengvintų dalyvavimą kongrese Kanados jaunimui, Toronte yra surengusi visą eilę pyragų išpardavimų. Visiems prisidėjusiems pyragais, darbu bei pinigų nuoširdus ačiū!

ANTRAS KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS BUS TORONTE 1983 m. vasario 12 d. Suvažiavimo tikslas — supažindinti visą jaunimą su kongresu. Kanados atstovams dalyvavimas būtinas, o visas kitas jaunimas skatinamas dalyvauti. Suvažiavimas vyks Lietuvių Namuose (1573 Bloor St. W.). Pradžią 9.00 v. ryto. Tikimasi baigti apie 5 v.p.p. Programoje — naujausios informacijos apie jaunimo kongreso eigą bei programą, pasirošimą dalyvauti studijų dienų atstovų suvažiavimo sesijoje, kuriose Kanados atstovai stengsis atstovauti viso Kanados lietuvių jaunimo nuomonei bei galvosenai.

PIRMASIS KANADOS JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS įvyko per Kanados Lietuvių Dienas 1982 m. spalio mėn. Montrealyje. Ten buvo diskutuota dvikalbiškumo tema, kuri bus gvildinama kongrese.

JAU IŠRINKTI KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO ATSTOVAI Į KONGRESĄ: iš Edmontono — Angelė Augytė ir Nijolė Karosaitė, iš Winniepo — Joana Razmaite, iš Thunder Bay-Sault Ste. Marie — Rimas Trumpickas, iš Windso-ro — Rūta Kuraitė, iš Rodney — Danius Ciparis, iš Delhi — Nijolė Vytaite, iš Hamiltono — Sigita Bersenaitė, Angelė Krivickaitė, Loreta Trumpickaitė, iš Toronto — Morkus Sungaila, Audrius Stundžia, Rita Rudaitytė, Ona Jurenai-

tė ir Laima Karosaitė, iš Otavos — Vida Balsevičiūtė, iš Montrelio — Rasa ir Ina Lukoševičiūtės, Jullija Adamonytė, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė Zita Bersenaitė iš Toronto.

ANGLIJOS JAUNIMO ATSTOVAI: Virginija Juraitė, Birutė Beach, Asta Kučinskaitė, Vidas Puodžiūnas. Skotija išrinko vieną atstovą — Madalene Paterson.

BRAZILIJOS JAUNIMO ATSTOVAI: Aleksandras Valavičius (BLJS pirmininkas), Flavijus Bacevičius, Klaudijus Butkus, Morkus Lėpas, Milda Remenciūtė, Kristina Valavičiūtė ir Arnoldas Zizas.

URUGVAJIAUS ATSTOVAI: Antanas Šleivys (ULJS pirmininkas), Cecilija Dorelytė, Alina Mačanskaitė ir Albertas Siniauskas.

JAV ATSTOVAI: iš Čikagos — Vitas Plioplys, Edvardas Tuskenis, Tomas Dundzila, Vainis Aleksa, Pranas Pranckevičius, Rasa Plioplytė, Ginta Remeikytė, Rasa Kaminskaitė, Algis Šilas, Arvydas Žygas; iš Detroito — Kristina Velskaitė, Paulius Jurgutis, Linas Orentas; iš Vašingtono — Linas Kojelis, Vida Nakaitė, Daina Penkūnaitė; iš Ročesterio — Paulius Klimas ir Tadas Klimas; iš Bostono — Rėda Veitaitė, Arūnas Kleinas; iš Baltimorės — Nida Gailaitė; iš Worcesterio — Danutė Molytė; iš St. Petersburgo — Kathleen Ann Kaddis; iš Denverio — Algirdas Liepas; iš Filadelfijos — Danutė Rukšytė, Gintarė Gecytė; iš Los Angeles — Ginta Palubinskaitė, Tadas Dabšys, Gintaras Grušas, Regina Stančikaitė, Linas Polikaitis, Sigita Raulinaitis; iš Klevelando — Siga Lenkauskaitė, Indrė Ardytė, Lina Ziedonytė, Lidija Balčiūnaitė; iš Niujorko — Jonas Matulaitis, Ramunė Rygelytė, Danutė Norvilaitė; iš Hartfordo — Zina Dreslius. GJP

Basanavičiaus "Aušra"

Aušros ideologija turėjo du pagrindinius motyvus. Pirmas ir turbūt svarbiausias motyvas buvo Lietuvos praeities garbinimas. Ant "Aušros" viršelio buvo spausdinamas šūkis: "Homines historicarum ignari semper sunt pueri" — "Žmonės, kurie nežino istorijos, visada lieka vaikais". Basanavičius norėjo parodyti, kad mūsų praeitis buvo ir yra labai garbinga, ypač kuni-gaikščių laikais.

Antras motyvas buvo lietuvių kalbos išskėlimas. "Aušros" straipsniai rodė, kad lietuvių kalba yra daug senesnė ir gražesnė už lenkų kalbą. Tie straipsniai buvo ypač nukreipti prieš bajorus, kurie kalbėjo lenkiškai. Basanavičius rašė, kad lietuvių kalba turi daug panašumo su lotynų kalba. Jis netgi sugalvojo teoriją, kad kadaise lietuvių gyveno Pietų Europoje, šalia lotyniškai kalbančių tautų. Kaip įrodymą jis naudojo dainelę "Siuntė mane motinėle į Dunojų vandenėlio". Dunojaus upė, kaip žinome, teka per Vengriją ir Austriją.

Kadangi lotynų kalba anais laikais buvo labai gerbiama, todėl jis skatino bajorus vartoti lietuvių kalbą vietoje lenkiškosios. "Aušroje" tą idėją dar daugiau pabrėžė poetas S. Gimžauskas, sakdamas: "Nėr tėvynės be liežuvio. Atimk kalbą iš lietuvių, tai ir Lietuvos jau nebebus". Šitos dvi "Aušros" ideologijos dalys, tautos praeities ir kalbos išskėlimas, jungėsi į vieną lietuvių tautos meilę, kuri buvo centrinis "Aušros" pamatas.

"Aušros" reikšmė buvo ne tik didelė visuomeniniame

mūsų gyvenime, bet ir kultūriname. Ji turėjo lemiančios įtakos ir didįjį mūsų tautos poetą Maironį ir V. Kudirką, Lietuvos himno autorių. Vokie-tis Zauverveinas "Aušros" įta-koje parašė himną "Lietuviais esame mes gimi".

Galime sakyti, kad be "Aušros" greičiausiai nebebūtų ir lietuvių tautos.

D. Čuplinskas, Augst. Lit. Kursų XIII klasė Toronte

Jaunų talentų vakaras

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese Čikagoje

Jaunimo kongreso atidaryme 1983 m. liepos 2 d. Čikagoje įvyks jaunų talentų vakaras, kuriame pasirodys jauni menininkai, išsilavinę įvairiose srityse ir atvykę iš viso pasaulio. Dalyviai turės progą pateikti savo kūrybą kartu su kitais parinktais dalyviais gausiai lietuvių publikai Čikagos miesto centre.

Dabar vyksta registracija. Kviečiami visi jauni kūrėjai — dainininkai, šokėjai, humoristai, muzikai ir kiti dalyvauti programoje. Sinteresuoti gali gauti tolimesnės informacijos ir registracijos anketas iš Jaunimo Sąjungos ryšininkų arba šiuo adresu: Juozas Kapačinskas, 6811 S. Maplewood, Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312) 778-1840.

Prašoma nedelsiant registruotis. Registracija ir pavyzdinė medžiaga turi būti pristatyta talentų vakaro komitetui iki balandžio 1 d.

Neleido pamaldų už vyskupą

Lietuvių vargai Suvalkų trikampyje nesibaigia. Seinų bazilikoje nebuvo leistos pamaldos už vysk. Baranauską 80-jų mirties metinių proga

J. LAURINAVIČIUS

Viena didžiųjų mūsų problemų šiuo metu yra Suvalkų trikampis, t.y. jo lietuviai. Iš tikrųjų tai Lietuvos žemė, dabar valdoma Lenkijos. Tame krašte gyvena apie 40.000 lietuvių, kurių tarpe yra nemažas skaičius sulenkėjusių tautiečių. Jie yra spaudžiami lenkiško nacionalizmo, rusiško komunizmo ir lenkiškos dvasiškijos. Pastaroji yra ypač aktyvi lietuvių lenkinime.

Nacionalistinės nuotaikos

Neoficialios lenkų nuotikos lietuvių atžvilgiu tebėra nacionalistinės. Jie tebesvajoja apie Vilniaus, Lvovo ir kitų žemių prijungimą prie būsimo Lenkijos. Yra žinių, kad Vilniuje veikia pagrindinė lenkų organizacija, siekianti Vilniaus kraštą prijungti prie Lenkijos. Kažkodėl bendra kova prieš rusiškąjį komunizmą lenkų veikėjams atrodo neaktuali, lyg ir nesiderinanti su nacionalistiniais Lenkijos siekiais.

Nacionalistinės nuotaikos ryškios ir Varšuvoje. Ten kairiosios šventovės sunkiai pastebimas kryžius, bet gausu nacionalistinių plaquečių, karininkams, žuvusiems už Lenkiją. Šventovėje, kurioje palaidotas kardinolas a.a. S. Wyszynskis, yra net kelios plaketės žuvusiems kovose dėl Vilniaus, kovojusiems už lenkiškumą Lietuvoje 1921-1939 m. Pastaroji plaketė pakabinta 1982 m. Arti artoriaus matyti Lenkijos-Lietuvos unijos ženklas — erelis su vyčiu.

Lenkinimas

Lenkinimo procesas Suvalkų trikampyje yra labai stiprus, ypač pastaraisiais metais pagausėjęs lenkams kolonistams. Pvz. katekizmo pamokos būna tikrai lenkų kalba. Telefonu galima kalbėti tikrai lenkiškai. Būna atvejų, kai pradėjus kalbėti lietuviškai, staiga įsiterpia telefonistė, perspėja kalbėti lenkiškai ir nutraukia pokalbį.

Suvalkuose ant kaikiurių lietuvių namų bei tvorų pasirodė įrašai: "Šalin lietuviai!" Seinuose, sakoma, buvo rastas įrašas ant išorinės sienos: "Pjaukite lenkus!" Saugumiečiai tardė keletą lietuvių, įieškodami kaltininkų. Lietuviams pavyko įrodyti, kad tai nelietuvių darbas, nes vietiniai lietuviai būtų rašę "pjaukime".

Ryšium su karo stovio įvedimu lenkų saugumiečiai darė kratas pas veiklesnius lietuvių ir atėmė daug lietuviškų knygų bei raštų, liečiančių Lietuvą ir jos problemas.

Bazilika — tik lenkams

Seinų bazilikoje lietuviškos pamaldos tebėra uždraustos. Sekmadieniais lietuviai ir toliau vieningai renkasi lietuviškam giedojimui po lenkiškų pamaldų. Klebonas kun. St. Rogovskis vėl pradėjo leisti muziką per stiprius garsintuvus, kurie užgožia lietuvių giedojimą. Lenkai parapijiečiai vengia stumdymosi ir prievarta giesmininkų nevaro lauk.

Netoli Seinų (7 km) yra statomas naujas pastatas, kuriame vaikai bus mokomi katekizmo. Keletas lietuvių parapijiečių nuėjo pas kleboną kun. St. Rogovskį prašyti, kad ateityje leistų tame name mokyti vaikus katekizmo ir lietuvių kalba. Esą tuo atveju ir lietuviai parapijiečiai prisidėtų lėšomis prie statybos. Klebonas betgi atsakė: "Aš ir be jūsų pastatysiu".

Lietuvių vyskupo sukaktis

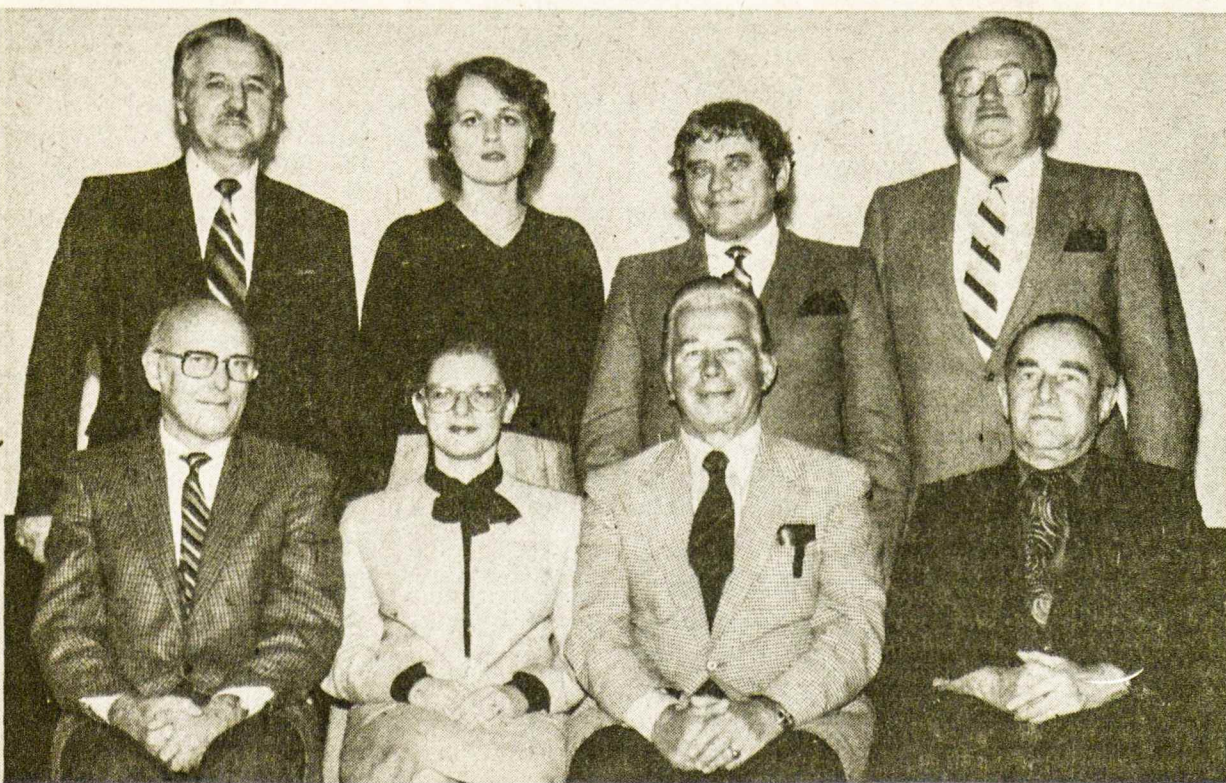
1982 m. lapkričio mėnesį buvo minima 80 metų mirties sukaktis Seinų vyskupo A. Baranausko, "Anykščių šilelio" autoriaus, kuris yra palaidotas Seinų bazilikoje. Lietuviai seiničiai parašė klebonui prašymą, kad ta proga leistų Mišias lietuvių kalba. Klebonas atsakė neigiamai, teisin damasis, kad tai priklauso nuo vyskupo. Seiničių jaunimas sudarė delegaciją ir paprašė pasimatymo su vyskupu pagalbininku, kuris tada ėjo mirusio Lomžos vyskupo pareigas. Dieną prieš pasimatymą klebonas kun. St. Rogovskis pranešė delegacijai, kad vyskupas nenori jos priimti. Bet jaunimo delegacija vistiek nuvažiojo į Lomžą ir buvo priimta.

Vyskupas laikėsi šaltai ir pareiškė norįs laikytis mirusio vysk. M. Sasnowskio sprendimo neleisti lietuviškų Mišių bazilikoje net ir a.a. vysk. A. Baranausko sukakties proga. Tada vienas jaunuolis tarė: "Ekscelencija, vyskupas Sasnowskis leido Mišias lietuvių kalba už a.a. kardinolą Wyszynskį, o dabar neleidžiama — už lietuvių vysk. Baranauską". Vyskupas į tai atsakė, kad lietuviams Seinuose yra pavesta buvusi liuteronų šventovė (telpa apie 30 asmenų) ir koplyčia Zagariuose (telpa apie 80). Kad lietuvių ten yra 3000, lenkas vyskupas nekrepia dėmesio.

Tokioje būklėje Suvalkų trikampio jaunimas stipriai linksta į ateizmą, nes lenkų nacionalizmas, ištvirtinęs šventovėse, atstumia jį nuo tikėjimo. Matydamas tokią skriaudą lietuviams, jaunimas yra verčiamas rinktis kitą kelią protesto ženklais.

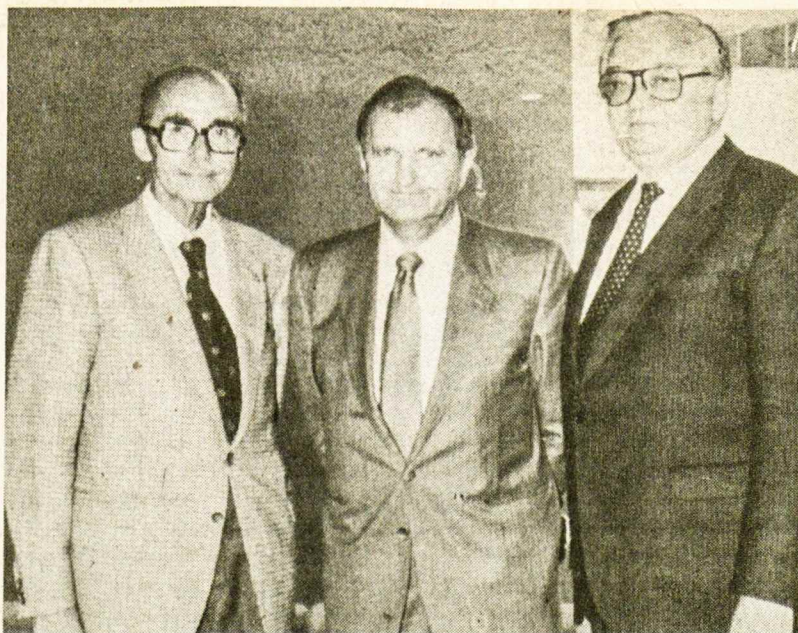
mo kovą, siekiant mūsų tautos didžiojo tikslo — laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

Dr. Kazys Bobelis,
VLiko valdybos pirmininkas
Juozas Giedraitis,
Tautos Fondo valdybos
pirmininkas



Antrojų Pasaulio Lietuvių Dienų finansinis komitetas Kanadoje, kurio uždavinys — surinkti Kanadoje \$20,000. Iš kairės pirmoje eilėje: E. Čuplinskis, J. Kuraitė-Lasienė, dr. A. Pacevičius, H. Stepaitis; antroje eilėje: J. Kristolaitis, Z. Bersėnaitė, V. Dauginis, J. R. Simanavičius. Nuotraukoje trūksta dr. S. Čepo

Nuotr. B. Tarvydo



Europos parlamento priimtos Baltijos valstybių rezoliucijos paruošime pasidarbavę asmenys Štrasburge. Iš kairės: Europos parlamento politinės komisijos Baltijos valstybių klausimu pranešėjas OTTO VON HABSBURG, VLIko atstovas inž. A. VENSKUS, parlamento vicepirmininkas dr. EGON A. KLEPSCH

Pasaulio Lietuvių Dienos Čikagoje

Gausūs kultūriniai renginiai: opera, dailės paroda, literatūros vakaras, spaudos paroda, filmų vakaras, pašto ženklų paroda, liaudies muzikos koncertas ir kt.

II Pasaulio Lietuvių Dienų didžiausias kultūrinis renginys yra "I Lituanai" opera, statoma liepos 1 d. "Auditorium" teatre, Čikagos miesto centre. Šiam renginiui vadovauja Lietuvių Operos pirm. Vytautas Radžius su operos valdyba ir talkininkais. Naujam pastatymui reikalingas papildomas dekoracijos piešia dail. V. Vižeikis ir dail. A. Trinkūnas. Didžioji operos bilietų dalis jau išparduota. Garbės rengėjams, aukojantiems \$1,000, skiriamų ložių dar yra. Vis dar laukiamos aukos, reikalingos spektaklio išlaidoms. Aukojantiems po \$100 ir daugiau yra skiriami du atitinkami bilietai ir įrašai operos programoje.

Spektaklio lėšų tvarkymą atlieka Algis Janušas. Pasaulio lietuvių dailininkų parodai, kuri rengiama Čiurlonio galerijoje, Jaunimo Centre, vadovauja Vanda Alekniene. Parodoje dalyvaus 37 dailininkai iš 7 kraštų. Jos atidarymas bus šeštadienį, birželio 25, 6.30 v. v. Ji truks iki liepos 4 d.

Po dailės parodos atidarymo didžiojoje Jaunimo Centro salėje 7.30 v.v. įvyks kūrėjų vakaras. Dalyvauti pakviesti Bernardas Brazdžionis, Kazys Bradūnas, Algirdas Landsbergis ir Birutė Pūkelevičiūtė. Vakaro metu bus ir II Pasaulio Lietuvių Dienų kultūrinių renginių oficialus atidarymas. Po programos ruošiamos vaišės kaviniėje su mūsų kultūros kūrėjais. Kūrėjų vakaro rengimui vadovauja Dalia Gocetienė.

Sekmadienį, birželio 26, praeis ir kitos parodos Jaunimo Centro patalpose. Spaudos paroda, sutelkta ir suorganizuota Broniaus Kvickio, yra skiriama "Aušros" šimtmečio paminėjimui. Parodoje bus "Aušros" dvejų metų ir "Varpo" septyniolikos metų komplektai, vysk. Valančiaus laikų draudžiamos spaudos rodiniai, Lietuvos partizanų ir dabartinės pogrindžio spauda. Parodoje bus apie 600 rodinų ir užims visą apatinę salę Jaunimo Centre. Jos atidarymas įvyks birželio 26 d., 6.30 v.v. Paroda truks iki liepos 4 d.

Tuo pačiu metu Jaunimo Centre pirmo aukšto klasėje bus surengta Lietuvos filatelijos paroda, kurią organizuo-

ja Jonas Adomėnas su kitais filatelistais, ir Lietuvos pinigų (nuo Vytauto laikų) bei medalių paroda, kurią organizuoja Jonas Augustinis.

Valeškos meno studijoje ir Algimanto Kezio, SJ, vadovaujamoje "Galerijoje" miesto centre birželio 26 — liepos 4 d.d. bus dail. Domšaičio paveikslų paroda.

Lietuvių tautodailės paroda, organizuojama Aldonos Veselkienės, įvyks birželio 26 — liepos 4 d.d. Čikagos miesto "Field" muzėjuje.

Lietuvių liaudies muzikos recitalis, kankliuojant Čiurlonio ansamblio solistei Mirgai Bankaitytei, rengiamas birželio 27 d., 5.30 v.v., Chicago Cultural Centre Theater, miesto centre (taikomas amerikiečių publikai).

Lietuviškajam teatrui Pasaulio Lietuvių Dienose atstovaus "Antras Kaimas", su dviem spektakliais (8.00 v. ir 10.00 v.) birželio 28 ir birželio 29 d.d. "Playhouse" salėje.

Lietuvos žemėlapių parodą rengia Balzeko lietuvių kultūros muzėjus. Jos atidarymas su vaišėmis įvyks pirmadienį, birželio 27, 7.30 v. v. Paroda truks iki liepos 4 d. Parodai vadovauja muzėjaus savininkas Stanley Balzekas, jn.

Lietuviškų filmų ištraukų vakaras, organizuojamas Marytos Smilgaitės, įvyks birželio 29, trečiadienį, Jaunimo Centre. Čia bus rodomos lietuvių kultūrinio gyvenimo ištraukos iš Lietuvos, lietuvių emigracijos JAV ir dabartinio išėjimo į gyvenimą.

Kultūrinių renginių komitetui talkina Kazys Bradūnas, Birutė Šontaitė, dr. Vytenis Damušis ir dr. Jonas Račkauskas. Stengiamasi gauti lėšų iš amerikiečių privačių ir valstybinių fondų.

Kanados lietuvių kultūriniam reikalams šiame komitete atstovauja Kanados LB kultūrinės komisijos pirm. Jonas Simanavičius. Kultūrinių renginių skyrių PLD leidinyje redaguoja Vacys Ročiūnas. Visus renginius rūpestingai koordinuoja pirm. Ingrida Dublienė.

Lietuvių spaudos kioskas, vadovaujamas Kazio Rožanskio, veiks Jaunimo Centre per visas II Pasaulio Lietuvių Dienas.

KRK informacija

B. STRAUKAS

Jau daugiau kaip 20 metų Australijos lietuviai pastoviai kas antri metai rengia Lietuvių Dienas. Šiuo vardu pavadinta ištisa grandinė kultūrinių ir visuomeninių parengimų, kurie trunka ištisą savaitę. Lietuvių Dienos rengiamos trijuose didžiausiuose Australijos miestuose — Sydnejuje, Melburne ir Adelaidėje. 1982 m. gruodžio 26-31 dienomis jos įvyko Melburne.

Nors Melburnas yra antras savo didumu miestas (apie 2 mil. gyventojų), bet čia yra susibūręs didžiausias skaičius lietuvių, kurie gal veikliausiai reikšias tautiniam mūsų gyvenime. Be to, Melburnas yra patogiausioje geografinėje vietovėje — šių trijų miestų grandinės viduryje ir tuo būdu visom lietuvių kolonijom lengviausiai pasiekiamas.

Nuotoliai šiame krašte yra nemaži. Daugumai tenka keliauti apie 1000 km. Bet šie atstumai nekliudo Lietuvių Dienas sutraukti tūkstančius tautiečių iš visų šio didžiulio krašto kampų.

Australijos Lietuvių Dienų pagrindu galime įžūrėti tradicinį lietuvių tautos svetingumą ir vaišingumą. Visuotiniai yra priimta, kad Lietuvių Dienas atvykę svečiai yra apgyvendinami lietuvių šeimoje su "pilnu išlaikymu", įskaitant ir transportą. Šeiminiškės šia proga priekšmą savo šaldytuvus, kad sveteliai nealkytų. Tarp įvairių Lietuvių Dienoms rengti komisijų sudaroma ir apgyvendinimo komisija, kurios uždavinys — surasti pastogę tiems svečiam, kurie neturi draugų ar pažįstamų. Komisija parūpina pastoges ir komercinėse patalpose, jei to kas pageidauja. Didžioji atvykusių dalis prisiglaudžia pas savuosius. Atsilyginama tuo pačiu, kai Lietuvių Dienos rengiamos kitoje vietovėje. Todėl Lietuvių Dienos, be savo pagrindinio tikslo, sudaro progą socialiniam bendravimui ir tarpusaviam suartėjimui.

Lietuvių Namai jau nuo ankstyvo ryto užia tartum bičių avilys. Čia vyksta įvairūs posėdžiai ir suvažiavimai. Baras ir valgykla perpildyta svečiais. Gera nuotaika liejasi per kraštus. Ir taip visą dieną. Vakare visi skubina į kuri nors parengimą. Vėlokai grįžus į svetingą pastogę, neapsieinama be gausios vakarienės. Besidalinant patirtais įspūdžiais, pašnekėsiai užsiteda iki vėlyvos nakties. Sekančią dieną vėl viskas iš pradžių. Reikia užsukti į Lietuvių Namus, nepavėluoti į posėdį, susėti į sporto rungtynes, aplankyti meno ar kokią kitą parodą. Ir taip visas šešias dienas.

Daugumą Lietuvių Dienų publikos sudarė vyresnioji karta. Šitoks skubėjimas ima varginti ir vietinius ar atvykusius svečius. Kyla balsų, kad Lietuvių Dienos perkrautos parengimais ir kad jų skaičių reikėtų mažinti, paliekant tikrai dainų bei šokių šventes ir jaunimo renginius.

Įvairūs renginiai

Jų buvo tikrai nemažai: tautosakos-literatūros vakaras, jaunimo talentų vakaras, jaunimo teatras, tautinių šokių šventė, dainų šventė ir užbaidai — N. Metų sutikimo balius, kuris laikomas visų renginių viršūne.

Prie kultūrinių parengimų priklauso ir Lietuvių Dienų atidarymas su menine programa bei kalbomis.

Lietuvių Dienos buvo pradėtos iškilmingomis pamaldomis Šv. Patriko katedroje. Be lietuvių kapelionų, pamaldose dalyvavo ir Melburno arkivyskupas Little. Po pamaldų visi organizuoti nuvyko į Dallas Brooks salę, kur įvyko iškilmingas Lietuvių Dienų atidarymas.

Jaunimo kūryba

Tą patį vakarą visi vyko į jaunimo teatrą. Jaunimas pasirodė su jų pačių sukurta vaidinimu "Pakštuma". Idėja paimta iš prof. Pakšto puoselėtos minties įsteigti "atsarginę" Lietuvą. Po šimto metų iš tokios atsarginės Pakštumos at-

Pranešimas iš Australijos

Lietuvių Dienos - daugelio renginių pynė

vyksta būrelis lietuvių ir čia savotiškai pasireiškia. Vaidinimas originalus, pilnas jaunatviškos vaizduotės, bet vyresniajai kartai sunkiai suvirkinama.

Žymiai įspūdingesnis buvo jaunimo talentų vakaras. Jame su savo kūryba pasirodė Sydnejaus, Melburno ir Adelaidės jaunimas. Buvo vaidinta, dainuota ir deklamuota. Džiugino masinis jaunimo dalyvavimas scenoje ir graži jų lietuvių kalba, meniškasis jaunatviškos kūrybos poreiškis. Stebino kūrybinis jų polėkis ir išradingumas, neprarandant meninio skonio. Buvo ir silpnųjų vietų, bet tai nesumažino pozityvaus jaunimo įnašo į Lietuvių Dienas.

Jaunimo talentų vakarui visuomet skiriamas išskirtinis dėmesys, jis susilaukia gausios publikos. Ir net vieną kartą jaunimas savo klausytojų nepylė.

Verta pažymėti, kad šiame vakare dalyvavo iš Paryžiaus atvykusi jauna viešnia — dainininkė N. Vaičiūtė (melburniško dail. A. Vaičiūčio dukra), kuri su gitaros palyda padainavo eilę beveik negirdėtų lietuvių liaudies dainų. Dainininkė klausytojus sužavėjo ne tik senom dainom, bet ir savo išimtinai žemu kontraltu.

Tautiniai šokiai

Kitas įspūdingas jaunimo renginys — tautinių šokių šventė. Mūsų jaunimas mėgsta tautinius šokus ir mielai jungiasi į šokių grupes. Jose apstu ir mišrių šeimų prieauglio. Į Lietuvių Dienas atvyko svečiai iš Los Angeles — jaunimo ansamblis "Spindulys" su 40 jaunų šokėjų ir dainininkų, O. Razutienės vadovaujamas. Tai ne pirmieji šios rūšies užjūrio svečiai. Savo laiku Lietuvių Dienose dalyvavo Hamiltono "Gyvataras" ir Klevalando "Grandinėlė". Nors Australijos lietuvių tautinių šokių šokėjai negalėtų lygintis su minėtom grupėmis, bet yra tinkamo augstumo ir prieš svečius mums gėdos nepadarė. Į šokių šventę įsijungė ir "Spindulio" šokėjai. Šventei gal kiek trūko organizacinio preciziškumo, įspūdingesnio jėgimo ir arena ir visiško šokių suvienodinimo visose grupėse. Taip pat gal buvo pasirinkta mažoka salė. Trūko erdvės žiūrovams ir šokėjams, kurie negalėjo išvystyti šokio dinamikos ir jautėsi kiek suspausti. Bet aplamai šokių šventė praėjo įspūdingai. Žiūrovai negailėjo delnų šauniamai atžalynui.

Tautosakos vakaras

Parengimų programon buvo įvesta ir viena naujovė. Vietoj įprastinio literatūros ir dainos vakaro buvo suorganizuotas literatūros-tautosakos vakaras. Daug kas į šį pasirinkimą pažūrėjo gana skeptiškai. Bet šiam renginiui vadovavo su giliu įsijautimu ir neabejotinu talentu dr. D. Brazaitytė. Ji klausytojus tiesiog sužavėjo. Sunku buvo patikėti, kad savojoje tautosakoje turime tokių deimaniukų. Ši graži pradžia tegu bus paskatiniams kitiem kreipti daugiau dėmesio į mūsų liaudies kūrybą.

Du šimtai dainininkų

Paskutinis kultūrinis parengimas — tai dainų šventė. Negausūs mūsų chorai šiai progai rūpestingai ruošėsi beveik porą metų. Šventėje dalyvavo Sydnejaus, Melburno, Adelaidės ir Geelongo chorai. Kaip svečiai prisidėjo Los Angeles jaunimo choras "Spindulys". Jungtinis choras sudarė 200 dainininkų būrį. Kiekvienas choras padainavo po porą dainų. Po kelias dainas padainavo jungtinis moterų ir jungtinis vyrų chorai. Likusią repertuaro dalį atliko jungtinis mišrus choras. Spręsti kuris choras geriausiai dainavo būtų nelengva. Bet tai ir nereikalinga. Dainininkai suskrido į dainų šventę ne lenktyniauti ar skinti laurų, bet pasidžiaugti ir kitus pradžiuginti lietuviška daina. Šis tikslas su kauptu buvo pasiektas.

Į Australijos lietuvių chorų atėjo keturi jaunosios kartos dirigentai. Tai būtų lyg ir užtikrinimas, kad chorų ateities geros rankose. Deja, di-

džioji dalis choristų jau vyresnio amžiaus. Jaunimas choris beveik nesidomi. Gal jaunieji chorų vadovai suras receptų, kaip jaunimą prisivilioti.

Tradicinės kanklės buvo įteiktos Kanberos atstovams, kaip sekančios dainų šventės organizatoriams. Choram dirigavo: G. Vasiliausienė, B. Aleknaite, B. Prašmutaitė, D. Levickienė, V. Straukas ir O. Razutienė.

Bendruomenės posėdžiai

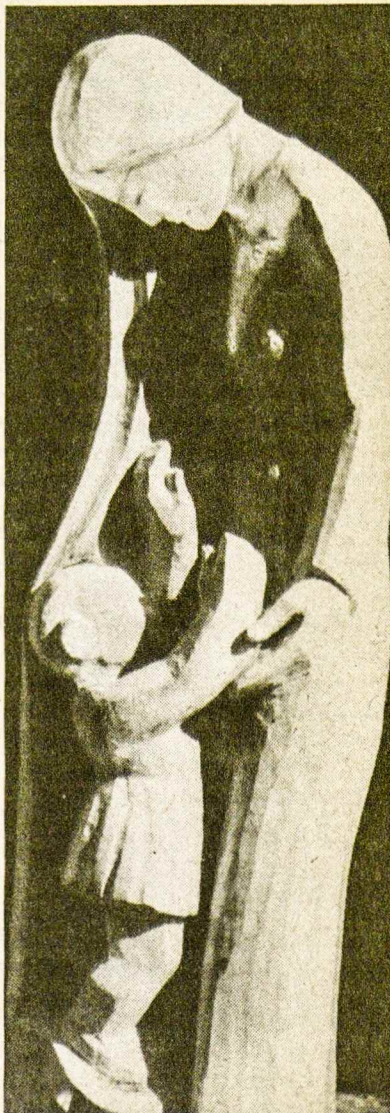
Kai įvairūs renginiai vyko vakarais, visos dienos buvo užimtos įvairių suvažiavimų ir pasitarimų bei posėdžių. Gal pats svarbiausias buvo ALB krašto tarybos suvažiavimas, užtrukęs tris dienas. Iš šio suvažiavimo tikimasi visų Bendruomenės darbų planavimo ir nustatymo gairių ateities veiklai. Tačiau jame nieko pažymėtino nebuvo nutarta. Vykio įprastinės formybės, įvairūs krašto valdybos pranešimai ir apyskaitos. Buvo diskutuota įvairiais klausimais, bet jokių esminių pakeitimų bei ateities planų nepriimta. Aplamai krašto tarybos suvažiavimas buvo blankus, nepajėgęs įsigilinti į Australijos Lietuvių Bendruomenės esmines problemas. Ir šį kartą nebuvo paliestas liuanistinio švietimo bei tautinio auklėjimo klausimas mūsų priaugančioje kartoje. Vyresnės kartos mokytojų skaičius palaipsniui mažėja. Neturima jokio plano, kas pasitraukusius pakeis. Juk mokytojai nepašaujami per kelias savaites. Mažėja ir mokinių skaičius savitagių mokyklose. Šias ir kitas problemas galima išspręsti tik bendromis pastangomis, kurių kaip tik pasigendama. Jau kelintą kadenciją krašto valdybos nėra parodžiusios platesnės iniciatyvos vadovauti Bendruomenei. Viskas vyksta inertiškai. Pasitenkinama vien Bendruomenės administravimu.

Sekantime dvejim metams krašto valdybos būstinė bus Sydnejuje. Į naują valdybą įrinkti: R. Bukevicius, dr. B. Vingilis, A. Milašas, K. Stašionis, dr. K. Bagdonavičius, V. Augustinavičius ir J. Maksvytis.

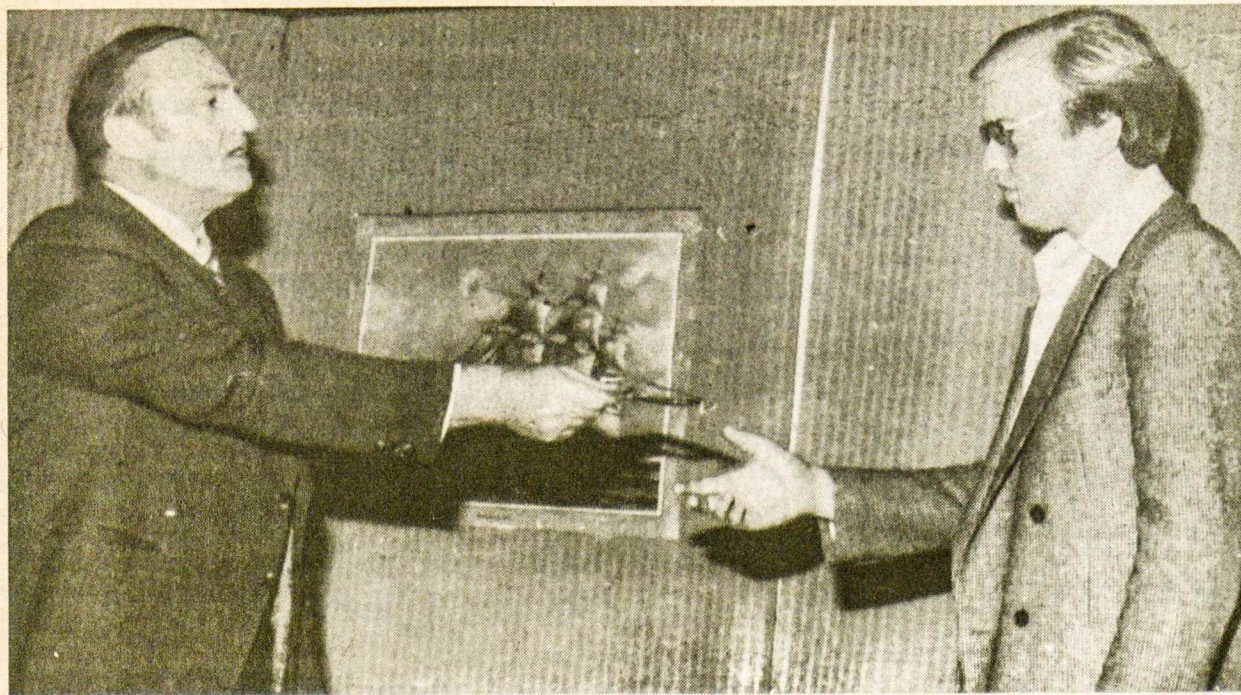
Kiti suvažiavimai ir sportas

Kitas reikšmingas suvažiavimas — Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos. Jame dalyvavo per 80 atstovų iš įvairių šio krašto kampų, atstovavusių lietuvių misijoms ir įvairioms katalikų organizacijoms. Buvo aptarti įvairūs reikalai. ALK Federacijos vienas pagrindinių uždavinių — leisti ir finansuoti Melburne išeinantį katalikiškos minties savaitraštį "Tėviškės Aidai". Laikraštis iš prenumeratorų neišsilaiko, todėl jam reikalinga pašalinė parama. ALK Federacijos valdyba paprastai renkama Melburne. Dar

(Nukelta į 9-tą psl.)



Dail. DAGYS, Mama, paimk mane (medžio skulptūra)



Torontiško „Aitvaro“ aktoriai V. ŠTUKYS ir R. KULIAVAS V. Alanto „Buhalterijos klaidoje“ Nuotr. B. Tarvydo

Prano Naujokaičio „Saulėleidis“

ANATOLIJS KAIRYS

Vieni poetai savo gyvenimo saulėleidį aprašo triukšmingai, beveik triuškinančiai paneigę buitinę patirtį, nepasigaili ironijos bei patyčių gyvenimui, kaip pvz. anglų poetas Dylan Thomas. Kiti saulėleidį sutinka ramiai pasitikėjimu, susitaikymu, padėka Dievui už skaidrią ugnies kibirkštėlę, kaip mūsų poetas V. Mykolaitis-Putinas. Treči saulėleidį mato pralaimėjimą, pagą, net fizinę baimę, nes neviskas padaryta, laimės taurė neišgerta, galima netekti šviesos (Jurgis Baltrušaitis).

Prie šių paskutiniųjų, kuriems gyvenimo saulėleidis teikia daugiau liūdesio ir skausmo negu džiaugsmo, kad pagaliau „ašarų pakalnė“ įveikta, neabejotinai priklauso ir poetas Pranas Naujokaitis, kurio eilėraščių rinkinys „Saulėleidis“ neseniai pasirodė knygų rinkoje. Kūkliai, tačiau švariai „Darbininko“ išleistame 72 psl. rinkinyje yra du skyriai: „Gintarinis saulėleidis“ su 11 eilėraščių ir „Sutems tamsi naktuzėlė“ su 31 eilėraščiu.

Skaitytoją kiek nustebina neįprastas poezijos turinysose atvejais — knygų leidinyse pirmuose puslapiuose! Laužymo technika šykšti — pagailėta erdvės, kurios šaukiasi kone kiekvienas eilėraštis! Eilėčių kamšatis — nuo viršaus iki apačios — nustelbia poezijos filosofinį ir simbolinį akiratį.

Pirmame skyriuje — daugiau asmeniniai išgyvenimai, liūdesio bei atsisveikinimo motyvai, dvasinis poeto santykiavimas su žeme ir žmonėmis, o antrame skyriuje — bendresnio pobūdžio svarstymai, filosofija ne tiek poeto, kiek žmogaus likimo apskritai.

„Saulėleidis“ iš tiesų yra saulėleidis. Tai poeto sielos veidrodis, gražus, tačiau liūdnas. Laimingas, tačiau skaudus. Pilnas, našus, brandus, tačiau tragiškas, nepatenkinas besotės poeto dvasios... Simbolika, persunkta gauduliu, gailėsčiu, labai artima sielvartui svajotojo, žiūrinčio į besileidžiančią saulę ir išgyvenančio pabaigos ekstazę... Tai ne vien poetų, bet visų kūrėjų likimas.

*Matau:
Jau leidžiasi saulė,
Jaučiu,
Kad ateina naktis
Su miglom,
Be žvaigždžių...
(Gintarinis saulėleidis, 8 p.)*

Panašią kūrėjo tragiką Putinas išreiškia šitaip:

*Aš laukiu čia tavęs, kilnioji
valanda,
Palikęs kelyje gyvenimo dejas.
Pagarbinsiu tave saulėleidžio
malda
Ir vėl nueisiu viens į gėstančias
žaras.
(Keliai ir kryžkeliai, 54 p.)*

Naujokaitis saulėleidį mato ir jaučia, naktis jam ateina su miglom ir be žvaigždžių, o Putinas saulėleidį pagarbina malda, nes mirtis jam yra „kilnioji valanda“. Abu poetai išgyvena atsiskyrimo tragiką, tačiau sutikimas aiškiai skirtingas — pirmajam saulėleidis kelias tamsos ir užmaršties įspūdį, antrajam — tikėjimą amžinąja prošvaiste, kuriai čia atstovauja malda.

Pranas Naujokaitis yra ne vien poetas. Jis nemažiau romanistas, parašęs 4 romanus, iš kurių „Žydinčios dienos“

laimėjo „Draugo“ romano konkurso premiją 1967 m. Jis taip pat pažymėtinai reikšmės literatūros kritikas ir istorikas, autorius monumentalaus 4 tomo veikalų „Lietuvių literatūros istorija“, 2400 puslapių, didelio formato, kurią maždaug prieš 10 metų išleido LB kultūros taryba. Šį veikalą galima pavadinti rašytojų enciklopedija, nes yra sutelkta gausi informacija, šaltinis viso, kas iki šiol mūsų literatūroje buvo daugiau ar mažiau padaryta.

Pr. Naujokaičio įnašas į mūsų kultūros istoriją yra didelis, nes išsamesnės ir objektyvesnės lietuvių literatūros istorijos iki šiol dar niekas neparašė, įskaitant ir okup. Lietuvą. Žinoma, čia didelė padėka priklauso ir lietuvių Fondui, kuris šį kapitalinį veikalą finansavo.

Taigi autorius yra pagerbtas ir įvertintas, o visdėlto jo poezija šiame rinkinyje išėjo tragiškai skausminga, nors skaitytojas bendrai žmogiškai liūdesį gali nuosirdžiau priimti ir suprasti, negu saulėleidžio džiaugsmą. Gal būt. Man regis, po tiek darbų ir laimėjimų ateinanti naktis turėtų būti pakankamai giedra ir žvaigždėta.

*Ir bijau tos tamsos,
Tos žemelės šaltos,
Kur užklojus globos
Ligi teismo paskutinės
dienos...
(Ateina naktis, 24 p.)*

Baimė „tamsos“ ir „žemelės šaltos“ ne naujiena poezijoje. Tai gan artima ne vien poetams, bet kiekvienam žmogui, tačiau ar ši baimė yra reali baimė ar daugiau poetinis įvaizdis? Poetas iš esmės nebijo nei tamsos, nei šaltos žemės. Jo gyvenimas, poetiškai kalbant, yra daugiau iliustracinis, jis egzistuoja idėjų, ne duonoje ir ne žemės grumste. Jurgis Baltrušaitis šitokią „baimę“ paneigia labai prasmingame „Giesmės“ eilėraštyje poezijos sudvasinimu:

*Dainiau, metęs džiaugsmą
pigų,
Semk iš skausmo, ne iš knygų,
Žodį, Dievo žaibui lygų...
Ta, kuris mums galią duoda,
Verčia aušti naktį juodą,
Skelbia viltį ir paguodą.
(Poezija, 39 p.)*

„Saulėleidis“ yra penktąji Pr. Naujokaičio lyrikos knyga, ir todėl skaitytojas pagrįstai laukia iš poeto drąsos vietoje baimės ar liūdesio, skambaus sutikimo „kilniosios valandos“, putiniškai tarant, ne gedulingų atsisveikinimo maršų.

Pr. Naujokaitis šiuo atveju mums yra įdomi išimtis. Įdomu, kad jo liūdesys bei minorinis tonas labai derinasi su bendrąja išieivijos nuotaika — saulėleidį laukti viltingos aušros, naujo saulės patekėjimo, nelyginant fenikso iš pelnų, kurį tik skausmas ir kančia pagimdo.

Neteigiame, kad visa lyrika čia dvelkia mirtimi, kapais, paskutiniuoju sudiev — anaipat! Yra apščiai gaivumo, džiaugsmo ir net dėkingumo kultūros pirmatakas. Pvz. „Tai tokia mano Lietuva“ eilėraštyje jautriai ir subtiliai aprašoma tėvynė ir žmonės, laime nutviskintas gyvenimas, mėlynas dangus, šilkasparniai debesėliai, kur Lietuva jau tampa mylimąja miga. Tai

vienas iš gražiausių ir sielą gaivinančių kūrinių.

Idomus eilėraštis „Dėkoju tau, Tėvyne“. Jame daug simbolių, faktų ir pavardžių — kam ir už ką poetas dėkoja. Kartu ir apgailestaujama, kad poetas, likimo atskirtas, turės ilsėtis ne su tais, kurie jam užaugino kūrybinius sparnus ir suteikė gyvenimui prasmę:

*Tik mano kapo ten nebūs:
Užkas mane žemelėj
svetimoj...
Lakštingala čia negiedos
Ir vyturėlio čia nebūs...
(Dėkoju tau, Tėvyne, 14 p.)*

Visi eilėraščiai parašyti gražia, ritmiška kalba, lengvai skaitomi, gali būti deklamuojami laidotuvinės apeigos ar liūdesio dienų minėjimuose. Parašyti sklandžiai baltosiomis eilėmis, daug originalių metaforų, palyginimų, alegorių. Taisyklinga kalba. Spėju, kad poetas tokį eilaviavo būdą pasirinko todėl, kad tematika reikalavo filosofinės įvalgos ir gyvenimo trapumą, atskyrimo tragiką, o baltosios eilės kaip tik ir suteikia daugiau laisvės išsireikšti, išsakyti.

*Būk ramus
Ir niekur neskubėk!
Tu niekur nepabėgsi
Nuo laiko upės...
Kai už tave kiti
Skaičiuoja laiką —
Būk ramus
Tarp savo sodo medžių...
(Sodas rašo mano likimą, 46 p.)*

Tai gražus ir brandus eilėraščių rinkinys, gimęs iš poetinės sielos, kūrybinės plunksnos, vertas būti ir kiekvienam mokyklos knygynėlyje, ir pas kiekvieną knygos mylėtoją. Knyga gaunama „Darbininko“ administracijoje, 342 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA, ir pas platintojus.

Pranas Naujokaitis, SAULĖLEIDIS. Eilėraščiai. Išleido „Darbininkas“. Ilustravo dail. Paulius Jurkus. Tiražas 400 egz., Brooklyn, N.Y. 1982 m., 72 psl. Kaina — \$4.00.

B. VYTIENĖ

Vasaris

*Atrodo, lyg paukštis praskrido.
Atrodo, pavasaris grįžta.
Pušelė, į pusnį įbridus.
Išbristi šauk nebeldrsta...*

*Vasaris sau veidą nuprausęs
Su šalto lietaus srovėmis,
Atėjo pas mus apsilaukęs
Ledinių takų eilėmis.*

*Net dangus visai susimaišė:
Nežino ar lyti ar snigti!
Ir barsukas, urvą palikęs,
Išėjo vasario suikti.*

*O žemė pavasariui ruošias,
Nors sniegu, ledais apsklojus.
Vasaris praeis, paskui kovas
Ameš jau geresnį rytojų!*

Atsiųsta paminėti

Konstantinas Avizonis, RINKTINIAI RAŠTAI III. Redagavo dr. h.c. A. Avizonienė. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Roma 1982 m., 565 psl. Kaina — 30 dol.

KRYŽIAUS KELIU. Lietuvoj parengtos mintys. Išleido „Krikščionis Gyvenime“ (P.O.B. 608, Putnam, CT 06260, USA). Viršelis ir skyrių vinjetės — Pauliaus Jurkaus. Putnam, CT, 1982 m., 120 psl. Kaina — \$3.00.

Į „Aušros“ šimtmetį žvelgiant

Istorijos ir literatūros sintezė

J. V. SUDUVAS

Visais amžiais kuriančioji žmogaus siela veržėsi į savo Kūrėją, jį ieškodama tiesos, gerio ir grožio. Mokslas, menas, literatūra — tai žmogaus dvasinės veiklos horizontai. Mokslas pirmąją išmintis, o kūrybinėje vaizduotėje — jausmas. Žmonės savo jausmais labiau panašūs į vienas kitą, negu protu. Žmogiškų polėkių — emocijų virpesiai žadina vaizduotę ir veda į kūrybinį pasaulį, išreiškiamą daile, poezija, literatūra. Žmogaus kūrybinių galių veikime susiformavo klasicizmo, humanizmo-renesanso ir apšviestos epochos, o literatūroje išsivystė romantizmas, simbolizmas ir natūralizmas srovės. Epochos išmintį sukuria mokslas, tačiau ją vaizdais išreiškia menas.

Tai koks yra sąryšis tarp istorijos, literatūros ir meno? Pasak graikų Aristotelio, istorikas pasakoją ir užrašo įvykius, kurie tikrai buvo, o menininkas bei literatas atvaizduoja įvykius, kurie nevisada įvyksta, nors galėtų įvykti. Kūrėjas į asmenis ir įvykius žvelgia menininko akimis ir juose pamato tai, ko neįstengia pastebėti paprastas mirtingasis. Todėl Platonas savo filosofijoje ir sako: „... valdovai poetus turi apvainikuoti, o po to išvaryti iš miesto, nes jie įvykiuose mato daugiau už kitus ir tuo darosi pavojingi valdovams“. Dėlto ir žymiausias graikų mintytojas Sokratas buvo priverstas išgerti nuodų taurę, kadangi jis skelbė naujas tiesos ir grožio idėjas, pavojingas valdovų sostui. Štai kodėl ir šiandieniniai marksizmo apaštalai taip bijosi laisvo žodžio ir nekontroliuojamos raštijos!

Istorija — gyvenimo mokytoja duoda konkrečius pavyzdžius gyvenimo uždaviniams spręsti. Ji su literatūra per gyvenimą eina kaip seserys ranka rankon. Kaip ir visose šalyse, taip ir Lietuvoje istorinė literatūra buvo grožinė. Metraščių rašytojai, aprašydami praeities įvykius, pagrazino juos legendomis, padavimais, iškeldami ir naujų idėjų. Pvz. Motiejus Strikovskio kronika drauge yra ir literatūros kūrinys. Aštuonioliktame amžiuje vyraujanti romantizmo srovė buvo grįžimas į istoriją, įjieskojimas naujų kelių, fantastinių elementų, pasidavimas jausmui. Lenkai pirmieji, kaip Sowackis, Kraševskis, H. Sinkevičius ir kiti, įjieskodami savo kūrybai naujų siužetų, pasinėrė į Lietuvos praeitį, kuri buvo patraukli ir romantiška, dar beveik pagoniška savo gyvenimo būdu ir papročiais. Jų istorikas J. Dluošas savo veikale „Historia Poloniae“ apie Lietuvą rašė: „Didelėse Lietuvos giriose žmonės dėvi tik žvėrių kailiais, apsiginklavę ažuolinėmis kuokomis, o vietoje šalmų ant galvos užsidėję kiaušės odo kepurės, papuoštas jaučio ragais. Tačiau jų kariai narsūs, joja ant gauruoto, vienaragio gyvulio, panašaus į arklį“.

Žinoma, jeigu jų žinomas istorikas taip rašo apie Lietuvą, tai ir romantikas Kraševskis gali jį tik pamėgdžioti. Jis savo apsakijoje „Kunigas“ rašo: „Lietuva kitoks kraštas, kitokie papročiai, kitoks pasaulis, kitokie ir žmonės. Kryžiuočių pilyse visa, ką tik pamatai, žmogaus padaryta. Lietuvoje Dievas — ne tik šventovėje, — Jo visur pilna. Pilna dievų, pilna Dievo. Ten auga neišsėnami miškai, didžiulės girios, o juose laukiniai žvėrys liuoksi kartu su laukiniais žmonėmis. Žvėris ir paukštis, žmogus ir medis — visi broliai“.

Negeriau apie Lietuvą tada rašė ir kiti lenkų romantikai, nes Dluošas jiems buvo autoritetas. O jei gu jau kuris kilmingas lietuvis ar bajoras kalbėjo lenkiškai ir pakrikštytas buvo geras krikščionis, tai jau privalėjo galvoti ir dirbti lenkų naudai.

Visai kitaip aštuonioliktame amžiuje apie istorinę Lietuvą ir jos žmones galvojo bei rašė Vilniaus universitete susitelkę lietuviai rašytojai — romantikai: Teodoras Narbutas, Dionizas Poška, Simanas Daukantas, Ambaraziejus Pabrėža, Silvestras Valiūnas ir kiti. Jiems Lietuva — graži, garsi kunigaikščių žemė, didvyrių tauta. Tokie universiteto aplinkoje išsismokslinę Lietuvos bajorų vaikai, kaip Adomas Mickėvičius, į savo tėvynę Lietuvą jau žiūrėjo lietuviškomis akimis. Jo romantinės baladės Gražinos, Živilės, Konradai-Valenrodai yra istorinės Lietuvos didvyriai, kovoją dėl jos garbės ir laisvės. Yra pagrindo manyti, kad tada taip galvojo ir daugiau tos kartos universiteto auklėtinių, profesorių ir Lietuvos bajorų, nors jie kalbėjo ir rašė lenkiškai.

Devynioliktojo amžiaus pradžios priešukilminės kartos Vilniaus akademijos intelektualai suprato ir žinojo, kad lenkų istorikų bei rašytojų pažeminti, pagonimis, saracėnais pravaržiuojami senovės lietuviai turėjo savitą kultūrą, kuria jie išsiskyrė iš visų juos supančių krikščionių kaimynų.

Ta Lietuva ne tik apsigynė nuo ją puolančių kaimynų, bet sukūrė ir išplėtė savo valstybę nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Ta valstybė, kaip tvirtovė, stovėjo prieš kryžiuočių ordiną Vakaruose ir prieš mongolų ordas Rytuose. Šios valstybės galima buvo nemėgti, bet su jos jėga visi turėjo skaitytis.

Šis istorinės Lietuvos didybės bruožas viliojo svetimus romantikus, kėlė pasididžiavimą bei tautinės stiprybės jausmą bei bajorui, ir Vilniaus universiteto studentui.

1831 ir 63-jų metų sukilimuose dalis patriotinio jaunimo žuvo kovose, kiti pasitraukė į užsienį, tačiau jų idėjos nežuvo. Jas atgaivino, suformavo ir išplėtė „Aušros“ romantikai su dr. J. Basanavičium, V. Pieta-riu, V. Kudirka, Mačiuliu-Maironiu ir kitais. Jų sukeltas tautinio atgimimo sąjūdis gaivalinga banga perbėgo visą kraštą. Lietuvis stoji į darbą, nes šalia V. Kudirkos „Kelkite, kelkite“ Maironis šaukė:

Į darbą, broliai, vyrs į vyra,
Šarvuoti mokslu — atkakliai!
Paimsim arklį, knygą, lyra
Ir eisim Lietuvos keliu!

gas“ rašo: „Lietuva kitoks kraštas, kitokie papročiai, kitoks pasaulis, kitokie ir žmonės. Kryžiuočių pilyse visa, ką tik pamatai, žmogaus padaryta. Lietuvoje Dievas — ne tik šventovėje, — Jo visur pilna. Pilna dievų, pilna Dievo. Ten auga neišsėnami miškai, didžiulės girios, o juose laukiniai žvėrys liuoksi kartu su laukiniais žmonėmis. Žvėris ir paukštis, žmogus ir medis — visi broliai“.

Negeriau apie Lietuvą tada rašė ir kiti lenkų romantikai, nes Dluošas jiems buvo autoritetas. O jei gu jau kuris kilmingas lietuvis ar bajoras kalbėjo lenkiškai ir pakrikštytas buvo geras krikščionis, tai jau privalėjo galvoti ir dirbti lenkų naudai.

Visai kitaip aštuonioliktame amžiuje apie istorinę Lietuvą ir jos žmones galvojo bei rašė Vilniaus universitete susitelkę lietuviai rašytojai — romantikai: Teodoras Narbutas, Dionizas Poška, Simanas Daukantas, Ambaraziejus Pabrėža, Silvestras Valiūnas ir kiti. Jiems Lietuva — graži, garsi kunigaikščių žemė, didvyrių tauta. Tokie universiteto aplinkoje išsismokslinę Lietuvos bajorų vaikai, kaip Adomas Mickėvičius, į savo tėvynę Lietuvą jau žiūrėjo lietuviškomis akimis. Jo romantinės baladės Gražinos, Živilės, Konradai-Valenrodai yra istorinės Lietuvos didvyriai, kovoją dėl jos garbės ir laisvės. Yra pagrindo manyti, kad tada taip galvojo ir daugiau tos kartos universiteto auklėtinių, profesorių ir Lietuvos bajorų, nors jie kalbėjo ir rašė lenkiškai.

Devynioliktojo amžiaus pradžios priešukilminės kartos Vilniaus akademijos intelektualai suprato ir žinojo, kad lenkų istorikų bei rašytojų pažeminti, pagonimis, saracėnais pravaržiuojami senovės lietuviai turėjo savitą kultūrą, kuria jie išsiskyrė iš visų juos supančių krikščionių kaimynų.

Ta Lietuva ne tik apsigynė nuo ją puolančių kaimynų, bet sukūrė ir išplėtė savo valstybę nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Ta valstybė, kaip tvirtovė, stovėjo prieš kryžiuočių ordiną Vakaruose ir prieš mongolų ordas Rytuose. Šios valstybės galima buvo nemėgti, bet su jos jėga visi turėjo skaitytis.

Šis istorinės Lietuvos didybės bruožas viliojo svetimus romantikus, kėlė pasididžiavimą bei tautinės stiprybės jausmą bei bajorui, ir Vilniaus universiteto studentui.

1831 ir 63-jų metų sukilimuose dalis patriotinio jaunimo žuvo kovose, kiti pasitraukė į užsienį, tačiau jų idėjos nežuvo. Jas atgaivino, suformavo ir išplėtė „Aušros“ romantikai su dr. J. Basanavičium, V. Pieta-riu, V. Kudirka, Mačiuliu-Maironiu ir kitais. Jų sukeltas tautinio atgimimo sąjūdis gaivalinga banga perbėgo visą kraštą. Lietuvis stoji į darbą, nes šalia V. Kudirkos „Kelkite, kelkite“ Maironis šaukė:

Į darbą, broliai, vyrs į vyra,
Šarvuoti mokslu — atkakliai!
Paimsim arklį, knygą, lyra
Ir eisim Lietuvos keliu!

Į darbą, broliai, vyrs į vyra,
Šarvuoti mokslu — atkakliai!
Paimsim arklį, knygą, lyra
Ir eisim Lietuvos keliu!

Į darbą, broliai, vyrs į vyra,
Šarvuoti mokslu — atkakliai!
Paimsim arklį, knygą, lyra
Ir eisim Lietuvos keliu!

Į darbą, broliai, vyrs į vyra,
Šarvuoti mokslu — atkakliai!
Paimsim arklį, knygą, lyra
Ir eisim Lietuvos keliu!



KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Velionis smuikininkas Izidorius Vasyliūnas prieš mirtį ruošėsi dviems koncertams, kurie su sūnumi Vyteniu sausio 8 d. turėjo įvykti Niujorke, sausio 9 d. Bostone. Planus sutrukdė staigi a.a. I. Vasyliūno mirtis 1982 m. gruodžio 14 d. Bostone numatyta koncertą, nepažeidžiamas nei jo datos, nei vietos, atliko dr. Vytenis Vasyliūnas. Tai buvo vargonų muzikos koncertas, kuriam jis pasi-rinko J. S. Bacho, F. Mendelssohno, J. Kačinskio, O. Messiaeno, J. Rheinbergerio kūrinius. Programoje buvo pažymėta, kad koncertas skiriamas mirusio tėvo atminimui: „In Memoriam Izidorius Vasyliūnas, April 3, 1906 — December 14, 1982“.

Devintasis Lituanistikos Instituto narių suvažiavimas įvyks Toronto Lietuvių Namuose š. m. rugsėjo 3-4 d.d., kai švenčiamas ilgasis Darbo Dienos savaitgalis. Programos vadovu yra pakviestas Lituanistikos Instituto vicepirminius Julius Slavenas. Instituto taryba patvirtino T. Remeikio pasiūlymą pagrindinį dėmesį šiame suvažiavime skirti „Aušros“ šimtmečiui ir aplamai lietuvių tautinio atgimimo laikotarpiui. Pirminius R. Šilbajoris ragina visus skyrių vadovus talkinti vicepirminius J. Slaveniui mokslinės suvažiavimo programos paruošime.

Dr. Linas-Juozas Dziukas yra pirmas lietuvis gydytojas Australijoje, įsigijęs medicinos mokslų doktoratą. Australijon jis atvyko 1949 m. su tėvais Elena ir Juozu, būdamas kelerių metų amžiaus. Melburno universiteto medicinos fakultetą baigė 1968 m., JAV ambasadoje gavo teisę gydytoju praktika verstis ir JA Valstybės. Doktorato disertacijai reikalingus tyrimus atliko Melburno ir JAV Yale universitetuose. Disertaciją sėkmingai apgynė 1982 m. liepos 31 d. Melburno universitete. Dabar dirba vienoje Melburno ligoninėje skyriaus direktoriumi. Išieivijos spaudoje dažnai džiaugiamasi universitetus baigusiais jaunuoliais medicinos daktarais, kurie iš tikrųjų tėra eiliniai gydytojai. Ruošdamas disertaciją medicinos doktoratui, L. J. Dziukas sunkiai, bet ryžtingai dirbo penkerius metus.

M. K. Čiurlionio galerija Čikagos Jaunimo Centre sidabrinę savo veiklos sukaktį paminėjo 1982 m. lapkričio 20 d. įai skirta paroda. Jai buvo sutelkti nepriklausomai Lietuvai galerijos saugojami kūriniai ir darbai tų dailininkų, kurie 25 metų laikotarpyje dalyvavo galerijoje surengtos parodos. Didelis lankytojų dėmesys teko pirmą kartą išstatytiems penkiems Kaje-tono Sklėriaus kūriniams, Adomo Varno palikimui. Oficialioji minėjimo dalis įvyko Jaunimo Centro kavinėje. Galerijos direktorė dail. Vanda Aleknienei programai vadovauti pakvietė Mariją Gaižutienę. Sukakties sulaukusi M. K. Čiurlionio galerija sveikino dr. K. Ambrozaitis ir dr. G. Balukas, su juo istoriją supažindino kun. J. Borevičius, SJ. Ešą galerija buvo įsteigta dail. A. Varno iniciatyva ir atidaryta pirmąją paroda 1957 m. spalio 20 d., kai buvo švenčiamas pirmosios lietuvių dailininkų parodos 1907 m. Vilniuje penkiasdešimtmetis. Iš J. Borevičiaus, SJ, pareikšimo paaiškėjo, kad galerijoje jau yra sutelkti 247 kūriniai nepriklausomai Lietuvai. Įdomią paskaitą „Ar Čiurlionis abstraktistas?“ skaitė iš Filadelfijos atvykęs dail. Romas Viesulas. Ši klausimą pirmas 1949 m. V. Vokietijoje iškėlė estas menotyrininkas Aleksis Rannitas. Ligi to laiko abstraktizmo tėvu buvo laikomas rusų dail. V. Kandinskis. Remdamasis M. K. Čiurlionio kūrinių skaidrėmis, dail. R. Viesulas teigė, kad simboliniame jo mene yra daug abstrakčių elementų. Jų pradmenys pas M. K. Čiurlionį randami jau 1905 m., o pilni elementai — 1907 m. Pas V. Kandinskį abstraktizmas ženkliai pasirodė tik 1907 m., oficialus abstraktas — 1910 m. M. K. Čiurlionis, tada mažai žinomas, nesulaukė pasaulinio dėmesio, koks teko V. Kandinskiui. Po paskaitos buvo pagerbti buvusieji M. K. Čiurlionio galerijos direktoriai: dailininkai — V. Balukienė, P. Aleksa, R. Jautokaitė ir M. Gaižutienė. Kelis humoristinius škius iš lietuvių dailininkų gyvenimo šiaip ir anapus Atlanto atliko „Antras kaimas“. Sukakties proga buvo išleista albumo formos knyga su nepriklausomai Lietuvai padovanotų dailės kūrinių nuotraukomis.

Devynių ansamblis „Lietuva“ dalyvavo „Rusų žiemos“ festivalyje Maskvoje, surengdamas du atskirus koncertus, išjungdamas į bendrinis festivalio renginius. Vienas tų koncertų buvo 125-tasis „Lietuvos“ pasirodymas Maskvoje. Į koncertus buvo įjungta nauja vokalė-choreografinė kompozicija „Derliaus daina“, maskviečiams patinkanti daina „Tau, mūsų Maskva“. Prieš N. Metus „Lietuva“ surengė devynis koncertus Vilniaus miesto Naujosios Vilnios rajono gamybininkams jų įmonės ir klubuose.

V. Kst.

Vilniaus meno darbuotojų rūmuose sausio 5 d. paminėtos devyniadesimtios V. Mykoliaičio-Putino gimimo metinės. Įvadinį žodį tarė poetas A. Baltakis. Pranešimą apie V. Mykoliaičio-Putino gyvenimą, jo veiklą, kūrybinį palikimą padarė filologijos dr. V. Galinis. Meninė programą buvo įjungtos ištraukos iš V. Mykoliaičio-Putino prozos ir poezijos kūrinių, J. Juzeliūno operos „Sukilėliai“, kurios libretui panaudotas velionies rašytojo to paties pavadinimo romanas. Sukakties proga platesni straipsniai apie V. Mykoliaičio-Putiną buvo paskelbti spaudoje.

Lietuvos Teatro Draugija paskiria tradicines premijas už geriausius sezono muzikinio ir dramos teatrų vyro ir moters vaidmenis. 1981-82 m. sezono premijas laimėjo: Kauno dramos teatro aktorius J. Budraitis (Lenino vaidmuo M. Šatrovo pjesėje „Mėlynieji žirgai raudonoje pievoje“), Vilniaus rusų dramos teatro aktorė T. Majorova (Natašos vaidmuo A. Gelmano dramoje „Akis į akį su visais“), Vilniaus operos teatro solistai N. Ambrazaitė ir V. Daunoras (Eboli ir Pilypo vaidmenys G. Verdi operoje „Don Carlos“), Vilniaus baleto teatro sol. V. Kudžma (Princas P. Čaikovskio „Miegiančioje gražuolėje“). Premiją už teatro kritiką paskirta teatrologui J. Lozoraičiui.

Vilniaus dramos teatras mažuosius žiūrovus pakvietė į J. Švarco pasakos „Sniego karalienė“ premjerą. Naujajam teatrui vaidina jaunieji aktoriai, baigę teatrinių Vilniaus konservatorijos fakultetą, tik šį sezoną išsijungę į teatrą. Spektaklį paruošė rež. R. Tuminas, scenovaidžius — dail. A. Žibikas, muziką — kompoz. F. Latėnas.

Lietuvos Rašytojų Sąjunga papildė penki nauji nariai — Bangulis-Balaševičius, Ričardas Gavelis, Romas Gudaitis, Algimantas Kaminskis ir Rytis Trimonis. — **B. Balaševičius**, gimęs 1944 m., yra prozininkas ir vertėjas, baigęs Maskvos M. Gorkio literatūros institutą. Jo kūrybinį kraitį sudaro fantastinė apysaka „Agentas ir robotas“, fantastinių apsakymų knyga „Žemiškos istorijos“, mokslą garsinančios knygos „Sojuz“ — „Apollo“, „Irašytas ir Raudonąja knyga“. Rusų kalbon yra išvertęs R. Budrio, V. Sirijos Girros, A. Laurinčiuko knygas. Dirba „Vagos“ leidykloje. — Prozininkas ir dramaturgas **R. Gavelis** gimė 1950 m., baigė Vilniaus universiteto fizikos fakultetą 1973 m., dirbo „Mokslo ir Gyvenimo“ redakcijoje. Debiutavo apsakymų knygomis „Neprasidėjusi šventė“ ir „Išbroveliai“. Kauno dramos teatras 1976 m. pastatė jo pjesę „Inadaptatus“, Šiaulių dramos teatras 1977 m. — pjesę „Sūkuriai“.

— **R. Gudaitis**, 1941 m. gimęs prozininkas ir kino dramaturgas, yra baigęs Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakultetą, sąjunginį kinematografijos institutą. Parašė romaną „Sėjėjai“, scenarijus filmams — „Laimingas laimės neradęs“ (su A. Araminu), „Perskeltas dangus“ (su M. Giedriu), „Žaltvykslės“ (su G. Lukšu), „Saulės užtemimas tamsią naktį“. — **A. Kaminskis** yra poetas ir prozininkas, gimęs 1944 m. Augštąją partinę mokyklą Vilniuje baigė 1973 m., žurnalistikos studijas Vilniaus universitete — 1978 m. Dirba Kėdainių rajone laikraščio „Tarybinis Kelias“ redakcijoje. Yra išleisdamas eilėraščių rinkinį „Laiko atodangos“, poemų knygą „Kėdainių kronikos“, apysaką „Nebylios spalvos“. — Filologijos kandidatas **Rytis Trimonis**, literatūros kritikas, gimęs 1936 m., baigė Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakultetą. Kūrybinei jo plunksnai priklauso dvi su literatūros kritika susietos studijos — „Atakuojančio laiko lyrika“, „Žmogus ir epocha poezijoje“.

Dainų ir šokių ansamblis „Lietuva“ dalyvavo „Rusų žiemos“ festivalyje Maskvoje, surengdamas du atskirus koncert

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 20 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 2 metų	9 1/4 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	pensijų s-tą	10 %
Penktadieniais	10 - 8	spec. taup. s-tą	8 %
Šeštadieniais	9 - 1	taupomąją s-tą	7 1/2 %
Sekmadieniais	9.30 - 1	depozitų-čekių s-tą	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	15 %
		mortgičius nuo	12 % — 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. • Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 • Tel. 533-5454

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudai? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS. VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 • Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) • Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilio mechaniniai
★ taisyklai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario • Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (t. pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 • Telefonas 531-3098 • Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisyklai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) • FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5 • Telefonai 533-8451, 533-8452



Klaipėdos atvadavimo 60-ųjų metų minėjime Toronto GRETA BALTA-DUONIENĖ prisega rožę Klaipėdos sukilimo dalyviui savanoriui STASIUI PACIŪNIUI

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

\$67.100 atlyginimą. Parlamentu posėdyje J. Clarkas pasikeitė kėdėmis su E. Nielsen. Pastarasis atsistodė opozicijos vado vieton, o J. Clarkas — eilinio parlamentaro. Jiems taipgi teks pasikeisti ir raštinėmis parlamento rūmuose. Būdamas opozicijos vadu, J. Clarkas savo raštinėje turėjo apie 40 tarnautojų, kurie dabar dirbs E. Nielsenui. Pačiam J. Clarkui teks mažesnė raštinė su keliais tarnautojais. Oficialus J. Clarko atsistatydinimas iš konservatorių vado pareigų bus paskelbtas šios partijos vykdomojo komiteto posėdyje, kuris numatytas vasario 18-19 d.d.

Konservatorių partija tikėjosi, kad kandidatų į naujuosius vadus sutiks būti Alberto premjeras P. Loughheadas, atostogavęs Havajuose, nedalyvavęs konservatorių suvažiavime Winnipege. Grįžęs Alberton, P. Loughheadas sušaukė specialią spaudos konferenciją Edmontone. Žurnalistams jis pakartojė ankstesnius savo pareiškimus, kad Kanados konservatorių partijos vadu neketina tapti. Esą jis pakankamai turi įsipareigojimų Albertai, kur jo konservatorių partija provincinio parlamento rinkimuose 1982 m. lapkričio 2 d. beveik visiškai sutriuškino kitas partijas. Tame 79 vietų parlamente ten dabar yra net 75 konservatoriai. P. Loughheadas žadėjo įgyvendinti Albertai duotus įsipareigojimus. Jis betgi konkrečiai nepareiškė, kad į Kanados konservatorių vadus nekandidatuos, lyg ir palikdamas pravoris duris. P. Loughheadas išsisukinėjo, kai buvo iškelta jo parama vadovybę norinčiam atgauti J. Clarkui. Pasak jo, reikia palaukti, kol paaiškės kiti kandidatai į vadus, jų siūlomų politinės gairės.

Isipareigojimų vado klausimu vengė ir Ontario konservatorių premjeras W. Davis, kurį daug kas taip pat norėtų matyti Otavoje. W. Davis dalyvavo konservatorių suvažiavime Winnipege kaip J. Clarko šalininkas. Jis prisipažįsta rėmęs J. Clarką ir teigia, kad tos jo nuomonės nepakeitė Tillsongo įvykiai. W. Davis, panašiai kaip ir P. Loughheadas, kalbėjo apie didelius įsipareigojimus savo provincijai, vengdamas konkrečių "taip" ir "ne" atsakymų, kai žurnalistai norėjo žinoti, ar jis kandidatuos į Kanados konservatorių vadus. Išsisukinėjo net ir tada, kai buvo užsiminta, kad jo kandidatūros specialia petijcia gali pareikalauti patys Kanados konservatoriai. Pasak W. Davis, tokio politinio įvykio Kanada dar nėra turėjusi. Paskutiniais Gallupo instituto duomenimis, tvirtiausiai Kanados konservatorių vadu būtų P. Loughheadas, galintis lengvai įveikti net J. Turnerio vadovaujamus liberalus parlamentu rinkimuose. Juos su mažesne persvara laimėtų ir W. Davis.

Niekas kitas, išskyrus J. Clarką, kandidatūros į vadus dar nėra paskelbęs. Spėjama, kad kandidatuoti gali buvęs finansų ministeris J. Crosbie, parlamentan išrinktas buvęs Toronto burmistras D. Crombie, montrealiečiai advokatai B. Mulroney ir P. Blaikie, edmontonietis finansininkas P. Pocklingtonas, buvusieji ministrai M. Wilsonas ir ukrainie-

tis D. Mazankowskis. Kanadą valdantys liberalai naujo konservatorių vado rinkimus sutinka dvejopa nuotaika. Pirmiausia džiaugiamasi, kad gauta laiko kritusiam valdžios populiarumui atstatyti. Iš kitos betgi pusės rūpestį kelia galimas pajėgus ir populiarus vado išrinkimas, galintis užbaigti beveik 14 metų trukusį P. E. Trudeau ir liberalų viešpatavimą Kanados politikoje. J. Clarko perrinkimas vadu nesulaukia pritarimo spaudoje. Esą Winnipego suvažiavime jį rėmė 66,9% atstovų, o vado rinkimuose tas nušimtis, net ir pasiekus pergalę, greičiausiai būtų gerokai mažesnis.

Lietuvos įvykiai užsienio spaudoje

Dr. Kronido Lubarskio redaguojamas biuletenis "USSR News Brief" apie vėliausius įvykius Sovietų Sąjungoje praneša, kad 1982 m. gegužės mėn. Vilniuje buvo suimti keli pareigūnai: vieno Vilniaus instituto direktorius, Lietuvos TSR Žemės ūkio Ministerijos antrasis sekretorius ir keli kiti LTSR ekonominės administracijos atsakingi vadovai. Nepatvirtintomis žiniomis, jie buvo apkaltinti bandymu išprovokuoti visuomenę per radiją ir televiziją. Jie esą bandė paruošti programą apie Lietuvos atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos ir buvo apkaltinti tautos išdavimu.

Tame pačiame biuletenyje, datuotame 1982 m. lapkričio 30 d., pranešama, kad 1982 m. gegužės 9 d. per Vilniaus Lenino aikštę įvykusį parodą vienas iš daugelio balionų sprogo ir iš jo iškrito lapeliai, propaguojantys tautos apsišprendimo teisę Lietuvai. Ant jų buvo užrašytas šūkis "Rusai, šalin iš Lietuvos!"

Toliau rašoma, kad 1982 m. gegužės mėn. buvo baigti restauracijos darbai Gedimino bokšte Vilniuje. Kai pastoliai buvo patraukti į šalį, buvo matyti ant sienos užrašytas šūkis vieno metro augščiui "Tegyvena kiekviena tauta savo krašte!" Sienos vėl greitai buvo apdengtos pastoliais. Liepos mėn. pradžioje vietini laikraštis atspausdino straipsnį, kuriame meno istorikas-archeologas užsiminė apie blogą jaunimo elgesį — esą jis išrašinėja pacifistinius simbolius ant architektūrinių paminklų. Straipsnis baigiamas klausimu: "Ar jie negali to kitur daryti?" (LIC).

Gyvulių epidemija Lietuvoje

Britanijos dienraštis "Daily Telegraph" 1982 m. gruodžio 16 d. paskelbė korespondento pranešimą iš Kopenhagos apie augantį susirūpinimą Švedijoje ir Suomijoje dėl siaučiančios snukio ir nagų epidemijos Baltijos respublikose — Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Korespondentas teigia, kad tarybinė valdžia nepatvirtino pranešimų apie epidemiją, nors buvo pakartotinai prašoma reikalą ištirti.

Suomijos veterinarijos įstaigos, palaikančios glaudžius santykius su Baltijos kraštais, pranešė, kad dėl epidemijos pavojaus buvo paskiepyta daugiau kaip 4 milijonai galvijų. Suomijos žemės ūkio veterinarijos departamento atstovai

Ateitininkų žinios

Jaunučių susirinkimas įvyko vasario 5 d. Dėkojame Irenai Petrauskienai, kuri sutiko padėti jaunučius globoti. Sekantis susirinkimas — vasario 19 d.

Studentai susirenka vasario 20, sekmadienį, po 10 v. Mišių Prisikėlimo parapijos patalpose. Tema: studentų išleista "Ateities" numerio apžvalga.

Moksleiviai ypatingai veiklūs. Jų susirinkimai vyksta pirmą mėnesio sekmadieniais. Vasario 6 d. adv. J. Kuraitė-Lasienė kalbėjo apie Kanados teisinę sistemą ryšium su Amerikoje OSI keliamom bylom, kurios liečia nevieną lietuvių. Dėkojame prelegentei. Į susirinkimą atsilankė keletas studentų. Kovo 6 d. moksleiviai išklausys atstovo iš "Amnesty International". — Moksleiviai dėkoja Prisikėlimo parapijos pensininkams (pirm. p. Miniotienė) už sutikimą pasidalinti patalpomis. Jie su dideliu entuziazmu planuoja savo įsikūrimą. Moksleivių kuopos valdyba beveik kas savaitę renkasi posėdžio ir ruošiasi karnavalui Toronto Lietuvių Namuose.

Metinė Toronto ateitininkų šventė — gegužės 14-15 dienomis.

Visi sendraugiai kviečiami dalyvauti kun. prof. A. Rubšio vadovaujamame Šv. Rašto seminare vasario 11-12 d.d. Pradžią — penktadienį Prisikėlimo Parodų salėje; šeštadienio programa — L. Vaikų Namuose. L. U.

Skautų veikla

• Vasario 22 d., 7.30 v.v., Toronto skautų būkle šaukiamas "Šatrijos" ir "Rambyno" vadovų posėdis.

• Vasario 23, trečiadienį, 8 v.v. Toronto skautų būkle įvyks skautų-čių tėvų susirinkimas. Bent vienas iš šeimos labai laukiamas.

• Vasario 27, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje šaukiamas metinis Romuvos narių susirinkimas. Kviečiami nariai ir visi kiti, kuriems rūpi mūsų vystymosi reikalai.

• Sukaktuvinės stovyklos org. k-to posėdis vasario 3 d. svarstė lėšų, draudos, maitinimo, paramos iš Kanados kariuomenės klausimus. Priimtas paruošimo planas. Sekančiame posėdyje kovo pirmioje dalyvaus LSS tarybos skautų pirm. v.s. fil. S. Miknaitis, kuris bus stovyklos viršininku. Stovykla bus liepos 30 — rugpjūčio 13 d.d. "Woodland Trails", netoli Auroros. Tikimasi turėti apie 1000 stovyklautojų. Č. S.

FOREVER LIVING PRODUCTS CO.

gamina ir platina ne tik ALIJOŠIAUS SULTIS, bet ir šiuos gaminius: A. V. Gelly, Aloe Lotion, Cleansing Lotion, Moisturizing Lotion, Aloe-Jobaba Shampoo, Aloe Heat Lotion, Aloe Sontan Lotion, Facial Kit, Aloe Bath Gelee ir svariui sumažinti dietos maistą "Forever Lite". Visų šių gaminių galite gauti per VYTAUTĄ AUŠROTĄ. Tel. 242-3648.

(P.S. Jei ruošiatės atostogų ir norite kaitintis saulelėtame pajūryje, odos apsaugai būtinai pasiimkite "Aloe Sontan Lotion". Nesigailėsite!)

teigė, esą labai aiškiai įrodymų, jog siaučianti epidemija yra tokia, kokios anksčiau dar nėra buvę. Todėl Suomija įvedė ypač griežtas apsaugos priemones. Visi atvykstantieji iš Sov. Sąjungos Suomijoje turi pereiti specialią procedūrą kad nepatektų jokie virusai iš Baltijos kraštų. Suomijos turizmo įstaigos paprašytos neorganizuoti dabar grupinių kelionių į Rygą, Taliną ir Vilnių, nors tos kelionės suomių labai mėgstamos.

Apsaugos priemonių griežesni ir Švedija, kuri sustabdė betkokį mėsos gaminių įvežimą iš Sov. Sąjungos. Baltijos respublikas turi aplankyti Švedijos žemės ūkio pareigūnas, kuriam pavesta nustatyti siaučiančios snukio ir nagų epidemijos apimtį. Švedai yra susirūpinę, kad dėl paukščių keliavimo esąs didelis užsikrėtimo pavojus.

Tai pranešė britų dienraščio "Daily Telegraph" korespondentas iš Kopenhagos. L.R.

Šypsėnos

Perdaug valgo

— Ponai ir ponios, — šaukia gatvės artistas. — Tuoj pamatysite, kaip aš valgau akmenis, vinis ir anglį. Nepagalėkite kelių centų duonos kšneliui.

— Ką, tu šitiek suvalgysi ir dar būsi alkanas! — sušuko kažkas iš minios.

Keistas darbininkas

— Kaip jums patinka naujasis darbininkas?

— Kažkoks nenormalus, ar gadinantis nervus...

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS, 22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 • Telefonas 252-8863

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Įstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Toronto, Ontario M6P 1A4 • Tel. 537-3431 Namų 769-9424

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC. Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investicijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8 1/2 % už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 15 %
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
9 % už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
9 1/4 % už 2 m. term. indėlius	1 metų 12 %
10 % už pensijų planą	2 metų 12 1/2 %
9 % už namų planą	3 metų 12 3/4 %
8 % už specialią taup. s-tą	(fixed rate)
7 1/2 % už taupymo s-tas	su keičiamu nuosimčiu
6 % už čekių s-tas (dep.)	1 metų 12 1/2 %
	(variable rate)

AKTYVAI virš 33 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario

ir 532-1149 M6P 1A6

London, Ontario

ATSISVEIKINTA SU a. a. KISIE-LIU. 1982 m. mūsų mirusių skaičius buvo rekordinis, būtent, šeši: penki išlydėti iš Šiluvos Marijos šventovės, o a. a. agr. P. Vaitekūnas palaidotas Floridoje. Atrodė, ir 1983-rieji irgi nieko gero nežada. Nelaukiamoji "viešnia" ir vėl mus aplankė. Sausio 20 d. ankstu rytą Antanas Kisielis pasijuto blogai, kai vaistai nebeapagėję širdies nuraminti. Jis tuoj buvo nuvežtas ligoninėn ir netrukus gydytojai pranešė, kad jis mirė širdies priepuolio išiktas.

Antanas gimė 1902 m. Ukmergės apskr., bet užaugo Panevėžio apskr., Ramygalos v., Naujadvario k. 1928 m. atvyko į Kanadą vakarus ir dirbo ūkiuose, kasyklose ir panašiose darbovietėse. Netrukus nusipirko ūkį Ridgway, Ont., apylinkėje netoli Buffalo. 1944-1948 m. turėjo Ridgway viešbutį, o po to nusipirko tabako ūkį Vienoje, netoli Tillsnburgo. Pirmasis Pranciškos Kisielienės vyras inž. A. Kulvinskis mirė 1952 m., o Antano žmona — E. Lisauskaitė-Kisielienė — 1954 m. Jie abu po keleto metų priejo tos pačios išvados, kad vienatvė yra nemielia ir kad yra gera turėti draugą — draugę. 1960 m. vedybos sujungė juos ilgametei draugystei. Labai gražiai išgyveno kartu 22 1/2 metų. Pranciška, dantų gydytoja, Londone aktyviai dalyvavo lietuvių kovos veikloje. Sveikatai sušlubavus, nebegalėjo stip-

— Kodėl?
— Kai tik ateina į darbą, tuoj pat sėda prie stalo ir pradeda dirbti. Parinko Pr. Alš.

Tegul Augščiausias suteikia a. a. Antanui amžiną ramybę, jo artimiesiems — suraminimą. D. E.

ŠILUVOS MARIJOS PARAPIJOJE Gavėnės rekolekcijos — kovo 18, 19 ir 20 d.d. Jas ves kun. Rafaelis Šakalis, pranciškonas.

METINĖ PARAPIJOS vakarinė, kaip kiekvienais metais, įvyks balandžio 23, šeštadienį. Koresp.

Misijonierius lankys lietuvius Kanados vakaruose

Kanados Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės siunčiamas kun. Kazimieras Pugevičius aplankys lietuvių gyvenvietes Kanados vakaruose — Winnipege, Edmontone, Kalgarije ir Vankuveryje. Jo kelionės tikslas — vesti Gavėnės rekolekcijas ir informuoti tautiečius apie dabartinius lietuviškojo gyvenimo įvykius. Winnipege jis vadovaus rekolekcijoms kovo 4, 5 ir 6 dienomis. Kovo 9 d. atskris į Edmontoną ir čia ves rekolekcijas kovo 10, 11, 12 ir 13 dienomis. Lietuvių Namų koplyčioje. Kovo 13, sekmadienį, apie 2 v.p.p., išskris į Kalgarij, kur 4 v.p.p. St. Mary's šventovėje laikys pamaldas lietuviams ir pasiliks Kalgarije iki kovo 16 d. Kovo 16 d. misijonierius skris į Vankuverį, kur kovo 18, 19 ir 20 dienomis Šv. Vincento ligoninės koplyčioje ves rekolekcijas bei rodys atsivežtas skaidres (slides).

Smulkesnes žinias apie misijonieriaus kelionę turi ryšiniai: Edmontone — J. Karosas, Kalgarije — K. Dubauskas, Vankuveryje — B. Vileita.

Pažymėtina, kad kun. K. Pu-

gevičius yra gimęs JAV-se, laisvai kalba lietuviškai ir angliškai, Brooklyne, JAV-se, vadovauja Religinei Lietuvių Katalikų Šalpai ir Lietuvių Informacijos Centrai. Anksčiau jis yra dirbęs Baltimorės vyskupijoje televizijos programų direktoriumi.

Sudburio lietuviams Gavėnės rekolekcijos bus kovo 20, sekmadienį. Jas ves kun. J. Staškus, Lietuvos Kankinių parapijos klebonas iš Mississaugos. Sault Ste. Marie lietuviams rekolekcijas vesti sutiko kun. J. V. Klunius, klebonaujantis MacKinaw City, MI, 50 mylių nuo Sault Ste. Marie.

Visi tautiečiai kviečiami pasinaudoti minėtomis galimybėmis. Inf.

OPTOMETRISTAS Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami
susitarus telefonu

MYLIMAI MAM YTEI

Lietuvoje mirus,

reiškiame gilią užuojautą DANIELIUI SIMINKEVIČIUI ir jo šeimai —

Vytas ir Audronė Siminkevičiai

A+A

ALEKSANDRUI BYSZKIEWICZ

mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai ALDONAI ir sūniui ALEKSANDRUI —

Vytas ir Audronė Siminkevičiai

A+A

EUGENIJAI GUGIENEI

mirus,

jus dukrai AUGUTEI DUBICKIENEI su šeima nuoširdžiai užuojautą reiškiame ir kartu liūdime —

M. Barščiauskienė

I. V. Ignaičiai

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

(416) 233-3323



Pranas Barauskas 233-4741
Antanas Genys 231-2839
Juozas Gudas 270-5256
Vacys Žižys 232-1990
Arūnas Stradas — bendradarbis Floridoje (305)626-7406

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •



VASARIO 16 PROGA

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

prašo aukų visuomeninei-politinei veiklai paremti

Kanados Lietuvių Bendruomenė, vienintelė Kanadoje, nuolatos rūpinasi Lietuvos ir jos suverenumo reikalais, palaiko nuolatinius ryšius su Kanados vyriausybės institucijomis ir informuoja Kanados visuomenę.

1982 metų atliktų darbų santrauka yra paskelbta spaudoje

KLB yra Kanados vyriausybės pripažinta ir įregistruota, todėl \$15 ir didesnės aukos atleidžiamos nuo mokesčių. Galima naudoti vokelius, gaunamus apylinkių valdybose.

Prašome aukoti per KLB apylinkių valdybas arba siųsti šiuo adresu:

Kanados Lietuvių Bendruomenė, 1011 College St., Toronto, Ont. M6X 1A8

KLB krašto valdyba

Lietuvių Dienos...

(Atkelta iš 6-to psl.)

vienai kadencijai palikta ta pati valdyba.

Be čia paminėtų, vyko visa eilė kitų suvažiavimų: Tautos Fondo, Australijos Lietuvių Fondo, Australijos Lietuvių Inž. ir Architektų Sąjungos, Šaulių Sąjungos, LKVS "Ramovė" ir kt. Juose buvo pasikeista nuomonėmis dėl tolimesnės veiklos grynai šių organizacijų rėmuose.

Lygiagrečiai beveik visą savaitę vyko ir sporto šventė, kuri traukė sporto mėgėjus. Buvo neįmanoma visur suspausti. Daug kam teko viengrįžiai išsparengti praleisti. Dėl to nukentėjo kaikurie pasitarimai. Kyla abejonės, ar

verta viską sugrūsti į Lietuvos Dienų laikotarpį, kai žmonės plėšomi į visas puses ir kas nors dėl to nukentė.

Sekantį kartą — Kanberoje

Aplamai Australijos Lietuvos Dienos buvo įvairios ir įdomios. Jos praėjo kultūringai ir net iškilmingai. Buvo atnaujinti ir sustiprinti ne tik organizaciniai, bet ir asmeniniai ryšiai. Įdėta daug darbo, rūpesčių ir išlaidų, bet visa tai bent morališkai apsimokėjo su kauptu.

Sekančios Lietuvos Dienos įvyks Australijos sostinėje Kanberoje iš viso pirmą kartą. Tenyktė lietuvių kolonija yra gana negausi — gal apie 200 asmenų. Dauguma jų val-

tybinių įstaigų tarnautojai, užimantys gana augstas vietas arba profesionalai. Buvo iškelta abejonė, ar kanberiečiai pajėgs pas save apgyvendinti didelį būrį svečių. Atsižvelgiant, kad didžioji jų svečių dalis bus pensininkai, nelengva bus juos atsikviesti ir apgyvendinti nepigiuose viešbučiuose ar moteliuose. Bet kanberiečiai Lietuvos Dienų rengimą taip entuziastingai suvažiavimui pateikė, kad pagaliau buvo nubalsuota leisti jiems išbandyti savo organizacinius sugebėjimus. Nėra abejonės, kad kanberiečiai parodys ką jie gali, nes dauguma jų dar jauni žmonės ir su augtuju mokslu, bet visuomet aktyviai reiškiasi lietuviškame gyvenime. Taigi iki pasimatymo sekančiose Lietuvos Dienose Kanberoje 1984 metais.

Išnuomojamas namas

Daytona Beach, Florida

Ormond Beach, šiauriniame Daytona Beach priemiestyje, prie pat Atlanto, išnuomojamas sezonui (susitarus, net ir ilgesniam laikui) naujas su baldais namas. Trys miegamieji. Dvi prausyklos. Dviem automobiliams garažas.

Informuotis (313)478-6905.

DARIUI IR GIRĖNUI ATMINTI KALENDORIUS



14" pločio ir 22" ilgio
tinkamas įreminti
\$5.00 JAV

Atsiųskite čekį arba pašto perlaidą su savo pavarde, pilnu adresu ir kodo numeriu. Šis kalendorius gali būti užsakytas ir kaip dovana giminėms, draugams, organizacijoms. Atsiųskite jų vardus bei pavardes, adresus ir kodo numerius. Užsakymus siųsti:

Baltic Tours
8 White Oak Road
Newton, MA 02168, USA
Galima užsakyti ir telefonu: (617)969-1190 arba 965-8080

1983 metų EKSKURSIJOS VILNIUS arba VILNIUS ir kiti Europos miestai

Gegužės 19	Birželio 30	Rugpjūčio 11
Birželio 16	Liepos 21	Rugsėjo 1
		Rugsėjo 29

Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 19, birželio 30 ir rugsėjo 1 lydesiu as pats: norintys galėsiu nupirkti automobilus. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.



TORONTO

"Aušros" 100-čio sukakties minėjimo reikalams apsvaryti Lietuvos Namų kultūrinės veiklos komisija sukvietė sausio 31 d. organizacijų atstovų ir visuomenininkų pasitarimą. Pirm. V. Kulnys supažindino su atliktais paruošiamaisiais darbais. Organizacijų atstovai pritarė rengti minėjimą iškilmingesnį, didesnės apimties ir nutarė sudaryti "Aušros" 100-čiui paminėti komitetą iš šių organizacijų atstovų: LN kultūrinės veiklos komisijos, Prisikėlimo parapijos, Lietuvos Kankinių parapijos, Išganytojo parapijos, Kanados Lietuvių Žmogaus Teisės Ginti Komiteto, KLB krašto valdybos ir KLB Toronto apylinkės valdybos. Minėjimas rengiamas balandžio 24, sekmadienį. Priešpiet bus pamaldos lietuvių šventovėse, o po pietų — akademinė dalis ir koncertas Lietuvių Namuose. Paskaitą skaityti pakviestas prof. A. Klimas iš Ročesterio. Meninę programą atliks solistės A. Pakalniškytė ir S. Žiemelytė, akompanuojant muz. J. Govėdai, ir Hamiltono AV parapijos choras, vadovaujamas D. Deksnys-Powell. Apsvarsčius išlaidų sąmatą, nutarta platinti apmokamus kvietimus. Gautas pelnas skiriamas Kanados Lietuvių Žmogaus Teisės Ginti Komitetui. J. V.

Adv. Algis Pacevičius sausio 30 d. Lietuvių Namuose skaitė paskaitą apie testamentus ir palikimus. Susirinko apie 300 vyresnio amžiaus žmonių. Paskaitininkas aiškino testamentų surašymo tvarką, jų reikšmę, palikimų pėsiuntimo giminėms į okupuotą Lietuvą komplikacijas ir išryškino sovietų įstaigų naudojamas suktas priemones per savo advokatą Price perimti palikimus. Buvo daug klausimų, į kuriuos paskaitininkas atsakinėjo konkrečiais atsitikimų pavyzdžiais. Adv. A. Pacevičius pabrėžė, kad testamentai turi būti surašyti pagal įstatymus ir įrašytas aiškios turto paskirstymas. Dalyviai plojimu pritarė vieno klausytojo pasiūlymui, kad testamentams surašyti reikia naudotis lietuvių advokatų patarnavimais, nes jie sąžiningesni už kitataučius ir lengviau išsiaiškina sava kalba.

Paskaitą suruošė LN kultūrinės veiklos komisija ir LN vyrų būrelio valdyba, kurių vardu adv. A. Pacevičiui ir publikai padėką pareiškė H. Chvedukas. Po paskaitos visi buvo pavaišinti. J. V.

Buvęs Ontario parlamento narys Morton Shulman dienraštyje "Toronto Sun" 1983.I.11 ir 1983.I.18 išspausdino savo

straipsnį apie etninę spaudą ir joje spausdinamus Ontario vyriausybės skelbimus. Pasak jo, tai esanti etninei spaudai pašalpa, kurios dalis tenka valdantiems konservatorių partijai. Esą be tokios paramos etninė spauda neišsilaikytų. Bet tai netiesa. Etninė spauda gyvavo kai dar jokia vyriausybė skelbimų neduodavo, ji tikriausiai gyvuotų ir dabar, kad ir sunkiau, nes dauguma etninių laikraščių yra idėjinio, nekomercinio pobūdžio. Etninė spauda turi tokia pat teisę į valdžios skelbimus, kaip ir angliškoji spauda. Etninės spaudos skaitytojais yra tokie pat mokesčių mokėtojai, kaip ir angliškosios spaudos. Keblumą etninei spaudai sudaro tai, kad valdžios skelbimai ateina per dvi agentūras — valdinę ir etninę. Jos už patarnavimus atskaito nuo 25% iki 33%. Tokia tvarka egzistuoja jau per 30 metų. Ligšioliniai bandymai ją pakeisti nepavyko.

Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos rengiamos šiais metais Čikagoje. Jų programoje bus opera, dainų ir sporto šventė bei kiti renginiai. Tam reikės daug lėšų. Renkamos aukos JAV-se ir Kanadoje. Toronte sudarytas centrinis komitetas lėšom telkti. Jo pirmininkas — dr. A. Pacevičius, vicepirmininkas — dr. H. Stepaitis ir E. Čuplinskas.

"Toronto Star" 1983.II.2 išspausdino informaciją apie teisminę bylą, kurioje kaltinama žmona Mary Jankus 39 m. amžiaus, sužeidusi savo vyrą Valterį Jankų, 42 m. amžiaus. Byla esanti tikrai pradėta.

Neakivaizdinė lituanistinė mokykla, vadovaujama mokytojos Bučmienės, 17702 Crestland Rd., Cleveland, OH 44119, LB švietimo tarybos šiais metais įsteigta mokiniams, negalintiems lituanistinės mokyklos pasiekti. Šiuo adresu gaunami visi vadovėliai ir galima namie būnant eiti korespondenciniu būdu visą pradžios ir augštesniosios lit. mokyklos kursą bei gauti baigimo pažymėjimus. Galima mokytis ir lietuvių kalbos dar nemokant, naudojantis tam reikalingai paruoštu vadovėliu.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems už suruoštą man staigmeną 65-tojo gimtadienio proga. Dėkoju už sveikinimus, linkėjimus ir už taip brangią dovaną. Ačiū, ačiū labai!

Su dėkingumu —

A. Dilkus

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., suite 303

Toronto, Ontario

M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario

M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416) 231-4138

namų 249-2637

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Vasario 16-oji Toronte

Vasario 16 šventė Toronte-Mississaugoje rengiama vasario 20, sekmadienį. Ji prasidės vasario 18, penktadienį, kita-taučių svečių priėmimu Prisi-kėlimo par. Parodų salėje. **Vasario 19, šeštadienį, 12.30 v.p.p.**, Toronto rotušės aikštėje bus iškelta Lietuvos vėliava. Šioje apeigoje kviečiami tautiečiai gausiai dalyvauti, kad paliktume kitataučiams gerą įspūdį. **Pagrindinė šventės iškilmė bus vasario 20, sekmadienį, 5 v.p.p., didžiojoje Anapilio salėje Mississaugoje.**

Kalbą pasakys buvusi Kana-dos užsienio reikalų ministe-rė **Flora MacDonald**. Lietuviš-koje dalyje kalbės visai nese-niai iš okup. Lietuvos Ameri-ikon atvykęs dr. **Antanas Prans-kevičius**, autorius ir bendra-autorius keleto knygų ir moks-linių straipsnių. Gimęs 1942 m. Lietuvoje, ilgokai gyvenęs

Sibiro tremtyje, baigęs Lenin-grado universitetą, dalyvavęs mokslinėse ekspedicijose, dir-bęs prie sovietinio dujotiekio. Yra parašęs keletą romanų, apybraižų, kinoscenarijų, da-lyvavęs Sov. Sąjungos Nepri-klausomų Rašytojų Sąjungos steigime, nuo 1979 m. redaga-vęs literatūrinį almanachą "Sankt-Peterburgas".

Meninėje programos dalyje pasirodys jungtinis choras, sudarytas iš šešių chorų (apie 250 dainininkų). Tai bene pir-mas kartas Toronto lietuvių is-torijoje, kad tokio masto cho-ras pasireikš visuomenei iš-kilioje šventėje. Pagrindinis dalykas jo programoje — St. Šimkaus kantata "Atsisveiki-nimas su tėvyne". Joje daly-vaus solistai — A. Grigas iš Či-kagos, S. Žiemelytė ir A. Pa-kalniškytė. Be to, jungtinis choras atliks keletą ir kitų kū-rinių. Inf.

Anapilio žinios

— Pasiruošimo pamokos Sutvir-tinimo sakramentui prasidės ko-vo mėnesį ir bus kiekvieną sek-madienį po 10 v.r. Mišių. Vado-vaus G. Kurpis. Registruotis klebonijoje.

— Jaunimo sekcija rengia slidinėjimo iškilmą vasario 26, šeštadienį, j. Moonstone. Kaina asme-niui — \$25, įskaitant kelionę au-tobusu, slidinėjimą ir vašes. Skambinti Algijui Rimkui tel. 769-8619 arba Jonui Ažubaliui tel. 766-7040.

— A. a. Antanas Gružinskas, 78 m., mirė Collingwoodo ligoninėje vasario 6 d. Palaidotas vasario 8 d. iš Lietuvos Kankinių šventovės lietuvių kapinėse.

— Katolikių moterų skyriaus su-sirinkime vasario 6 d. gausios da-lyvės bei dalyviai išlausė sese-lės Margaritos Bareikaitės paskai-tą apie dvasinę kelionę, kurioje vyrauja tikėjimas, kryžius ir prisikėlimas. Apsvarsčius organiza-cinius reikalus, pasivaišinta su-neštinėmis gėrybėmis.

— Anapilio sodybą po \$1000 pa-aukojo — Birutė ir Jurgis Straz-dai, Viktoras ir Elena Dailidžiai.

— Parapijos skolos numokėti paaaukojo \$100 M. J. Ignatavičiai.

— KLB Oakvilės apylinkės na-riams ruošiamas Vasario 16 mi-nėjimas — vasario 12, šeštadienį, Anapilio Parodų salėje.

— Mišios vasario 13, sekmadie-nį, 10 v.r. — už a.a. Antaną Kar-tavičių, 11 v.r. — už Juozą ir Juo-zę Šimanskus.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas vasario 13, sekma-dienį, 9.30 v.r., laikys kun. P. Di-lyys. Pamaldų metu — parapijos ta-rybos įvesdinimas. Pamaldos bus su šv. Komunija.

— Vasario 16 pamaldos bus va-sario 20, sekmadienį, įprastu lai-ku. Laikys kun. P. Dilys, giedos "Aro" choras.

— 1982 m. aukų pakvitavimai bus išsiuntinėti parapijiečiams į namus.

Lietuvių Namų žinios

— Užgavėnių karnavale vasario 12 dalyvaus 14 organizacijų, kurios turės savo paviljonus. Se-selės šia proga ruošia vaikų dar-želio parodą. Visi, ypač tėvai, kvie-čiami atsilankyti. Įėjimas nemo-kamas.

— LN nuosirdžiai dėkoja: P. Gul-binskui, A. Lukošienei ir Aug. Kuolui už dovanotas knygas bib-liotekai.

— Nauji nariai, įmokėję po \$100: D. Riekiavičius, J. Sadonis, V. Nor-vašienė, P. Schmitt, R. Karosai-tė ir H. Jonuschies.

— V. Dauginiui išvykus 2 savai-tėm atostogų, T. Stanulis laikni-ai eina valdybos pirmininko pa-reigas.

— Metinis narių susirinkimas — kovo 20, sekmadienį, 3 v.p.p.; registracija — nuo 2 v.p.p.

— Valdybos posėdis — vasario 17 d., 7.30 v.v.

Telefonu iš Romos praneša-ta, kad š. m. vasario 5 d. palai-dotas a.a. kardinolas A. Samo-rė, nuosirdus lietuvių bičiuliis, dirbęs kurį laiką kaip nuncia-tūros pareigūnas nepriklauso-moje Lietuvoje. Laidotuvė-se dalyvavo Romos lietuviai, arkiv. J. V. Bulaitis, vysk. R. Krikščiūnas, vysk. A. Deksnys. Gedulines Mišias atnašavo Šv. Tėvas Jonas-Paulius II ir pa-sakė pamokslą, kuriame primi-nė velionies dienas Lietuvoje.

Vasario 20, sekmadienį, Lie-tuvos nepriklausomybės šven-tės proga Tautos Fondo atsto-tybė rinkas aukas prie visų lie-tuvių šventovių, Liet. Namu-se ir Anapilio salėje per minė-jimą prie įėjimo. Aukas taip pat rinks ir Kanados Lietuvių Bendruomenės pareigūnai lie-tuviškajai visuomenei veik-lai Kanadoje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Dainos vienetas "Volunge" praėjusį sekmadienį giedojo per 10 v. Mišias. Vargonavo P. Vy-tas.

— Ruošiasi tuoktis: Vidas Lau-rušaitis su Rosa Cisneros.

— Mokesčių pakvitavimus už 1982 m. sekmadieniais galima pasiimti salėje po Mišių, šio-kiomis dienomis — klebonijoje.

— Šv. Rašto seminaras — vasa-rio 11-12 d.d. mūsų parapijos pa-talpoje ir pas seseles. Vadovaus kun. prof. A. Rubšys. Seminaro pradžia penktadienį, 7.30 v.v. Pa-rodų salėje. Šeštadienį visą die-ną vyks paskaitos ir diskusijos seselių namuose, 56 Sylvan Ave. Tel. 534-5773.

— KLB Moterų mūsų parapijos skyriaus susirinkimas — vasario 13, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Programoje — nau-jos valdybos rinkimai.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija ruošia vartotų drabužių bei daiktų išpardavimą ir prašo visa tai atvežti į kleboniją.

— Bilietai į parapijos metinę vakarinę kovo 13 d. jau platina-mi po 10 v. Mišių salėje. Šie metai parapijos yra trisdešim-tieji — su parapijos vakariene pradėsim šios sukakties paminė-jimą. Meninę programą atliks parapijos choras ir solistai.

— Parapijai aukojo: J. J. Var-kavičiai \$465, B. Trukanačiūnas \$200, Ona Mitailienė \$100, E. Švėgždienė \$40; klierikų fondui: M. Gudaitienė \$40, P. J. Žaliaus-kai \$25; siuntiniams į Lenkiją: J. Rakauskas \$100, L. A. St. Šer-galiai \$20, J. Zakas \$20.

— Mišios vasario 13, sekmadie-nį, 8 v.r. — už Juozą Stalioraitį, 9 v.r. — už Agnietę ir Juozą Bar-tusevičius, 10 v.r. — už Veroniką Kesitūnienę, 11.30 v.r. — už para-piją, 7 v.v. — už Viktoriją Grig-a-ravičienę.

Kanados Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Toronto skyriaus informacinis narių susirinki-mas šaukiamas vasario 19, šeštadienį, 3 v.p.p., Lietuvių Na-mų posėdžių kambaryje. Bus svarstomi vienos svarbios kny-gos išleidimo reikalai, ateities veiklos planai ir kiti klausimai. Valdyba kviečia narius ir norinčius įstoti į žurnalistų organizaciją atvykti į šį susi-rinkimą.

Arkivyskupas Matulionis skaidrėse. Anapilio parapi-jos kultūros komisija Tikin-čiosios Lietuvos Dienos pro-ga Anapilyje vasario 27, sek-madienį, 12.15 v.p.p., rengia popietę, kurioje bus rodomos skaidrės apie arkiv. Teofiliaus gyvenimą ryšium su neseniai išėjusia knyga "Nemarus mir-tingasis". Nuotraukos slaptais keliais gautos iš okup. Lietu-vos ir iš jų padarytos skaidrės J. Miltenio. Visi kviečiami daly-vauti.

Vlado Pūtvio kuopos šauliai organizuotai dalyvaus Vasa-rio 16 šventės pamaldose Lie-tuvos Kankinių šventovėje va-sario 20, sekmadienį, 11 v.r. Nariai prašomi susirinkti 10.30 v.r. parapijos salėje. Prieš pa-maldas numatomas Lietuvos ir Kanados vėliavų pakėlimas.

Solistės Vilijos Moziraitės koncertas įvyks kovo 6, sek-madienį, Liet. Namuose. Ji rengia "Tėvynės prisimini-mai". Solistė yra 21 m. am-žiaus, altas, neseniai imigra-vusi iš okup. Lietuvos V. Vo-kietijon. Jai akompanuos pianistė R. Lampsatyte-Kollars. Programoje taip pat dalyvaus pastarosios vyras smuikinin-kas M. Kollars.

• Namai be lietuviškos spaudos — pilis be tautinės šviesos



Lietuvos nepriklausomybės šventė

Toronte - Mississaugoje

VASARIO 19, ŠEŠTADIENĮ, 12.30 valandą po pietų, Lietuvos vėliavos pakėlimas prie Toronto rotušės

VASARIO 20, SEKMADIENĮ

Pamaldos — Prisikėlimo šventovėje 11.30 valandą ryto, Lietuvos Kankinių šventovėje 11 valandą ryto, Išganytojo šventovėje — 9.30 valandą ryto
Lietuviška radijo programa — 1.30 val. po pietų iš CHIN stoties banga FM 101

Pagrindinė iškilmė - didžiojoje Anapilio salėje (2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario) 5 valandą po pietų

Akademineje dalyje kalbės buvusi Kanados užsienio reikalų ministerė Flora MacDonald, M.P. ir dr. Antanas Pranskevičius, neseniai atvykęs iš okupuotos Lietuvos.

Meninę programą atliks: solistai — A. Grigas iš Čikagos, S. Žiemelytė, A. Pakalniškytė; jungtinis choras (200 dainininkų), diriguojamas D. Skrinškaitės-Viskontienės ir V. Verikailio, akompanuojamas J. Govėdo.

Jungtinį chorą sudaro: Prisikėlimo par. choras, vad. V. Verikailio, "Aro" choras, vad. taip pat V. Verikailio, "Volungės" choras, vad. D. Skrinškaitės-Viskontienės, Hamiltono Aušros Vartų par. choras, vad. D. Deksnytės-Powell, "Aidas" ir Toronto Lietuvių Namų dainos vienetas, vadovaujami D. Deksnytės-Powell, Lietuvos Kankinių par. choras, vad. J. Govėdo, "Gintaro" dainos grupė, vad. Ž. Šilinkaitės.

SPECIALUS AUTOBUSAS nuo Toronto Lietuvių Namų į Anapilį važiuos 4 v.p.p., grįš ten pat — po iškilmės. Norintieji pasinaudoti šiuo autobusu prašomi registruotis Lietuvių Namų raštinėje tel. 532-3311 iki vasario 15.

Visus tautiečius kviečiame dalyvauti 65-se Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metinėse ir savo auka prisidėti prie pavergtos Lietuvos laisvinimo bei lietuviybės išlaikymo išeivijoje

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdyba

UŽGAVĖNIŲ KARNAVALAS

vasario 12, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose:

1. Jaunimo popietė — nuo 2 val. iki 5 val. po pietų
Mindaugo ir Mortos menėse.
MENINĘ PROGRAMĄ atliks seselių vadovaujamas vaikų darželis, Maironio mokyklos mokiniai, "Atžalyno" ir "Gintaro" jaunieji šokėjai. Veiks organizacijų paviljonai, gėrimų baras ir paviljonų užkandžių bufetai. (ĮJIMAS NEMOKAMAS.)

2. Kaukių vakaras — nuo 7 val. vakaro iki 1 val. ryto
Mindaugo ir Mortos menėse.
MENINĘ PROGRAMĄ atliks St. Kairio muzikino vieneto kanklininkės, LN dainos vienetas, "Gintaro" dainininkės, "Atžalyno" ir "Gintaro" vyresnieji šokėjai. Veiks gėrimų baras, Užgavėnių bufetas. Vertinga loterija. Gražiausios aprangos ir kaukės bus premijuojamos: I — \$100, II — \$75, III — \$50, IV ir V po \$25. Šokiams gros lietuvių orkestras "Malūnas".
BILJETŲ KAINOS: \$5.00, studentams ir pensininkams — \$4.00. Stalai numeruoti. Gaunami LN raštinėje, sekmadienį popietėse ir prie įėjimo.

3. VAIKŲ PIEŠINIŲ PARODA — nuo 2 val. po pietų
Gedimino Pilies menėje. Seselių vadovaujamo vaikų darželio auklėtinių piešiniai.
PELNAS — DALYVAUJANČIOMS ORGANIZACIJOMS. VISUS DALYVAUTI KVIEČIA —
1573 Bloor St. W. Tel. 532-3311
TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

Mažosios Lietuvos tradicinis Moterų Draugijos

ŠUPIŲS
vasario 15, antradienį, 7 valandą vakaro, Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Įėjimas — \$8.00 (su vakariene)
Įdomi programa, turtinga loterija, baras
Visus dalyvauti maloniai kviečia —

RENGĖJOS

Londoniški Vaclovas Vaitkus mirusio Antano Kisieliaus atminimui vietoje gėlių, "Tėviškės Žibūriams" paaaukojo \$10.

Vasario 16 gimnazijai \$100 paaaukojo J. Varkavičius, gyv. Toronte. Gimnazijai remti komisijsa dėkoja ir tikisi aukų iš kitų tautiečių.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

FOTOGRAFAS
Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNISUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 231-6253 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS arba parduoda-mas arti Toronto Lietuvių Namų tri-jų augštų, 9 kambarių namas. Dvi-gubas garažas. Tauraitis vakarais tel. 536-0911 Toronte (12 Edna St.).

ORKESTRAS "Malūnas", grojan-tis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skam-binti DANAI 822-3791 po 6 v.v., EDVARDUI 536-6672 Toronte.

MONTREAL

Vasario 16 minėjimo proga bus renkamos lėšos Tautos Fondui paremti. Visa Montrealio visuome-nė yra maloniai kviečiama gau-siu dalyvavimu paremti mūsų pastangas kovoje už Lietuvos val-sybingumą atstatymą bei jos vai-kių gelbėjimą nuo kilaikos mir-ties tolimame Sibire ar Afganis-tano kalnų prarajose.

Tautos Fondo atstovybė
Montrealyje

Auksinio amžiaus "Rūtos" klu-bo nariams rengiama Užgavėnių popietė vasario 15 d. seselių na-muose, 1 v.p.p. inž. Algis Kličiū-s rody skaidres iš savo kelionių po Indoneziją, Bali, Egiptą ir kt. Po to bus vašės. Bilieto kaina — \$3. Norintieji dalyvauti regis-truojasi iki vasario 13 d.

A. a. Povilas Petronis mirė sau-sio 28 d., būdamas 80 m. amžiaus. Kilęs iš Viešintų. Atvažiavo į Ka-nadą 1928 m. Čia pasižymėjo kaip veiklus visuomenininkas: buvo ilgametis Lietuvių Darbininkų Drjos pirmininkas, Vytauto D. Klubos v-bos narys, KLB krašto v-bos vicepirmininkas. Rašė "Nepriklausomoje Lietuvoje" ir bu-vo "Naujienų" korespondentas. Liūdesį paliko žmoną ir dvi duk-teris su šeimomis. Palaidotas va-sario 1 d. Cote des Neiges kapi-nėse iš Aušros Vartų šventovės.

Kompozitorė Giedra Gudauskie-nė, gyvenanti Kalifornijoje, yra sukūrusi rinkinį "Dainos kolora-tūriniam sopranui". Šiame rinki-nyje yra lietuvių liaudies dainos: "Apynėlis" ir "Oi tu kregž-dute", "Gintarėlis" (žodžiai L. Andriekaus) ir "Meilės sapnas" (daina be žodžių). Rinkinyje de-dikuotas "žymiajai dainininkei — koloratūriniam sopranui Gi-nai Čapkauskienei". Spausdina-mas lietuvių ir anglų kalbomis Highland Music Publishing Co., Los Angeles, Cal.

Ta proga galima paminėti, kad ir torontiški kompoz. J. Govėdas yra sukūręs G. Čapkauskienei keturias dainas: "Nebaigta dai-na", "Laimės rytas" (apie jų žo-džiai M. Čarneckaitės-Sims), "Liepsnelė" (L. Andriekaus) ir "Serenada" (J. Baltrušaičio). Šias dainas solistė paskleidė po visą laisvąjį pasaulį su dideliu pasi-sekimu.

Jaunasis montrealietis kompoz. Aleksandras Stankevičius spe-cialiai Ginei sukūrė "Vandens malūnelius" (H. Nagio) ir pasku-tiniu laiku "Rudenėlį" (L. And-riekaus). B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — sau-sio 31 d. buvo šv. Jono Bosko šven-tė. Sekmadienį, Mišių metu, kun. St. Šileika pasakė pamokslą apie saleziečių kongregacijos įstei-gėją — kun. J. Bosko, pasiŕven-tusį jaunimo dvasinei gerovei. Šv. J. Bosko dvasios ir darbų tę-sėjai yra saleziečiai kunigai-vienuoliai ir seselės salezietės. Kun. Bosko įsteigtoji vienuoli-ja veikia 80-tyje kraštų. Jų tarpe buvo ir Lietuva. Š. ir P. Ameriko-je yra lietuvių saleziečių parapi-jų. Ši mūsų parapija t. p. yra pa-vesta saleziečių kunigui St. Ši-leikai. Svetainėje daug kas išgi-jo saleziečių išleistą knygą "Pet-ras Perkumas — dvasinio idealo keliu". Pelnas, gautas už šią kny-gą, skiriamas dvasiniam pašauki-mų ugdymui. — Mokytojas Juozas Benius, šeimą palikęs Montrealy, 6 mėnesiams išvyko į tolimą Ka-nados šiaurę — Payne Bay, Que-bec. Ten vidurinėje mokykloje dirbs su eskimų jaunuoliais. — Parapijos rėmėjas ir talkininkas J. Kurylo sveikina parapijiečius iš Japonijos, Havajų ir kitų kraš-tų. — Mališauskas-Futura šeima susilaukė pirmagimio sūnelio. — Paskelbtoje finansinėje parapi-jos apyskaitoje pažymėta, kad 1982 m. gauta \$49,654.00 pajamų, turėta \$45,296.48 išlaidų. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!



Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 — 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	6.00 — 8.00
Pentadieniais	10.00 — 6.00	12.00 — 6.00
Sekmadieniais	10.00 — 12.30	—

Certifikatai: min.	\$1,000.00	DUODA PASKOLAS:
1 metų	9.75%	
Terminuoti indėliai:		Nekilnojamo turto Asmenines ir prekybines Paskolas mirties atveju apdraustas iki \$10,000
1 metų	9.5 %	
180 — 364 d.	9.25%	
30 — 179 d.	9 %	
Trumpalaikis indėlius		
už \$20,000 ir daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	8.5 %	
su drauda	8.25%	
Čekių sąskaitos	6 %	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

DLK VYTENIO ŠAULIŲ KUOPA Melbourne, Australijoje, skelbia vaju: "KURKIME TIK LIETUVISKAS ŠEIMAS!" Pirslys Vytenis padės Jums surasti pageidaujamą lietuvių kilmės asmenį net ir kituose žemynuose. Todel kas įieško gyvenimo draugės ar draugo, terašo Vyteniui, pridėdami trumpą savo biografiją, pageidavimus, slappyvardį ir adresą. Laiškus rašykite lietuviškai arba kita kalba. Išlaidoms padengti pridėkite pusę vienos dienos uždarbio auką vieneriems metams laiko. Adresas: Vytenis, P. O. Box 4861, Melbourne 3001, Victoria, Australia.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, paren-gimai namuose ir įstaigose. Skam-binti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

Pianino technikas A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 255-9924

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skam-binti 534-3882 Toronte.

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GY-DYMO įstaiga Toronte veikia jau 19 metų. Ji priima pacientus ir toliau. Išskaba nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praievių. Tel. 533-8008.

PARDUODAMAS automobi-lis "Buick Century" 1974-ųjų metų. Tėirautis nuo 4 val. po pietų tel. 767-8360 Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kai-na. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENE. Įvairiomis progomis skambinti į "Pe-tals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvi-nių gėlių tvarkymo srityje.